

બાતિલકી હકીકત

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰى
 سَيِّدِ النَّبِيِّنَ رَغَبَةً مُحَمَّدٌ فَأَعُودُ بِاللّٰهِ مِنَ
 الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ إِسْمَ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
 وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا
 بِالصَّبْرِ

الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يَا رَسُولَ اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يَا حَبِيبَ اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يَا أَنَّى اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يَا أُورَ اللّٰهِ.
 صَلٰى اللّٰهُ عَلٰيْكَ وَاللّٰكَ وَسَلَّمَ

મોહતરમ ઓલમા—એ—કિરામ, મશાયખે એજામ ઔર
 નવજવાનાને એહલે સુન્નત, અસ્સલામુ અલૈકુમ વરખું મતુલ્લાહિ
 વબરકાતૂહ....જિસ આયતે કરીમાકી તિલાવતકા મેને શર્ફ હાસિલ કિયા
 અલ્લાહ ઉર્જુમુલ ઉસકે સિલસિલેમાં મુજે હક્ક કહને ઔર આપ સબકો હક
 સુનનેકી તૌફીક અતા ફર્માયે... આમીન....

☆ "વલ્યાસર" કી ફરીલત ☆

મેરે પ્યારે આકા કે પ્યારે દીવાનો ! આજકે ઈસ
 અગ્રીમુશશાન સુની ઈજટેમાકો દેખકર ઈસ બાતકા એહસાસ હો રહા હૈ
 કે અબ સરકારે મદીના કે ગુલામ બેદાર હોકર એવાને બાતિલમે જલજલા
 પૈદા કરનેકા ઈરાદા કર ચૂકે હૈન. મેરે પ્યારે આકા મકા કોઈ
 ચાહનેવાલા જાગતા હૈ, બેદાર હોતા હૈ તો ઉસકી તાકતો—તવાનાઈ, ઉસકી
 શુજાઅત ઔર ઉસકી મહિષતે રસૂલ ﷺ કી તાકતસે એવાને
 બાલિતકે દીયે બુઝતે હુએ નજર આતે હૈ ઔર હર દૌરકે અંદર સરકારે
 મદીના કે ઉશશાકને સબસે બળી તાકત જો મહિષતે રસૂલ હૈ,
 ઈસ તાકતકી બુનિયાદ પર એવાને બાતિલમે જલજલે ભી પૈદા કીયે ઔર
 ઉન પર ફંલ ભી ઉન્હાંને હાસિલ કી હે. મેરે પ્યારે આકા કે ઉશશાકને સબસે
 પ્યારે દીવાનો ! કુર્અને મુકદસમે ખાલિકે—અર્દો—સમાને ઈર્શાદ ફર્માયા,

وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

યે સૂરાએ મુખારક બજાહિર તો બહોત છોટી માલૂમ હોતી હૈ ઔર એક
 નાંદી સા બચ્ચા ભી ઈસ સૂરાએ મુખારકકો બળી આસાનીકે સાથ યાદ કર
 સકતા હૈ. લેકિન ઈસ સૂરાએ મુખારકાકી બરકતે, ઈસ સૂરાએ મુખારકાકી
 ફરીલતેં, ઈસ સૂરાએ મુખારકાકી જામેઈથ્યત હજરતે ઈમામ શાફી
 સે અગર પૂછા જાયે તો ઈર્શાદ ફર્માતે હૈ કે, પરવરાહિગાર
 અગર પૂરે કુર્અન મુકદસકો નાજિલ કરને કે બજાએ સિર્ફ યણી એક
 સૂરાએ મુખારકા ભી નાજિલ ફર્માતા તો યે સબકે લિયે કાફી હો જાતી.

☆ ખુદાને કિસકી કસમ યાદ ફર્માઈ ?! ☆

યે સૂરાએ મુખારકા અપને અંદર એક બહોત બળા પૈગામ
 રખતી હૈ. જહાં યે સૂરાએ મુખારકા આ'માલ કા પૈગામ દે રહી હૈ, વહીં યે
 સૂરાએ મુખારકા મુસ્તાફા જાને રહમતકી મહિષતકા દર્સ ભી દે રહી હૈ,

જહાં યે સૂરથે મુખારકા ઈન્સાનોંકે હક્કડી વસીયતકી દાવત કર રહી હૈ, વહીને યે સૂરથે મુખારકા મુસ્તફા જાને રહમત صلિ اللાટ ઉપરે કી અજમતકા એલાન ભી કર રહી હૈ, આપ અંદાજા લગાઈયે કે ઈસ સૂરથે મુખારકા આગાજ રખ્યે—કદીર હુર ને ઈસ તરીકે સે ફર્માયા, "વલ્બયસર" કસમ હૈ ઈસ જમાનેકી ! કસમ હૈ અસરકી ! મેરે પ્યારે આકા صلિ اللાટ કે પ્યારે દીવાનો ! "અસર" સે મુરાદ નમાજે અસર ભી હો સકતી હૈ, અસર સે મુરાદ વકતે અસર ભી હો સકતા હૈ, લેકિન સરકારે મદીના હુર કે ઉશશાકને ઔર મુઝસિસરિને કિરામને સબસે બેહતરીન મા'ના જો ઈસકા બયાન ફર્માયા હૈ વો યે હે કે ઈશાદ ફર્માતે હે કે અસ્લ મા'ના, અસ્લ તફ્સીર યે હે કે "જમાનથે મુસ્તફાકી કસમ !" અગર કહા જાયે તો યે બેહતર તર્જુમા હોગા. મેરે પ્યારે આકા صلિ اللાટ કે પ્યારે દીવાનો ! હજરતે અખ્બાસ رضી اللાદ અબ્દુ ઈશાદ ફર્માતે હે કે પરવરદિગાર હુર અપને હબીબસે ઈતની મહિષત ફર્માતા હૈ, ઈતની ઉલ્ફત ફર્માતા હૈ કે કભી મુસ્તફા જાને રહમતકે જમાનેકી કસમ યાદ ફર્માતા હૈ, તો કભી મુસ્તફાકે ચલનેકી કસમ યાદ ફર્માતા હૈ, કભી મુસ્તફા જાને રહમતકે ચેહરેકી કસમ યાદ ફર્માતા હૈ, તો કભી મુસ્તફા જાને રહમત કે صلિ اللાટ મુકદસ જમાનેકી કસમ યાદ ફર્માતા હૈ.

રબ અપને હબીબસે કિતની મહિષત ફર્માતા હૈ. દુન્યાકે ઈન્સાનકા દસ્તૂર હે કે અગર કોઈ અપની બાતકો મનવાના હો, કોઈ વળન પૈદા કરના હો તો ઈન્સાન અપની મહિષબૂબ શયકી કસમ ખાતા હૈ. દુનિયાકે ઈન્સાનકા દસ્તૂર હે કે અગર અપની બાતકો મનવાના હો, આપ ગૌર કરે અગર આપકી બાતમે સચ્ચાઈ હૈ, આપકી બાતમે સદાકત હૈ, લેકિન આપ ચાહતે હે કે બાત વળવાલી હો જાયે તો આપ ઉસ શયકી કસમ ખાયેંગે જો આપકો સબસે જ્યાદા મહિષબૂબ હોગી. આપ અંદાજા લગાઈએ, અગર કોઈ મામલા હૈ ઔર કિસીને આપકી બાતકા ઈન્કાર કરના ચાહા, આપ બેસાંતા કહેંગે, આપ મેરી બાતકો યકીન કે સાથ સમજીએ. આપ મેરી બાતકો સચ સમજે ઔર અગર યકીન ન હોતા હો તો મૈં આપકે સામને મેરી ઓલાદુકી કસમ ખાતા હું, મેરે બેટેકી કસમ ખાતા હું, મેરી

બીવીકી કસમ ખાતા હું, મેરી માંકી કસમ ખાતા હું, મેરે રિઝકી કસમ ખાતા હું, એક ઈન્સાન ઉસ ચીજોકી કસમ ખાતા હૈ જો ઉસકો સબસે જ્યાદા મહિષબૂબ હૈ. લેકિન સુનો ! પરવરદિગાર હુર જબ કસમ યાદ ફર્માતા હૈ તો કભી જમાને મુસ્તફાકી કસમ યાદ ફર્માતા હૈ, કભી મુસ્તફા કે રૂખે વદોહાકી કસમ યાદ ફર્માતા હૈ, કભી મુસ્તફાકે ગેસૂઓકી કસમ યાદ ફર્માતા હૈ, "ઈસ લિએ કે સારી કાયનાતકા મહિષબૂબ પરવરદિગાર કા અગર કોઈ હૈ, તો મુસ્તફા જાને રહમત હુર હૈ" ઔર યકીનન જિસ ચીજકો મુસ્તફા જાને રહમતસે નિસબ્ધત હો જાયે વો ચીજ ભી પરવરદિગાર હુર કી મહિષબૂબ હો જાતી હૈ.

આપ અંદાજા તો લગાઈએ વહી મક્કાકી સરળમીન હૈ જહાં પર સરકારે મદીના હુર કી વિલાદતે મુખારકસે પેશતર આપસમે જંગરેજી હોતી થી, આપસમે ખૂન રેઝી હુઅા કરતી થી. લેકિન જબ સરકારે મદીના હુર શહરે મક્કામે કદમરંજ હુએ તો યે શહરે—મક્કા ઈતના મહિષબૂબ હો ગયા ! હાલાંકિ ખાન—એ—કા'બા વહાં પર મૌજૂદ હૈ, લેકિન રખ્યે—કદીર ખાન—એ—કા'બાકી કસમ યાદ નહીં ફર્માતા, લેકિન શહરકી અજમતકો અગર રખ્યે—કદીર હુર કસમકે તૌર પર યાદ ફર્માતા હૈ તો ઈસ તરીકેસે કે અય મહિષબૂબ ! મેં ઈસ શહરકી કસમ ઈસ લિએ યાદ કરતા હું, ઈસ લિએ નહીં કે યહાં પર ખાન—એ—કા'બા હૈ, બલ્કિ ઈસ લિએ યાદ કરતા હું કે ઈસ શહરકો તુમ્હારે કદમ લગ ચૂકે હૈન.

યહાં ઈસ બાતકો જહન નશીં ફર્મા લેં કે આજ કે દૌરમે ઈન્સાન કસમે ખાતા હૈ, ઔરતો મેં યે જ્યાદા તૌર પર રિવાજ પાયા જાતા હૈ ! શોહર સે કહતી હૈ, આપ ઘરસે બાહર નિકલેંગો તો મેરી કસમ ! મદીના મામલા હૈ, ઔરત કો કહતે હે અગર તુમ મૈકે ગઈ તો મેરી કસમ ! " ઈસ્લામ મેં ઈન કસમોં કા કોઈ એહતેરામ નહીં, યે કસમે બે જા હેં, અગર ઈન્સાન કસમ ખા સકતા હૈ તો સિઝ ખુદાવંદે કુદુસ વહદનૂ લા શરીકહૂ કી. ઔર યે ભી સુન લેં ! બાત—બાત પર કસમ ખાને વાલે કે સિલસિલે મેં મેરે આકા હુર ને ફર્માયા, જો બાત—બાત પર કસમ ખાતા હૈ વો ઈન્સાન જૂટા હોતા હૈ, મેરે પ્યારે આકા હુર કે પ્યારે

દીવાનો ! ઈન્સાન અગર કસમ ખાએ તો સિર્જ રબ્બે—કદીર કી. લેકિન ખાલિકે—અર્દો— સમા, રબ્બે કદીર મુજબ ઉસકો ઈજિયાર હે કે વો ચાહે ઉસકી કસમ યાદ ફર્મા લે ! ઔર સુનો....! જબ કિસી કસમ કો યાદ ફર્માને કે બાદ રબ્બે—કદીર કોઈ મસનૂન બયાન ફર્માતા હે તો ઉસકે પીછે ઉસ મસનૂનકી અજમત હોતી હે. રબ્બે—કદીર જિન ચીજોંકી કસમ યાદ ફર્માતા હે વો ચીજ ભી અલ્લાહકે નજીબીક બહોત જ્યાદા પસંદીદા હોતી હે, તાકીદ બહોત જ્યાદા અજમતવાલી હોતી હે ઈસ લિએ પરવરદિગાર મુજબ ને સરકારે મદીના કે જમાનેકી કસમ યાદ ફર્માઈ ઔર ફિર ઈશાદ ફર્માયા, લફી ખસ્સ ઈન્સાન અનુભૂતિ કે બેશક ! ઈન્સાન ખસારે મેં હે, બેશક ! ઈન્સાન તોટે મેં હે, બેશક ! ઈન્સાન ઘાટે કે અંદર હે. આપ જરા સોચે તો સહી !

★ ઈન્સાન ખસારેમે હૈ ! ★

વો ઈન્સાન કે રબ્બેકદીર મુજબ ને જિસકો અશરફુલ મખ્લૂકાત કા તાજ અતા ફર્માયા, વો ઈન્સાન કે જિસકે સર પર રબ્બે—કદીર ને લોદ્દી કા તાજ રખા, આજ ઉસી ઈન્સાન કે સિલસિલમેં મેરા મૌલા ફર્મા રહા હૈ, ઈન્સાન બેશક ! ખસારે કે અંદર હૈ, ઈન્સાન બેશક ! ઘાટે કે અંદર હૈ, ઈન્સાન બેશક ! નુકસાન કે અંદર હૈ. એ મેરે મૌલા ! તૂને સારી કાઈનાતકો પૈદા ફર્માયા તો કુન કેહકર પૈદા ફર્માયા લેકિન જબ ઈન્સાન કો પૈદા કરના હુવા તો તૂને અપને દસ્તે કુદરત સે પૈદા ફર્માયા ! યકીનન પૈદાઈશસે મોહતાજ નજર આતા હે, યકીન ઈન્સાન પૈદા હોતા હે જબસે લેકર ઉસકી જિંદગી કે આખરી લમ્હાત તક કદમ—કદમ પર મોહતાજ ! આપ જરા ગૌર તો કરો ! ઈન્સાન કી જિંદગી કા જાઈઝ તો લો, કે એક ઈન્સાન ફર્શ—ગીતી પર કદમ રખતા હૈ, ઉસે ભૂખ લગતી હૈ તો અપની માં કો કેહ નહીં પાતા કે માં મુજે ભૂક લગી હૈ, રોના શુરૂ કર હેતા હૈ, ગિર્યાઓઝારી કરના શુરૂ કર હેતા હૈ, અપને હાથોં સે ઉસ વકત કુછ ખા નહિ સકતા, ઈન્સાન કદમ—કદમ પર મોહતાજ નજર આતા હૈ. આપ દેખિએ !

યહી ઈન્સાન જબ જમાનેકી દેહલીજ પર કદમ રખતા હૈ, હર એક શય કા મોહતાજ, કારોબાર કરના હો તો હુકાન કા મોહતાજ, મુલાજેમત કરની હૈ તો ઈન્સાનકા મોહતાજ, યે ઈન્સાન કદમ—કદમ પર મોહતાજ નજર આતા હૈ અગર ખેતી કરની હૈ તો ટ્રેક્ટરકા મોહતાજ નજર આ રહા હૈ, કભી પાનીકા મોહતાજ નજર આ રહા રહા હૈ, કભી ઠંડીકા મોહતાજ નજર આ રહા હૈ, ગર્જ કે વો ઈન્સાન જબ કદમ—કદમ પર મોહતાજ નજર આતા હૈ ઉસે રબ્બે કદીરને અશરફુલ મખ્લૂકાતકા તાજ અતા ફર્માયા. લેકિન, એક જાનવરકો હેખો પૈદા હોતા હે ચલના શુરૂ કર દિયા, પૈદા હુઆ ખાના શુરૂ કર દિયા, ન કમાને જાનેકી જરૂરત ન ઠંડી કે અંદર ગર્મ લિબાસકી જરૂરત, ન ગમી કે અંદર ઠંડે લિબાસકી જરૂરત, લેકિન ઉસકે બાવજૂદ ઉસકો અશરફુલ મખ્લૂકાતકા તાજ નહીં દિયા ! બકરી પૈદા હૂદી ચલના શુરૂ કર દી, અબ ઘાસ—પત્તે ખાકર જિંદગી કે લમ્હાત ગુજાર રહી હૈ. ઠંડી કે મૌસમ કે અંદર ઉસકો કોઈ કોટ પહણાનેવાલા નહીં હોતા. લેકિન એક ઈન્સાન જબ પૈદા હુઆ તબસે લેકર અપની જિંદગી કે આખરી લમ્હાત તક મોહતાજ હૈ. લેકિન મેરા માયુબૂદ યે ફર્માતા હે કહી યે ફર્માતા હે મૈને ઈન્સાનકો પૈદા કિયા....

لَقَدْ حَكَمْتَ إِلَيْنَا إِنَّمَا فِي أَحَسْنٍ تَقْوِيمٌ

આપ અંદાજા લગાઓ ! એક ઈન્સાનકો રબ્બે—કદીરને હુસનો ખૂબીકે સાથ પૈદા ફર્માયા લેકિન વો ઈન્સાન કદમ કદમ પર મોહતાજ હૈ ફિર'ભી અશરફુલ મખ્લૂકાતકા તાજ ઉસકે સર પર રખા ગયા ! આખિર ઉસકી વજહ ક્યા હૈ ? આખિર ઉસકા સબબ ક્યા હૈ ?

★ ફરિશતોકા રબસે સવાલ ! ★

જબ ફરિશતોને રબ્બે—કદીરકે હુજૂર અર્જ કિયા, મેરે મૌલા ! તૂ ઈન્સાનકો બિલાફિતકા તાજ અતા ફર્મા રહા હૈ, વો ઈન્સાન જો જમીન

પર જાને કે બાદ ખૂન રેઝી કરેગા, વો ઈન્સાન જો જમીન પર જાને કે બાદ ફસાદ કરેગા, વો ઈન્સાન જો નિકાહ ભી કરેગા, ખાના ભી ખાએગા, તેરી નાફર્માની ભી કરેગા, તેરી યાદ કે અંદર જિંદગીકે લમ્હાત ભી ગુજારેગા, તૂ ઉસકો ખિલાફતકા તાજ અશરર્દૂલ મખ્લૂકાતકા તાજ દે રહા હૈ ?! મેરે પરવરદિંગાર ! અગર તૂ ઉસકો હુન્યા દેના ચાહતા હૈ, હમે આખેરત હે હે ! બે સાખ્તા રબ્બે કદીરકી રહમતને જવાબ દિયા, એ ફરિથતો ! જબ તુમ્હેં પૈદા કરના હુંઓ, મૈને ખૂન કહકર તુમ્હેં પૈદા કિયા, લેકિન જબ ઈન્સાનોં કો પૈદા કરના હુંવા તો મૈને દસ્તે-કુદરતસે ઈન્સાનકો પૈદા કિયા. સુન લો ! મેરે ઈન્સાન બંદે જો હેં વો બેશુમાર એસે હોંગે કે દીનમે ગુનાહ તો કિયા હોંગા, લેકિન રાતકી તારીકી મેં મુજે મનાને કે લિયો ગિર્યાઓ જારી કરતે હોંગે, તો ઉનકી ગિર્યાઓ જારી કે સબબસે, અલ્લાહ મુજૂર ફર્માતા હૈ કે મેં ઉનકી ખતાઓંકો માફ કર હુંગા. અર્જ મૈં કર રહા થા, ઈન્સાન અશરર્દૂલ મખ્લૂકાતકા તાજ લેકર કે હુનિયામેં આયા લેકિન આજ રબ્બે-કદીર જિસકો

أَحَسْنَ تَقْوِيمٍ

ફર્મા રહા હૈ, જિસકો કહ રહા હૈ આજ ઉસી ઈન્સાનોંકે સિલસિલે મેં મેરા મૌલા ફર્મા રહા હૈ બેશક ! બેશક ! ઈન્સાન ખસારોંકે અંદર હૈ ઔર સિફ્ફ યહી નહીં બલકે કુસમ યાદ ફર્મા કર મેરા મૌલા ફર્મા રહા હૈ, કયું ખસારે કે અંદર હૈ ? એક ઈન્સાન હવાઈ જહાજ આસમાન પર ઉણા રહા હૈ ! ફિર ભી ખસારે કે અંદર, આલીશાન મહલોંને કે અંદર રહ રહા હૈ ફિર ભી ખસારે કે અંદર ! એક ઈન્સાન બળી બળી તહકીક કર રહા હૈ ઉસકે બાવજૂદ વો ખસારે મેં ! મેરે મૌલા બાત સમજ મેં નહીં આ રહી ! મહલ મૌજૂદ હૈ, દૌલત કા અંબાર મૌજૂદ હૈ, સારી ચીજે મૌજૂદ, ફિર યે ઈન્સાન કેસે ખસારે કે અંદર ?!

મેરે ઘ્યારે આકા કે ઘ્યારે દીવાનો ! હુન્યા કે ઈન્સાનકા દસ્તૂર હોતા હૈ કે અપની પુંજી કી હિફાજત કરતા હૈ, કારોબાર કરનેવાલા હમેશા અપની મૂડી પર ધ્યાન રખતા હૈ, અસલી પુંજી પર ધ્યાન રખતા હૈ, અસલી પુંજી જો હે વો ખર્ચ ન હો જાએ મુદ્દિન હૈ ઈન્સાન નફે કે

અંદર નુકસાન હૈ ચલ જાયેગા, લેકિન પુંજી કે અંદર ખસારા નહીં હોના ચાહિએ. બેશક ! ઈન્સાન ખસારેમેં હૈ ! ઈન્સાન કિસ તરીકે સે ખસારે કે અંદર હૈ ? ઈન્સાનકી જિંદગી જો ઉસકી અસ્થ પુંજી હૈ વો ઉમ્ર હૈ. એક-એક સાયત કટતી ચલી જતી હૈ, કમ હોતી ચલી જા રહી હૈ”, ઈન્સાન પૈદા હુંઓ, એક સાંસ લિયા, એક સાંસ ઉસકી જિંદગી કમ હો ગઈ, ઈન્સાનકી ઉમ્ર જો હૈ વો કદમ-કદમ પર કટતી હુઈ નજર આ રહી હૈ, ગોયા ઈન્સાન કે નજદીક ઉમ્રકી બળી કિંમત હૈ, ઈન્સાન કે નજદીક ઉમ્રકી જો બળી અહિમિયત હૈ, લેકિન આજ તો અજીબ મામલા હૈ કે ઈન્સાન એક સાલકા હુંઓ !

ઉમ્રકી અહિમિયત સમગ્રો !

આજ મગરિબી તહજીબને નારા દીયા કે બચ્યા એક સાલકા હો તો બર્થ-ડે મનાઓ ! તુમ અપને બચ્યોંકી બર્થ-ડે મનાતે હો ! સુન લો ! તુમ્હેં ખુશી મનાને કા કોઈ હક્ક નહીં. બચ્યેકી બર્થ-ડે તુમ મનાતે હો તો યે હૈ કે તુમ્હેં ખુદા કે હૂંગ્રૂર હુંઓ કરની ચાહિએ કે, મેરે મૌલા ! જો એક સાલ ઉસકી જિંદગી કા કમ હો ચૂકા હૈ અગર ઉસસે કોઈ લાગિશ ભી હૂઈ હો તો ઉસે તુ મુખાફ ફર્મા દેના, આને વાલી જિંદગી ઉસકી ઈબાદત મેં ગુજરની ચાહિએ. લેકિન આજ ખુશિયાં મનાઈ જા રહી હૈ. ઉમ્ર કમ હોતી હૈ ઈન્સાન ખુશિયાં મના રહા હૈ ! અય ઈસ્લામ કે મુકદસ શહજાદો ! તુમ્હેં તુમહારી જિંદગીકી અહિમિયત કા ઈલ્મ નહીં હૈ, તુમ્હેં તુમહારી ઉમ્રકા ઈલ્મ નહીં હૈ, તુમ્હેં તુમહારી ઉમ્રકી અહિમિયતકા ઈલ્મ નહિં હૈ. યે એક-એક લમ્હાત, યે એક-એક સાયતે, યે એક-એક સાલ જો તુમહારી જિંદગી કે ગુજર રહે હૈને, ખુદાકી કસમ ! ઈતને કીમતી હૈ કે બુજુર્ગને દીન ફર્માતે હે કે, કલ બરોજે કયામત અલ્લાહ અજ્ર વ મેદાને કયામતમેં ઉંહે ખણા રખ્યેગા ઉસ વકત પરવરદિંગાર કે મુકદસ બંદે અવલિયાએ કિરામ અપની જિંદગીકી એક સાયત જો ગફલત સે ગુજરી હોગી ઉસકે સિલસિલેમેં અફસોસ કરતે હુંએ અર્જ કરેંગે કે, કાશ ! મેરી વો સાયતમેં મેં **સુદ્ધાનલવાહ !** કહ દેતા તો આજ મુજે શર્મિન્દગી ન હોતી, આજ મુજે પરેશાની ન

હોતી ! મૈં પૂછતા હું વો અવલિયા એ કિરામ કે જિનકી જિંદગીકે અંદર નેકિયોંકી કષ્ટરત થી, કલ બરોજે ક્યામત એક સાથત ફુજૂલ જાને પર ઈતના અફસોસ કર રહે હોંગે. આજ કયા મામલા બન ચૂકા હૈ, આજ મુસલમાનો કી જિંદગી કા હાલ કયા હૈ ? જો કેરમ કે કલબ કે અંદર જાતે નજર આતે હૈ, શરાબકે અડોં પર નજર આતે હૈં, જુઓ કે અડોં પર જાતે હુંએ નજર આતે હૈં, ઔર ઈસી તરીકે સે તીન-તીન ઘંટે છે—છે ઘંટે પિકચર દેખને મેં ગુજરાતે હુંએ નજર આતે હૈં ! પૂછા જાતા હૈ યે કયું કર રહે હો ? ટાઈમ પાસ કર રહે હૈં ! કેરમ કયું ખેલ રહે હો ? ટાઈમ પાસ કર રહે હૈં હે તુમ ગુલ્લી—ડંડા કયું ખેલ રહે હો ? ટાઈમ પાસ કર રહે હૈં, તુમ શરાબ કે અડોં પર કયું જા રહે હો ? ટાઈમ પાસ કર રહે હૈં. મૈં પૂછના ચાહતા હું કે અલ્લાહ કે બરગુઝીદા બંદે તો અપની હર ગફલતો કી કીમત ઔર વક્તવ્યી કિરામ કરતે થે, તુમ્હારે પાસ ઈતના ફુજૂલ ટાઈમ કહાં સે આયા કે તુમે પાસ કરને મેં દુશ્વારી હો રહી હૈં ! તુમેં પાસ કરનેમેં તકલીફ હો રહી હૈં ! સુન લો ! ‘હુન્યાકી સારી ચીજે દૌલત કે ખર્ચ કરને કે બાદ મિલ સકતી હૈ, મકાન તૂટ ગયા, તુમ દૌલત ખર્ચ કરકે દોબારા બના સકતે હો, કપળા ફટ ગયા, પૈસા ખર્ચ કરકે તુમ નયા બના સકતે હો ઈસી તરીકે સે અગર તુમેં કોઈ તકલીફ પહુંચ્યી હૈ, તુમ્હારે માલ મેં કોઈ ખસારા પહુંચા, તુમ મહેનતો મશકૃત કરકે અપની દૌલતકો દો બારા જમા કર સકતે હો, લેકિન યાદ રખો ! તુમ જવાનીકી દેહલીઝપે કદમ રખને બાદ અગર તુમ સોચો કે મૈં અરબો રૂપિયા ખર્ચ કર હુંગા, મુજે બચપના દોબારા મિલ જાએ ! મૈં ફિર ઈતના છોટા હો જઈ કે લોગ મુજે લેકર ગોદમેં ધૂમને લગે ! બતાઓ ! આપ ઈતના રૂપિયા ખર્ચ કરકે અપના બચપના દોબારા હાસિલ કર સકતે હો ? નહીં ! આપ જઈફ હો ચૂકે હો ઔર જઈફ હોને કે બાદ અગર આપને સોચા કે ચલો મેં જવાન બન જઈ ! ઉસકે લિએ અરબો રૂપિયા ખર્ચ કર હું ! તો યકીન જાનો અરબો ખરબો રૂપિયા ખર્ચ કરને કે બાદ આપકો જવાની દો બારા નહીં મિલ સકતી ! હા ! શકલો સૂરતસે બજાહિર આપ મગારિભી તહજીબ પે અમલ તો કર સકતે હેં કે મૂંછે ભી કટા ડાલો ઔર દાણી ભી કટા ડાલો, એસા

લગતા હૈ કે સાઠ સાલકા બુઝણ અબ પંદરહ સાલકા જવાન નજર આતા હૈ ! યે તો તુમ કર સકતે હો ! લેકિન જવાનીકી અસલી તાકત તુમકો દોબારા નહીં મિલ સકતી !

મેરે પ્યારે આકા કે પ્યારે દીવાનો ! કિંતને અફસોસકી બાત હૈ ! વો ઉમ જિસકી એક—એક સાથત કિંમતી હૈ, ઉમ જિસકા એક એક લમ્હા કીમતી હૈ, આજકે ઈન્સાનકી કયા કેફિયત બન ચૂકી હૈ ? વો ગફલતો મેં ગુજરાત રહા હૈ, ઔર ખુદાકી નાફર્માનિયો મેં ગુજરાત રહા હૈ, વો લદ્દવો લઈબ મેં ગુજરાત રહા હૈ, વો ખેલકૂદ મેં ગુજરાત રહા હૈ, અપની અસલી પુંજ કો બર્બાદ કરતા હુાં નજર આતા હૈ, ઈસી લિએ કુર્ચાનમેં ફર્માયા...

وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الْمُؤْمِنُونَ
وَعَمِيلُوا الصَّلِحَاتِ وَتَوَاصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَاصُوا بِالصَّبْرِ

★ સહાબામે ઈભાઇતકા શોક ★

ઔર આપ દેખો ! સહાબાએ કિરામકી જિંદગીએ પાક કા જાયેજા લો, વો ખુદાકી બારગાહમેં તવીલ ઉમકી દુઅાંને કિરામ કરતે થે, લંબી ઉમકી દુઅાંને કિરામ કરતે થે કે, એ અલ્લાહ ! તેરી ઈતાથત વાલી તવીલ ઉમ હમેં અતા ફર્મા હે, તા કિ કષ્ટરતસે હમ નેકિયાં કરેં, ઔર નેકિયોંકી કષ્ટરતકી વજહસે તેરી બારગાહમેં હાજરીકે અંદર હમેં શર્મિન્દગી ન હો, આપકો નહીં માલૂમ ? ! હર રમજાનુલ મુખારકમે સૂરાએ કદ્રકી તિલાવત હોતી હૈ, ઉસમેં એક આયતે કરીમા હૈ **أَحَسِنْ تَقْوِيمٍ** કે શબે કદ્ર હજાર મહિનોં સે બેહતર હૈ. આપકો માલૂમ હૈ યે આયતે કરીમા કયું નાજિલ હુંઈ ? જબ અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લાલ્હાલુ અલૈહિ વસ્ત્વલમને અપને સહાબા કે સામને ઈશ્રાદ ફર્માયા કે બની ઈસરાઈલકે અંદર એક આબિદ થા જો તીન સો સાલ તક રાતમર ઈબાઇત કરતા ઔર દીન મેં જંગો મેં શરીક હોતા. ઈસ વાકેઆ કો બગૌરસે સમાયત ફર્માયો. મુદ્કિન હૈ યે વાકેઆ આપકી જિંદગીકી

તથાદીલી કા સબબ બન જાએ. યે હદ્દીષે મુખારકા આપકી જિંદગીમાં ઈન્કલાબ લાનેકા જરીઆ બન જાએ, આપ ગૌર કરો ! મેરે આકા
صلى اللہ تعالیٰ علیہ میرم ને ઈશ્વાઈ ફર્માયા કે બની ઈસરાઈલમાં એક આબિષ થા જો
તીન સો સાલ તક રાતકો ઈલાદત કરતા, દીનમાં જંગકે અંદર શરીક હોતા. ઈના સુનના થા કે સહાબા એ—કિરામકી આંખો સે અશક જારી હો ગયે,
અર્જ કરને લગે, યા રસૂલલાહ ! صلى اللہ تعالیٰ علیہ مિરમ હમકો તો રખ્યે—કદીર ઈની
ઉમ્ર નહીં હેતા, સાઈ સતત સાલકે અંદર લોગ ઈસ દુનિયા સે કૂચ કર જાતે
હે. મેરે આકા ! ઉસ આબિષ કે બરાબર હમ કેસે ઈલાદત કર સકતે હોય,
હમારે પાસ તો ઈનાની ઉમ્રેં નહીં, અલ્લાહ મુર્દુલ કો સરકાર કે ગુલામોંકી
યે અદા પસંદ આ જાતી હૈ ઔર સહાબા—એ—કિરામ કે સવાલ પર
રખ્યે—કદીર યે આયતે કરીમા નાજિલ ફર્મા હેતા હૈ, કે એક રાત ઈલાદત
કરો, તુમ્હેં હજાર મહિને કા ધવાબ મિલ જાયેગા ! મૈ પૂછના ચાહતા હું કે
સહાબા—એ—કિરામ رضي الله عنهm ઈલાદત કે લિએ અપની ઉમ્રએ કમ
હોને કી શિકાયત અલ્લાહ કે રસૂલકી બારગાહમાં કરતે થે. ઔર આજ
તુમણારે પાસ ઈના ફાલતુ વકત હૈ કે ટાઈમ પાસ કરને કે લિએ તુમ કેરમ
ખેલ રહે હો ! શરાબ કે અડોં પર જા રહો હો ! યાહી વકત અગર તુમને
ઉસકી અનામત ઔર વકતકી કીમતકો પેશનજર રખકર અલ્લાહ ઔર
ઉસકે રસૂલકી ઈતાયતમાં તુમને ગુજાર હિયા, તો યાહી કીમતી વકત કલ
બરોજે કયામત તુમણારે લિએ જરીઆએ—નજાત બન જાયેગા. યે તો સદકા
હે સહાબા—એ—કિરામ رضي الله عنهm કા, કે ઉનકે સદકે મેં અલ્લાહ
તાયાલાને એક રાતમાં હજાર મહિનેકા ધવાબ રખ હિયા હૈ.

આપ ગૌર તો કરો ! ઈન્સાન બેશક ! ખસારે મેં હૈ, આપ
અપની જિંદગીકી એક—એક સાયતકા ખયાલ કરો, હર ગુજરને
વાલી સાયતકા ખયાલ કરો, યે અસલી પુંજી હૈ જો ખત્મ હોતી જા
રહી હૈ, ઔર જો સાયતે એસે હી ગુજર જાતી હૈ વો સાયતે દુખારા
તુમ્હેં મિલનેવાલી નહીં હૈ. લિહાજા એક—એક ઘણી, એક—એક
સાયતકી કીમત સમજો ! રખ્યે કદીરને ઈશ્વાઈ ફર્માયા, બેશક !
ઈન્સાન ખસારે મેં હૈ.

☆ ઈમાનકી અહભિયત ☆

ફિર ઉસકે બાદ સબ નેક લોગોંકો ઉસસે અલાહિદા
ફર્માયા **إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا** મગર વો લોગ જો ઈમાન લાયે,
وَعَمِلُوا الصِّلَاخت જિન્હોંને કી, નેક અમલ
જિન્હોંને કિએ. ઔર નેકિયાં **وَتَوَاصُوا بِالصَّبْرِ** જિન્હોંને
હક્કાંકી હક્કાંકી હક્કાંકી હક્કાંકી હક્કાંકી હક્કાંકી
હુન્યાકે ઈન્સાન ખસારે મેં હૈ લેકિન રખ્યે—કદીરને ફર્માયા,
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا મગર વો લોગ જો ઈમાન લાયે. આપ ગૌર કરો !
નેકિયોં સે પહેલે ઈમાન કા તજકિરા હો રહા હૈ, ઈસ લિએ કે કોઈ નેકી
અલ્લાહ મુર્દુલ કી બારગાહ કે અંદર બગેર ઈમાન કે કુબૂલ હો નહીં
સકતી. એક કાફિર અગર જિંદગીભર નમાજ પણ ઉસકી નમાજકા
ઉસકો કોઈ ફાયદા નહીં મિલેગા, એક કાફિર અગર જિંદગીભર કુર્અને
પાક કી તિલાવત કરે લેકિન અગર ઉસકે પાસ ઈમાન નહીં હૈ તો ઉસકો
ઉસકી તિલાવતે કુર્અનકા કોઈ ફાયદા નહીં મિલેગા, લેકિન આજ
બેશુમાર કલેમા પણહનેવાલે, બેશુમાર નમાજ કે નામ પર લોગોંકો
બહદ્રકાનેવાલે ઈસ અમલકા ઈન્કાર કરતે હોય. લેકિન મેં આજ હદીષે
મુખારકાસે સાબિત કરુંગા કે કાફિર ભી અગર વો અમલ કરે તો ઉસ
અમલકા ઉસકો ફાયદા પહુંચયતા હૈ.

☆ અબૂલહુબકે અગાબમે કમી ! કચ્ચું ? ☆

બતાઓ ! અબૂલહુબને મુસ્તફા જાને રહમતકી વિલાદતકી
ખૂશી મનાઈ થી યા નહીં ? મનાઈ થી ! આપ ગૌર કરો ! અબ વો
અબૂલહુબ જો કદમ કદમ પર મુસ્તફા જાને રહમતકો અગીયતેં
પહુંચાતા રહા, વો અબૂલહુબ જો મુસ્તફા જાને રહમત નમાજ કે લિએ
જાતે થે તો રાસ્તો કે અંદર ઉસકી બીવી કાંટે બિધા દેતી થી ઔર બેશુમાર

અજિયતેં મુસ્તફા જાને રહમત કો દી જાતીં. જબ સરકારે મદ્દીના ઈસ હુન્યા મેં તશરીફ લાયે, અભૂલહબકી લોડીને પુવેબાને જાકર અભૂલહબ સે કહા, એ અભૂલહબ ! તુઝે મુખારક હો કે તેરે ભાઈ કે ઘર બચ્યેકી વિલાદત હૂઈ હૈ ! તો ઈસી ઉગલી સે ઉસને કહા થા, મેરે ભતીજેકી વિલાદતકી ખૂશી કે અંદર મૈં તુઝે આજાદ કર રહા હું ! એક અભૂલહબ કે જિસકી મુજબમત પે પૂરી સૂરત કુર્બાને મુખારકામેં નાજિલ હૂઈ, લેકિન જબ ઉસકે ઈન્ટેકાલ કે બાદ હજરતે અખ્યાસ عَنْ اللّٰهِ تَعَالٰى ને ઉસે ખ્વાબ મેં દેખકર પૂછા, અય અભૂલહબ ! તુઝ પર કયા ગુજરતી હૈ ? કહતા હૈ, અય મેરે ભાઈ ! મામલા યે હૈ કે મૈને હુન્યા કે અંદર જો કિયા થા ઉસકી સજાઓં મુજે મિલ રહી હૈ લેકિન મુહુમ્મદકી પૈદાઈશ કી ખૂશીકે અંદર મૈને અપની ઉગલી સે મેરી કનીજા કો આજાદ કિયા થા, અલ્લાહ તથાલા ઉસકે સબબ સે મેરી ઉગલીઓં કે અંદર એસા જામ અતા ફર્માતા હૈ, કે મૈં ઉસે ચૂસ લેતા હું મુજે રાહત મિલ જાતી હૈ તો મૈં પૂછતા હું કે અભૂલહબ અગર ભતીજા સમજકર મેરે આકા કી વિલાદત કી ખૂશી મનાઓં તો ઉસકે અજાબ મેં સખ્તી કમ હોતી હૈ ! તો હમ સરકાર કે ગુલામ અગર હમારે આકા કો નબી સમજકર ઉનકી વિલાદતકી ખૂશી મનાઓં તો યકીન વો હમારે લિએ જરીઆએ નજીત બન સકતા હૈ. નમાજ અફજુલુલ ઈબાદત હૈ લેકિન ઉસકે બાવજૂદ અગર ઈમાન નહીં તો ખુદા ઉસે કુબૂલ નહીં ફર્માતા, લેકિન હુજૂરસે કિતની મહિષ્યત હૈ કે ભતીજા સમજકર હી કષ્યું ન હો, લેકિન આકા કી વિલાદત કી ખૂશી મનાઈ જા રહી હૈ, તો ઉસકે અજાબ મેં તખીફ હો જાતી હૈ !

★ ગુસ્તાખ . જમાઅતકી હકીકત ★

આજ નમાજ કે નામ પર યે તખીફી જમાઅત કા જો ઈજટેમા હોને જા રહા હૈ ઉસકે અંદર વો લોગ કયા હૈ, કલમે કી દાવત દેતે હૈને, નમાજકી દાવત તો હૈ લેકિન અગર ઉસે પૂછા જાએ કે નબી કી વિલાદતકી ખૂશી મનાના ચાહિએ ? કહતે હૈ, નહીં ! શિર્ક હૈ ! કિતને તઅજ્જુબકી બાત હૈ કે જિસ રસૂલ કે સદકેમેં તુમ્હેં ઈમાન મિલી હૈ,

જિસ રસૂલ કે સદકે મેં તુમ્હેં કુર્બાન મિલા હૈ, જિસ રસૂલકે સદકે મેં તુમ્હેં જિંદગી મિલી હૈ, ઔર જિસ રસૂલકે સદકે મેં યે ચાંદકી રોશની ઔર ચમક તુમ્હેં મિલી હૈ, જિસ રસૂલકે સદકે મેં આજ તુમ ચલ-ફિર રહે હો, તુમ ઉસ રસૂલ કી વિલાદતકી ખૂશી મનાનેકો શિર્ક કહતે હો ! ઔર નગીજુ બિલ્લાહ હમારા ઔર ઉનકા જગતા યે ન સમજાના કે રોટી-બોટીકા ચક્કર હૈ ! એક શરાબી અગર સુન્ની હૈ હમ ઉસે સીને સે લગાતે હૈનું, લેકિન અગર જિંદગીભર સજદે મેં જિંદગી કે લમ્હાત ગુજારનેવાલા અગર મેરે આકા કી શાન કે અંદર રાઈ કે દાને કે બરાબર ભી ગુસ્તાખી કરે તો હમ ઉસસે કોઈ તઅજ્જુલુક રખના નહીં ચાહતે.

મેરે પ્યારે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ કે પ્યારે દીવાનો ! ઈસ લિએ કે અમલ ખુદા કી બારગાહ મેં ઉસ વકત કુબૂલ હોગા જબ મુહંમદે અરબી صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ કો તુમ અપના નબી માનોગે, અપના આકા માનોગે, હાજિરો-નાજિર માનોગે, ઈલ્મે જૈબવાલા માનોગે. જબ તુમ યે માનોગે તથ તુમ્હારી ઈબાદત ખુદા કે હુજૂર કુબૂલ હોગી ? નગીજુબિલ્લાહ સિરાતે મુસ્તકીમમેં જિસકો યે તખીફી જમાઅતવાલે ઈસ્માઈલ શહીદકે નામસે યાદ કરતે હૈનું, આપ જરા સોચો તો સહી ! વો મરદૂહ જિસે શહીદ કહા જાએ ! જિસને મેરે આકાકી શાનમેં અગર આજકે ઈસ રૂહપરવર સુન્ની ઈજટેમાકે અંદર કોઈ વો જહનિયત રખનેવાલા યા તખીફી જમાઅતકા કોઈ શખ્સ મૌજૂદ હો તો મૈં ઉન્હેં દાવતે ફિક દેતા હું, તખીફી જમાઅતકા કોઈ મૌલ્ભી તુમ્હેં કામ નહીં આયેગા ! તુમ્હારા ઈમાન તુમ્હેં કામ આયેગા. ઉઠાઓ સિરાતે મુસ્તકીમ ઔર પણ્ઠો ઈસ ઈબારતકો કે જિસકે અંદર ઉન્હોને યે લિખા હૈ કે નગીજેબિલ્લાહ ! નબીકા ખયાલ અગર નમાજમે આ જાએ તો નમાજ નહીં હોતી હૈ. મૈં પૂછના ચાહતા હું કે અરે ! વો નમાજ મુક્કમલ હી નહીં હોતી અગર ઉસમે રસૂલકા ખયાલ ન આ જાએ, રસૂલકા ખયાલ આએ તો નમાજ કુબૂલ હોતી હૈ. કોઈ સાહિબે-ઈમાન યે કેસે ગવારા કરે કે નમાજમેં હુજૂરકા ખયાલ ન આએ. અરે ! عَزِيلٌ إِلَّا سَلَامٌ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ નમાજમેં પરવરદિગાર ને ઈસ લિએ હી તો અતહિદ્યાત રખા હૈ તા ક્રિ જિસને તુમ્હેં નમાજકા

તોહફા દિયા હૈ, ઉસ રસૂલકા એહસાન તુમ્હેં યાદ રહે. હમારે ઔર ઉનકે ઈખેલાફી વજહ યે હે કે ઉન્હોને નગીજુબિલ્લાહ હુઝૂરકો અપને જૈસા બશર સમજા હૈ ઔર નગીજુબિલ્લાહ ઉન્હોને હુઝૂર મુલ્લાહ હુઝૂર કો અપને ઈખેલાફી વજહ યે હે કે ઉન્હોને નગીજુબિલ્લાહ હુઝૂરકો અતાઈ ઈખેલાફી વજહ યે, અતાઈ ઈલમ હૈ, જાતી ઈલમ તરસીમ નહીં કરતે હોય, યે અલ્લાહા જિતના અતા કિયા હૈ વહી મેરે આકા મુલ્લાહ હુઝૂર કો પાસ મૌજૂદ હૈ. લેકિન સુનો! રખ્યે—કદીર મુલ્લાહ ને અપને મહબૂબકો વિનોચ્ચો પાછું ઈમાર્કર કુર્ખાનકા ઈલમ અતા ઈમાર્યા. કુર્ખાનમાં રખ્યે કદીરને ઈમાર્યા, ત્યારાની લીકુલ શીંદું ત્યે હર શયકા બયાન કુર્ખાને મુકદસમાં મૌજૂદ હૈ. આપ બતાઓ! અગર કિસી ગૈરમુસિલમકો ઈસ્લામકી દા'વત હે કે આપ બતાઓ! ઈસ્લામ કુબૂલ કરો! ગર વો કહે, અચ્છા બતાઓ ઈસ્લામ મજહબ કયા હૈ? વો કિસને બતાયા કે અચ્છા હૈ? મૈં પૂછના ચાહતા હું અગર ઉસને પૂછ લિયા કે બતાઓ આપકે હુઝૂરકી શાન કયા હૈ? હુઝૂરકા મર્તબા કયા હૈ? આપ કહેંગે નગીજુબિલ્લાહ હમારે હુઝૂરકા મામલા યે હે કે યહાંસે સલામ કરો તો સુનતે નહીં હૈ, હમારે હુઝૂરકા મામલા યે હે કે ઉનકો ઈલમે—ગૈબ નહીં હૈ, હમારે હુઝૂરકા મામલા યે હે કે હમ ઉનકો હાજિરો—નાજિર નહીં સમજતે હોય. વો તો હમારી તરહ ઈન્સાન હોય! મૈં પૂછના ચાહતા હું તુમ અગર કિસીકે સામને દા'વતે ઈસ્લામ પેશ કરોગે ઔર અગર હુઝૂરકે મર્તબેકે સિલસિલેમાં સવાલ કિસીને પૂછા તો બતાઓ તુમ્હારે ઈસ જવાબકે બાદ કયા વો મુસલમાન બનેગા? નહીં બન સકતા. પતા યે ચલા યે તબલીગી જમાઅતવાળે નમાજકે નામ પર મુસલમાનોંકો બેઇનાન કરને કે લિએ નિકલે હોય. સુન લો! અગર હમસે કોઈ પૂછે કે આપ બતાઓ હુઝૂરકી શાન કયા હૈ? તો હમ યે કહેંગે:—

હમ ચાહાંસે પુકારે વહાં વો સુને

મુરતફાકી સમાઅતપે લાખો સલામ

અગર તુમસે કોઈ દર્યાફિત કરે કે હુઝૂરકી શાન કયા હૈ? બે

સાખા હમ કહેં, હુઝૂર હુનિયામાં તશરીફ લાનેસે પહલે શિકમે માદરમે

રહકર લૌહે મહિદ્દુન પર ચલતે હુંથે કદમભી આવાજકો સુનતે થે. હમ અપને હુઝૂરકી શાન યે બયાન કરેંગે, હમારે હુઝૂરકા મામલા તો યે હે કે અલ્લાહને ઈતના ઈખેલાફ દેખ રહે હોય કે સૂરજ ગુરૂબ હો રહા હૈ, સરકાર જન્મ—એ અકદસ પર આરામ ઈમાર્યા રહે હોય લેકિન હજરતે અલી હુઝૂરકો જગતે નહીં. ઈસ લિએ કે જાનતે હોય કે હુઝૂરકો તો અલ્લાહને ઈખેલાફ દિયા હૈ ઔર તેસા ઈખેલાફ કે નમાજકા વકત ભી ચલા જાયે તો મેરે આકા અગર સૂરજકો ઈશારા ઈમાર્યા હોય તો સૂરજ લૌટ કરકે આ જાયેગા ઔર નમાજ અદા કર લુંગા. ઈસી લિએ તો મેરે આકા ઈમાર્યા હોય કે જમીન પર મેરે દો વજીર હૈ ઔર આસમાન પર મેરે દો વજીર હૈ. વજીર કિસકે હુંથા કરતે હોય? બાદશાહકે વજીર હુંથા કરતે હોય. સુન લો! અલ્લાહ ત્યાલાને હુઝૂર મુલ્લાહ કો યે ઈખેલાફ દિયા હૈ કે દૂબે હુંથે સૂરજકો ભી લૌટા હોય, ચાંદકે દો ટૂકોને ભી કર હોય, યે મેરે આકા કા મર્તબા હૈ, યે મેરે આકાકી શાન હૈ. તુમ અગર કિસી ગૈર મુસિલમકે સામને હુઝૂરકી યે શાન બયાન કરોગો તો ઉસકે દિલમાં અજમતે રસૂલ પૈદા હોય ઔર વો કલેમા પળુકર ઈસ્લામ કુબૂલ કર લેગા. લેકિન બતાઓ! જિતની બાતે મૈં આપકે સામને અર્જ કર રહા હું યે સારી બાતે ઈન્હી વહાબિયોંકી કિતાબોં મેં છીપે હોય. આપ સિરાતે મુસ્તકીમ ઉઠાકર દેખ લો, તકવિયતુલ ઈમાન ઉઠાકર દેખ લો, ઈનકે પાસ રેશમવાલે કુર્ખાન શરીફ ઉઠાકર દેખ લો. આપ કુર્ખાન શરીફકે ઈનકે તરજુમે પળ્યો. બુદાકી કસમ! કદમ કદમ પર આપ દેખોગે કે કુર્ખાન શરીફકે તરજુમેકે અંદર ઈન્હોને કહીં સરકારકી શાનમે ગુસ્તાખી કી હૈ, નગીજુબિલ્લાહ! સરકારકો ગુનેહગાર ઈન્હોને લિખા હૈ, કહી નગીજુબિલ્લાહ! હુઝૂર મુલ્લાહ કો સાથ અલ્લાહ કે સિલસિલેમાં ભી નાજીબા જુમ્લે ઔર નાજીબા તરજુમે ઉન્હોને કિએ હોય. ઈસ લિએ કે યે જોહલાકી જમાઅત હુન્યાકો ઈસ્લામ તો સહી તૌર પર પેશ નહીં કર સકતી, લેકિન સહી તૌર પર કિસીકે પાસ અગર ઈસ્લામ હે તો ઉસકે સીનેસે છીનને કી કોશિશ કર સકતી હૈ. યે બળા અઝીમ એતરાજ હૈ કે આપ તબલીગી જમાઅતકે ઈજતેમા જો આપ ચીલ્યેમાં જાનેસે ક્ષું રોક્તે હો? વહીં તો કોઈ ઐસી બાત નહીં બતાઈ જાતી, વહીં પર તો સિફ અલ્લાહ—રસૂલકી

બાતે હોતી હે. ઈન્સાફસે કેહના ! આજ અગર ઈસ ઈજતેમાકે અંદર કોઈ તખ્લીયી જમાઅતવાલા મૌજૂદ હૈ, યા કોઈ "સમજદાર" ઈન્સાન હૈ, કોઈ દાનિશ્વર ઈન્સાન હૈ, કોઈ થોળી ભી સુઝબુઝ રખતા હોતો મેં દ્યાનતદારીકે સાથ ઉસકો એક સવાલ પૂછના ચાહતા હું કે બતાઓ ! એક ઈન્સાન જો નમાજ ભી પણહતા થા, મદીનેકી જાનિબ રૂખ કરકે સલાતો—સલામ ભી પણહતા થા, હુઝૂર ﷺ કી વિલાદતકી ખૂશી ભી મનાતા થા, ઉનકે ચુંગલમેં આ ગયા ઔર આને કે બાદ ચાર મહિનેકે ચિલ્ડેમેં ચલા ગયા, લેકિન ચાર મહિનેકે ચિલ્ડેકે બાદ તો અબ વો આકર યે કહેતા હૈ, સલામ કરના શિર્ક હે ! નગીજુબિલ્લાહ ! મેં પૂછના ચાહતા હું કે જબ તુમ નમાજ સિખાતે થે તો નમાજકે બાદ ચિલ્ડેમેં જાનેસે પહુલે સલાતો—સલામ પણહતા થા ! લેકિન અબ શિર્ક કર્યું કેહતા હે ! સુન લો ! તુમ નમાજકી આંકે અંદર લોગોંકો બેઈમાન કર રહે હો. સુન લો ! વો નમાજ ખુદાકે હુઝૂર કુબૂલ નહીં હો સકતી જો મુસ્તફા જાને રહમતકી ગુસ્તાખીમેં તુમ પણહાઓગે. "સુન લો ! ઈસી લિયે હમ કહેતે હું ઈન ખબીપોંકી સોહબતસે તુમ બચો ! ઈસી લિયે હમ કહેતે હું ઈન જમા'તીયોંકી સોહબતસે તુમ બચો ! લોગ કહેતે હું વો કહાં બુરી—ભલી બાત કહેતે હું ! ખુદાકે લિયે થોળે નારે કમ લગાએ. એક મર્તબા દુરુદે મુખારકા પણહ લે....

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ مَعْلُومٍ
الْجَوْدِ وَالنَّرِيمِ وَالْمَلِئَةِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ

મેરે ઘ્યારે આકા ﷺ કે ઘ્યારે દીવાનો ! ઈસી લિયે હમ કહેતે હું ઈનકી સોહબતસે બચો ! ઈનકે કરીબ જાનેસે બચો, બળે મીઠે બન કરકે આત હું, બળે એયાર બનકરકે આતે હું, બળે મક્કાર બન કરકે આતે હું, અરે ! શકલો દેખો તો ગુસ્તાખી—એ—રસૂલકી બુન્યાદ પર પરવરાદિગારને હુનિયામેં હી એસા લગતા હૈ જૈસે જહનમકી આગકે ધૂંઅે ઈનકે ચેહરોં પર લગા દિયે હો ! લેકિન એક સુની અગર તુમ ઉનકે ચેહરોંકો દેખો તો યકીનન એસા લગતા હૈ પરવરાદિગારકી મહિષત, અલ્લાહકે રસૂલકી મહિષત મેં યે ચેહરા ચમકતા—દમકતા નજર આતા હૈ. મેં વો સુની નહીં

કે અપની સુનિયતકો છુપાકર કોઈ બાત કરું. અલ્હમુલિલ્લાહ ! હજરતે મૌલાના જમીલ ﷺ ને બળી અચ્છી બાત કહી થી

"મેં વો સુની હું જમીલે-કાદરી મરનેકે બા'દ
મેરા લાશા ભી કહેગા અરસાલાતુ વસાલામ"

હમ તો અલ્હમુલિલ્લાહ ! સરકારે મદીના અવૈહિસ્સલાતો વતસ્વીમકી મહિષત વાલે હું, ઈશ્રકે રસૂલ વાલે હું, તો સુન લો ! ઈન જમાઅતીયોંકે કરીબ જાનેસે બચના. હું ઈનસે નફરત સિફી ઈસી બુનિયાદ પર હૈ કે જાને ઈમાન, રૂહે ઈમાન હુઝૂર તાજદારે કાયેનાત ﷺ કી અજમત યે લોગોંકે દિલોંસે નિકાલતે હું. આજ ઈનકો યે કહતે હું કે નગીજુબિલ્લાહ ! હુઝૂરકો ઈલ્મે જોબ નહીં થા. પતા નહીં ઈનકો યે કેસે ઈલ્મ હો ગયા કે (ઉન્કે ઈજતેમાંમે) આઠ લાખ આંદેંગે ! ચાર લાખ આંદેંગે ! છે લાખ આંદેંગે ! ઈતના ઈન્તજામ કરો, ઈતની ટોયલેટ બનાઓ, તઅજજુબકી બાત હું કે નબીકે સિલસિલેમેં જિસ ચીજકા ઈન્કાર કરતે હું, વો અપને સિલસિલેમેં યે ખાબિત કરનેકી કોશિશ કર રહે હું ! કિતને તાઅજજુબકી હૈ ! હમ ઈસી લિયે કહેતે હું કે, ઈનકી સોહબત સે બચો. બતાઓ ક્યા ભરુચુકે આજ કે ઈસ ઈજતેમાકે લિયે હમને યે તસ્ખીહ દી થી કે ઈતને લાખ આંદેંગે, ઈતને હજાર આંદેંગે, નહીં ! નહીં...!" હમ તો જાનતે હું કે દસ ભી ઈમાનવાલે આ જાંદે તો ઉન્કે દસ કરોળ પર ભારી હો જાંદેંગે !

☆ અચ્છી નિયતકી બરકતે ☆

મેરે ઘ્યારે આકા ﷺ કે ઘ્યારે દીવાનો ! ૨૭બે કદીરને ઈમાનકી "શર્ત" લગાઈ, **إِنَّ اللَّهَ يُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ إِنَّ اللَّهَ يُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ** મગર વો જો સાહિબે ઈમાન હું, ઈમાનવાલે હું ! મેરે ઘ્યારે આકાકે ઘ્યારે દીવાનો ! ઈમાન ઈતની જબરદસ્ત ચીજ હું કે છોટેસે અમલકે અંદર ઈતની બરકતેં રખ દેતા હું એક અમલ કરો લેકિન સરકાર કે સદકેમે અલ્લાહ તાથાલા ઉસમેં બહુત બરકતેં અતા ફર્માતા હૈ. ઈસ લિયે કે આદમી ઈબાદત જો કર રહા હૈ, નેકી જો કર રહા હૈ, ઈમાનકે

સાથ કર રહા હૈ. ઈસી લિએ તો ફન્ટાવા—એ—રજવિષ્યદ્ધ શરીરકુમારીનું આ'લા હજરત અજીમુલ બરકત ઈમામે—ઈશ્કો—મહિબ્બત ઈમામ અહમદ રજા ખાં મોહદ્દિષે બરેલ્વી عَنْ أَنْسٍ ને ઈશ્રાદ ફર્માયા કે જબ તુમ ઘરસે નિકલા કરો તો બેશુમાર નિયતે કરકે નિકલા કરો કે યું નિયત કરો કે તુમ્હેં અગર રાસ્તેમાં કોઈ જનાજા મિલેગા તો તુમ ઉસે કાંધા દે દોગે, કિસી મરીજકી અયાદતકે લિએ તુમ ચલે જાઓગે, કિસી ભિકારીકે સવાલકો પૂરા કર દોગે. કોઈ નાબીના મિલા તો ઉસે રોડ કોસ કરા દોગે, બેશુમાર નિયતે કરકે નિકલો, અગર તુમ્હેં કામ કરનેકા મૌકા મિલ ગયા તો સુષ્ણાનલ્લાહ ! ઔર અગર કામ કરનેકા મૌકા તુમ્હેં ન મિલા ઔર યે લમ્હાત તુમ્હારે સામને ન આએ તો નિયતકે સબબસે અલ્લાહ તાલાલા તુમ્હેં પવાબ અતા ફર્મા દેગા. યે કિસકો મિલેગા ? ઈમાન વાલોનું મિલેગા ! સાહિબે ઈમાનકો મિલેગા.

★ હુજૂર હાજિરો નાજિર હોય ! ★

યાદ રખો ! અપની ઉમ્રકે એક—એક લમ્હાતકો કીમતી સમજો ઔર મહિબ્બતે રસૂલકે સાથ જિંદગીકે લમ્હાત ગુજારો. હુજૂરકો હાજિરો—નાજિર સમજો. મૈં આપકો બતાઉં, કુછ લોગ કહતે હોય કે હુજૂર હાજિરો—નાજિર ન જાનો. મૈં ઉનસે સવાલ પૂછતા ચાહતા હું કે હુન્યામાં આમ તૌર પર દસ્તૂર હોતા હૈ કે શાદીકે મૌકે પર હુલ્લે કે આનેસે પહેલે કુમકુમે લગાએ જાતે હોય, લાઈટિંગ હોતી હૈ, અબ ચલીએ હુલ્લેકો એક તરફ રખીએ, આજ હમ ઔર આપ યહાં જમા હુંએ હોય કે હેલોજન કિનારે કિનારે લગી હૈ, યે સ્ટેજ કે ઉપર ઈતની લાઈટ લગી હોય ઔર યે ઈનકે સાથ સાથ યે સ્ટેજ બના હુંથા હૈ. લેકિન કલ આપ આયેગો તો બતાઈયે, કયા યહાં પર આપકો યે સ્ટેજ નજર આયેગા, યે કુમકુમે આપકો નજર આયેગો. યે લાઈટિંગ આપકો નજર આયેગી, નહીં નહીં, બલ્કે આજ ઈસ લિએ લગાએ ગયે હોય કે આજ ઈજટેમા કા ઈન્ફેકાદ કિયા ગયા થા. ઔર સુન લો, ઈજટેમા ખત્મ હુવા સારી ચીજોનું હટા દિયા જાયેગા. મૈં પૂછતા ચાહતા હું કે હુન્યાકે અંદર આપ દેખો એક હુલ્લા જબ શાદીકે પહેલે જબ

નિકાહકા વકત હોતા હૈ ઔર હુલ્લેકે અંદર આપ દેખો એક હુલ્લેકે જાનેકા જબ વકત આતા હૈ, તો આપને દેખા હોંગા કુમ—કુમે લગાએ જાતે હોય. નિકાહ ખત્મ હુવા, બારાત ચલી ગઈ સબ કુછ હો ગયા ફિર આપકો કુમ—કુમે નજર નહીં આતે, ફિર આપકો લાઈટિંગ નજર નહીં આતી, બતાઓ ! અલ્લાહકે રસૂલકી વિલાદતસે પહેલે રખ્યે કદીરને ફર્માયા ! અય હબીબ ! મૈંને ઈસ આસમાનકો પૈદા કિયા તુમ્હારે લિએ પૈદા કિયા, તુમ્હારે સદકેમે પૈદા કિયા, અગર તુમ્હારો પૈદા કરના મકસૂદ ન હોતા તો આસમાન પૈદા ન કરતા, જમીન પૈદા ન કરતા, ચાંદ ઔર સૂરજ પૈદા ન કરતા, પઠાળ પૈદા ન કરતા ઔર ઈસીકે સાથ સાથ મૈં દરયાકી રવાનીકો પૈદા ન કરતા. મૈં પૂછતા ચાહતા હું કે સબ પૈદા સરકારકે સબબસે હુંથે, અબ હુજૂર ચુન્ના ઉદ્દેશ્ય صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ હાજિરો—નાજિર નહીં ઔર અગર નાજિરબિલ્લાહ ! હુજૂર صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ઈસ દુન્યાસે પર્દા ફર્મા ચૂકે તો હુલ્લેકે આનેસે સારી ચીજોનું બિછાયા જાતા હૈ ઔર હુલ્લેકે જાનેકે બાદ સારી ચીજોનું હટાયા જાતા હૈ, બતાઓ ! અગર હુજૂર ચલે ગયે તો આસમાન ક્યું હૈ ? જમીન ક્યું હૈ ? ચાંદ ક્યું હૈ ? સૂરજ ક્યું હૈ ? જમીન મૌજૂદ હૈ, મેરે આકા મૌજૂદ હૈ ! આસમાન મૌજૂદ હૈ ! હમારે આકા મૌજૂદ હૈ ! ઈન સારી ચીજોનું વજૂદ ઈસ બાતકી દલાલત કરતા હૈ કે મુહંમદે અરબી હમેશા રહેંગે. ઈસી લિએ તો આસમાન હૈ, ઈસી લિએ તો જમીન હૈ. ઈસી લિએ ચાંદ હૈ, ઈસી લિએ સૂરજ હૈ.

★ સલામો કિયામકી સાબિતી ★

મેરે ઘ્યારા આકાકે ઘ્યારે દીવાનો ! યે વહી સમજ સકતા હૈ જિસકે દિલમે ઈશ્કે—રસૂલ હૈ. જિસકા દિયા હી મહિબ્બતકા બુજ ચૂકા હો, જિસકે શીનેસે ઈમાન નિકલ ચૂકા હો, ઉસકી સમજ મેં યે બાત નહીં આતી. યે તો ઈશ્કો—મહિબ્બતકી બાતે હોય, યે મહિબ્બતકી બાતે હોય, યે રાજો—નિયાજકી બાતે હોય. યે સમજને કી બાતે હોય. અય ઈસ્લામકે મુકદ્દસ શહજાદો ! ઈસી લિએ આપ દેખો ઈન્કે હર એટેરાજકા જવાબ કુર્ઝાનને પહેલે દે દિયા. આપ દેખો સલામ કા યે ઈન્કાર કરતે હોય, કબી કહતે હોય કે ખળે રહકર સલામ ન પણહો ! ઓલમા—એ—કિરામ મૌજૂદ હોય, અલ્લાહ ત્યાલાને

કુર્અને મુક્કદસમંથે આયા-એ-કરીમા નાજિલ ફર્માઈ, તૈયાના કુશીની ગૌર કરેં ! એક મર્તબા હુરુદ શરીફ પળ્હે....

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ مَعْلُومٍ
الْجَوْدِ وَالْكَرِيمِ وَآلِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ

મેરે ઘારે આકા ચલી આશીરુલીલુમ કે ઘારે દીવાનો ! રખ્બે કદીર જનતા થા કે એક જમાઅત નમાજકે નામ પર ઐસી ભી નિકલેગી જો તા'જીમે-રસૂલકી મુન્કિર હોયો. આપ દેખો, "સલ્લૂ" કહકર પરવરહિગારને મફ઼રૂલે મુતલકું મસદર નહિ બનાયા. લેકિન જબ સલિલમૂકી બાત આઈ, ઔલમા હજરાત મૌજૂદ હોયો. ઔલમા-એ-હજરાત મશાદુર મૌજૂદગીમં જિમેદારીકે સાથ અર્જ કરતા હું. અગર કોઈ ગલતી હોયી તો અલહુમુલિલ્હાહ ! જબલપુરસે આયે હુએ શૈખુલ હદીષ સાહબ ભી મૌજૂદ હો એર્સિકે સાથ હમારે કરમ ફર્મા હુસરે ઔલમા ભી મૌજૂદ હોયો. યે અરબીકા કાઈદા હૈ, અમ કે બાદ અગર મસદર મફ઼રૂલે મુતલક હો તો તા'જીમ કા મા'ના પૈદા કરતા હૈ, તો "સલિલમૂ" કે બાદ મસદરકો મફ઼રૂલે મુતલક રખને બનાયા "તસ્લીમા" કહ કર ઈશ્રાચ ફર્માયા. પતા યે ચલા, સલામ તુમ પળ્હો, તા'જીમકે સાથ પળ્હો ઔર તા'જીમ કિસમે હે ? જો હમ બતાતે હેં કે ખણ હો કર સલામ પળ્હો. અબ કુછ લોગ કહતે હેં કે નમાજમં તો બૈઠકર પળ્હતે હેં ! અરે નાદાન ! તૂ પાંચ વકતકી નમાજ પળ્હતા હેં તો સલામ બૈઠકર પળ્હતા હૈ, લેકિન નમાજે જનાઝામે ? જવાબ હો ? નમાજે જનાઝામે ખણ હોકર માલૂમ હુવા કે તો મજબૂરીકે વકત તુમ બૈઠકર પળ્હો ઔર જબ ઈખ્તેયાર હો તો ખણ હો કર ભી પળ્હા રહો. દોનોંકી ઈજાઝત હૈ. લેકિન યે ખણ હોનેસે ઈન્કાર કરતે હેં ! ઈસ લિખે કે પહેલે સે હી બેઅદબ હૈ, તો મેરે ઘારે આકા ચલી આશીરુલીલુમ કે ઘારે દીવાનો ! "કિસીકી" નમાજકી બાતોમં આકર તુમ અપને ઈમાનકો મત ખો દેના, ઈમાન બહોત બળી દૌલત હૈ, ઈમાન બહોત બળી શય હૈ, ઈમાન કી હિફાજત બેપનાહ જરૂરી હૈ.

મેરે ઘારે આકા ચલી આશીરુલીલુમ કે ઘારે દીવાનો ! ઈસી લિખે મૌલાના હસમત અલીખાં સાહબ રહ્માન ઉલ્લાહ ઉલ્લાલુલીલુમ સે કિસીને પૂછા કે યે તો બતાઈયે કે ઈમામ અહમદ રજાને કિતને કાફિરકો મુસલમાન કિયા ? ઉસ મૌકે પર મૌલાના હસમત અલીખાં સાહબ રહ્માન ને ફર્માયા થા કે સુનો ! મેરે ઈમામ અહમદ રજાને કિતને કાફિરકો મુસલમાન કિયા. યે એક અલગ સવાલ હૈ ! લેકિન ઈમામ અહમદ રજાને બેશુમાર મુસલમાનોંકો કાફિર હોનેસે બચા લિયા હૈ, ઈસ લિખે કે અગર ગુસ્તાખે-રસૂલકે ચેહરોંકો બેનકાબ ન કરતે તો ઈનકે નમાજકે ફલસફેકો સમજકર ન જાને કિતને બેઈમાન હો જાતે. ઈસી મિશનકો લેકર મુહદિષે આ'જમે હિંદ, ઈસી મિશનકો લેકર મુફ્તી એ આ'જમે હિંદ, યે લોગ ગલી ગલી ઔર કૂચે કૂચે જાતે થે. આજ ગુજરાતકી સરજમીન કે ઉપર ઈન બુજુગોંકી બિદમાત હૈ, જિનકે સબબસે આજ સુનિયોંકા ઠાઠે મારતા હુાં યે સમંદર યાં પર નજર આ રહા હૈ, મેરે ઘારે આકાકે ઘારે દીવાનો ! "ઈમાન બહોત બડી ચીજ હૈ."

☆ નેક અમલ કયા હૈ ? ☆

ઉસકે બાદ ફર્માયા ગયા ઓફુલુલ ચલિખત ઓટોસ્ચુન્ન ઔર નેકિયાં કરો, નેક અમલ કરો. અબ નેક અમલ કયા હૈ ? યે લોગ સબસે યદી બતાતે હૈનું ચિલ્લા કરો, નેક અમલ મુસ્કરાનેકી બાત નહીં હૈ.

મેં ઈસ લિખે યે સારી બાતોં આજ ખોલકર આપકે સામને કર રહા હું કે ચંદ દીનોકે બાદ ઈન ગુસ્તાખે રસૂલલક ઈજતેમા હોને જા રહા હૈ જિસમે જાનેસે અપને ભાઈયોંકો રોક લો ! અપને ભાઈયોંકો વહાં જાનેસે બચાઓ ! બતાઓ ! અગર આપકા કોઈ ભાઈ જહરકા ગલાસ અપને હાથોમે લેકરકે પી રહા હે તો કયા આપ બરદાશ્ત કરેંગે ? આપ જપટ કર ઉસકે પાસે જાયેંગે ઔર ઉસકે બાદ ઉસકે હાથોસે આપ જહરકે ગલાસ ઉઠા લેંગે તા કિ ઉસકો જિંદગી મિલ જાએ, વો ઉસકો ન પીએ કે વો બચ જાએ. આજ સુની દા'વતે ઈસ્લામીકા યે ઈજતેમા ભરુચુકી સરજમીન પર ઈસ લિખે રજ્ઞા ગયા હૈ તા કે લોગ જહનમં જાનેસે બચ જાએ,

બતાના કે ઈન ખબીઓંકે ચંગુલસે તુમ બચ જાના કે નમાજકે નામ પર તુમકો બેઈમાન કરનેકે લિયે આએ હોયાં. નેકી સિઝ નમાજ, રોજા, હજ્જ, જકાત યહી નહીં, યે સબ તો નેકિયાં હે લેકિન ભૂખોંકો ખાના બિલાના ભી નેકી હો.

હજ્જત અલી કુર્અલ્લાહ ફર્માતે હોયાં, એક હફ્તા તક મેરે ઘરમે મહેમાન નહીં આયા તો મૈં પરેશાન હો ગયા, ખુદાકી બારગાહમે રોને લગા, મેરે માણબુદ્ધ ! કહીં તૂ મુજસે નારાજ તો નહીં હો ગયા કે મુજે કિસીકો બિલાનેકા મૌકા નહીં મિલા ! અબ આપકો બતાડીં કે ઈનકે યહાં તો યે દસ્તૂર હે કે ભાઈ મા'જૂર હો ગયા તો બિકારી બના હેતે હોય, લેકિન સુન લો ! "આજ હમ અવલિયા—એ—કિરામસે કયું મહબ્બત કરતે હોય ? ઉનકે આસ્તાનોં પર જાનેકે બા'દ ઉનસે તવસ્સુલસે કયું માંગતે હોય ? આપ બેશુમાર અવલિયા—એ—કિરામ કે આસ્તાનોંસે જાઈજા લો, જિસકો સારી હુન્યા હુકરા હેતી હોય, ઉસે વો "આસરા" હેતે હોય, ગરીબ નવાજકે આસ્તાને પર જાઓ, ચોહરા જલા હુલા હોય, હાથ—પગસે ઈન્સાન મા'જૂર હોય, લેકિન ખુદાકી કસમ ! ઉનકી બારગાહમે અગર બૈઠ ગયા હોય તો ભૂખા સોએગા નહીં. ઉનકા કોઈ ભી ગુલામ આકર ઉસે ખાના બિલા દેગા. ઈસ લિયે કે બૈઠા કિસકી ચૌખટ પર હોય ? ઈસ લિયે આપ દેખો હર વલીકે આસ્તાને પર લંગર જારી હોય, ભૂખોંકો ખાના બિલાયા જાતા હોય. ઈસી લિયે અલ્લાહકે રસૂલ પ્રેરણ ઈશ્રાદ ફર્માતે હોય કે જો બંદ—એ—મો'મિન કિસી મજબૂર બિકારીકે આગે સે, કિસી મજબૂર બિખારીકો બિલાનેસે અપને હાથકો રોક લેતા હોય. ૨૪બે કદીર કલ બરોજે કયામત ઉસકે પાસસે અપની નેઅમતોંકો રોક લેતા હોય. તો નેકી સિઝ યે નહીં કી તુમ નમાજ પણ્ઠો, રોજે રખ્યો. હાં ! ઈસ બાતકો ભી જહન નશીન ફર્મા લો, "કે મહબ્બતે—રસૂલકા દાવા યે સચ્ચા નહીં હો સકતા, કે આપ ઈશ્રે—રસૂલકા દાવા ભી કરેં ઔર નમાજ ન પણ્ઠે !" યે દોનો ચીજે જરૂરી હોય, મહબ્બતે—રસૂલકે સાથ સાથ, અગર તુમને નમાજ પણ્ઠના શુરૂ કર દી, અગર તુમને અપની જિંદગીકે લમ્હાતકો કીમતી સમજતે હુઅ તુમ અલ્લાહ પ્રેરણ કી બારગાહમે સર—બ—સુજૂદ ભી કરતે રહે, ઔર નેકિયાં ભી કરતે રહે, તો યાદ રખ્યો, તુમ્હારા ખુદાવંદે—કુદુસકી બારગાહમે યે નેકિયાં કરના બેપનાહ મકબૂલ

હોગા. ઈમાનકે સાથ સાથ તુમ નેકિયાં કરતે જાઓ, નેકિયોંકી કષરત કરો. આજ યહી ઈન્સાનકી કેફિયત બનતી ચલી જા રહી હૈ.

★ મહબ્બતકા તકાગ્યા ★

આપ જરા સોચો તો સહી ! ઈન્સાન અગર બીવીસે મહબ્બત કરતા હોય તો મિલનેકે લિયે બેકરાર હોતા હૈ, ઉસકે દીદારકે લિયે બેચેન હોતા હૈ, માંસે મહબ્બત કરતા હૈ, તો માંકે દીદારકે લિયે બેચેન હોતા હૈ, બેટેસે મહબ્બત કરતા હૈ, બેટેકે દીદારકે લિયે બેચેન હોતા હૈ. "હમ કેસે મુસલમાન હોય કે અલ્લાહસે મહબ્બતકા દાવા તો કરતે હોય, લેકિન પાંચ વકત ખુદાકે દીદારસે બચ્યે ચલે જાતે હોય ! બતાઓ ! તુમ અગર પાંચ વકત નમાજ અદા કરેંગો, મેરે આ'કા ફર્માતે હોય નમાજ ઈસ તરીકેસે પળ્ઠો, ગોયા તુમ ખુદાકો દેખ રહે હો. અપને મૌલાકો દેખ રહે હો ઔર અગર યે તસવ્વર નહીં પૈછા હો સકતા, તો યે ખ્યાલ પૈછા કરો કે તુમ્હારા મૌલા તુમ્હે દેખ રહા હો. તુમ્હારા પરવરદિગાર તુમ્હે દેખ રહા હૈ. પાંચ વકત રખ્યે—કદીરકે યારે હબીબને મુલાકાતકા એક જરીઆ રખ દ્વિયા. લેકિન આજકા યે મુસલમાન નાઈટ કલબોંકે અંદર અપની જિંદગીકે લમ્હાતકો ગુજારતા હોય, લેકિન નેકિયાં કરનેસે ગુરેજ કરતા હોય. યહી હાલ હમારી ઈસ્લામી બહેનોંકા હોય. અજીબ ફેશનકે અંદર જિરફતાર હોકર અપની જિંદગીકે લમ્હાત ગુજારતી હોય. મૈં પૂછના ચાહતા હું, કેસી—કેસી ઔરતો ગુજરી હોય, કેસી—કેસી અલ્લાહકી બરગુજદા બંદીયાં ગુજરી હોય.

જરા દેખો તો સહી ! હારુન—રશીદકે જમાનેકે અંદર મુસલમાનો કે ઉપર જબ રૂમીયોને હમલા કિયા થા. ઉસ વકત ઐસી કેફિયત થી કે મન્સૂર ઈઝે અમ્મારકે પાસ એક શખ્સ એક લિફાફા લેકર હાજિર હુલા. હજ્જતે મન્સૂર ઈઝે અમ્મારને જબ ઉસ લિફાફેકો ખોલા તો ઉસમે બાલકા ગુચ્છા નિકલા. બાલકા ગુચ્છા નિકલા, દેખતે હી પરેશાન કે યે બાલકા ગુચ્છા ?! લેકિન સાથમે એક ખત થા. ઉસમે લિખા થા, અય મન્સૂર ઈઝે અમ્માર ! સુનો ! મૈં એક બાહ્યા ઔરત હું, એક પરદાનશીન ખાતૂન હું, મૈને સુના હે કે દુશ્મનોંને મુસલમાનોં પર હમલા કિયા હો, તો સુનો ! મૈં જો અપને બાલ દરાજ બાલ તુમ્હે ભેજ રહી હું, ઈસ લિયે ભેજતી હું કે મૈં

મુસલમાનોંકી ઓર તો ઈસ્ટેઆનત નહીં કર સકતી હું. મેરે બાલ જો હે વો ઘોળોંકો બાંધનેકે કામ આ જાયેં. મુજાહિદોંકે ઘોળોંકો બાંધનેકે લિએ કામ આ જાયેં. લિહાજા યે હી છોટાસા નજરાના મૈં તુમ્હારે હુજૂર પેશ કરતી હું.

મૈં પૂછના ચાહતા હું કે ઉસ દૌરકી ઓરતે થીં કે અગર કોઈ નજરાના ભી મિલતા થા તો ઈનકે બાલ ઈતને દરાજ હોતે થે કે ઉસે ઈસ્લામકી ખાતિર કુરબાન કરતી થી, લેકિન આજ તો બાલ હી ઓરતોંકે સરોં પર ઈતને હેં કે વો "હિપ્પીકટ" બાલ બના કરકે ઘૂમતી હેં, ઈતને બાલ ભી નહીં કે જુતે કે તસને બંધ જાયેં. ઈતને બાલ ભી નહીં હે, બાલ કરાને પર દેખો તો કભી દેખો, આગેસે છોટે-છોટે બાલ, કભી દેખો બોય-કટ, કભી દેખો તો જિન્સ ઔર ટી-શર્ટ કભી દેખો તો શર્ટ ઔર પેન્ટ, અલ્લાહકે રસૂલને ઐસી ઓરતોં પર લા'નત ફર્માઈ હે ઔર ઐસે મર્દોં પર ભી લા'નત ફર્માઈ જો ઓરતોંકી વજા કતાય ઈખ્તેયાર કરતા હૈ. અગ્રીબ દૌર ચલા હે મર્દોંકા, અબ યે મુજે તો લગતા હે કે ચંદ દિનોંકે બા'દ મર્દ પંજાબી સૂટ પહનેંગે ઔર ઓરતે જો હેં વો જિન્સ ઔર ટી-શર્ટ પહનના શુરૂ કર ચૂકી હૈ. મર્દોંકા હાલ યે હોગા કે કાનમે બાલિયાં તો આ ચૂકી હૈ, બાલોંકે અંદર તો રબર બેન્ડ તો આ ચૂકે હેં. ઐસા લગતા હે કે ચંદ દિનોંકે બા'દ યે મર્દ જો હેં પતા નહિ કેસી વજા કતાય ઈખ્તેયાર કર લે. સુન લો ! મેરે આકા ને ઐસી ઓરતોં પર જો મર્દકી વજા કતાય ઈખ્તેયાર કરતી હૈ ઔર ઐસે મર્દોં પર જો ઓરતોંકી વજા કતાય ઈખ્તેયાર કરતે હેં મેરે આકાને લા'નત ફર્માઈ હૈ. બચો ! ઈન ચીજોંસે બચો ! યે ઉસ દૌરકી ઓરતે થી કે જિનકે દિલમે ઈસ્લામકા ઈતના જરૂબા થા કે પરદાનશીન હોતી થી જબ મુકાબલે કે લિએ મુજાહિદીનકી મદદ કે લિએ નિદા કરતી થી તો તોહફેમેં અપને બાલોંકો ભેજતી થી. ઈસ લિએકે ઉંનકો ખૂબસૂરતીસે જયાદા ઈસ્લામકી અજમત પ્યારી થી, મહબ્બતે-રસૂલ પ્યારી થી.

★ મેરે આકાકી શાન નિરાલી હૈ ! ★

આપ હેખે ! અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ તશરીફ ફર્માઈ હેં, ખાના

તનાવુલ ફર્મા રહે થે. એક ઔરત હાજિર હૂઈ, બણી જાહીલ ઔરત થી. મેરે આકાકી બિદમતમે હાજિર હૂઈ ઔર હાજિર હોનેકે બા'દ મેરે આકા માટે સુલાલ માટે સુલાલ માટે અર્જ કરતી હૈ, ઈસ ઔરતકે સિલસિલેમે બળ મશહૂર થા કે ઈસકી જબાન બળી ખરાબ હૈ ઔર જિસ કિસીસે જગળતી રહતી હૈ, ઔરતોંસે જગળતી હૈ. મેરે આકાકી બિદમતે બાબરકાતમે હાજિર હૂઈ, મેરે આકા ખાના તનાવુલ ફર્મા રહે હેં, ઔરત હાજિર હોનેકે બા'દ અર્જ કરતી હૈ, યા રસૂલલ્લાહ ! જો ખાના આપ તનાવુલ ફર્મા રહે હેં આપકે મુંહકે અંદર જો લુકમા હૈ ઉસમેસે મુજે કુછ ઈનાયત ફર્માયો. મેરે આકાકી શાન તો યે થી આનેવાલેકે સવાલકો પૂરા કરતે થે. ઈસી લિએ તો આ'લા હજરતને ફર્માયા,

વાહ કયા જૂદો કરમ હૈ શાહે બતાણ તેરા
નહીં સુનતા હી નહીં માંગનેવાલા તેરા

આપ ગૌર કરો ! ઉસ ઔરતકે સવાલકો મેરે આકા ને પૂરા ફર્માયા, અપના લુકમા, ચબાયા હુઅા લુકમા જબ ઉસ ઔરતકો દિયા, રાવી બયાન કરતે હેં; સરકારકા ચબાયા હુઅા લુકમા જબ ઉસ ઔરતકે હલકસે નીચે ઉતરા તો પલક જપકતે ઉસ ઔરતકી નિગાહેં જુકતી હૂઈ નજર આતી હેં, જબાનકા જંગ દૂર હો ગયા ઔર હાલ યે હુઅા કે જબ યે નિકલતી તો લોગ કહતે, કિતની બાહ્યા ઔરત જા રહી હૈ ! કિતની પાંદે શરાય, કિતની નેક ઔરત જા રહી હૈ ! ઉસકી જબાન કાબૂમેં આ ગઈ, ઉસકી બેહયાઈયાં દૂર હો ગઈ. મેરે પ્યારે આકા ﷺ કે પ્યારે દીવાનો ! ઔર અય ઈસ્લામકી મુકદસ શહજાદીઓ ! આજ હમેં વો ચીજ નહીં મિલ સકતી, લેકિન મેરે પ્યારે આકા'કા ઈશ્રાદ તો હમારે પાસ હૈ, અલ્લાહકે રસૂલકા ફર્માન તો હમારે પાસ હૈ. "અય ઔરતો ! સુન લો ! "તુમ હી થી કે તુમ્હારે બધનસે પૈદા હોનેવાલા ઈસ્લામકા અગ્રીમ સિપેહ સાલાર હોતા થા, લેકિન આજ તુમ હી હો કે તુમ્હારે શિકમસે પૈદા હોનેવાલા ડાન્સર બનતા હુવા નજર આતા હૈ, ગાને શુનગુનાનેવાલા બનતા હુવા નજર આતા હૈ. ઈસ્લામકી મુકદસ શહજાદીઓ ! અગર તુમ સંવર જાઓગી તો મુઆશરેમે ઈન્કિલાબ પૈદા હો જાયેગા.

મેરે પ્યારા આકા ﷺ કે પ્યારે દીવાનો ! ઔર અય

ઈસ્લામકી મુકદ્દસ શહજાહીઓ ! ઈમાનકે બાદ નેક અમલ જરૂરી હૈ, ઈમાનકે સાથ—સાથ નેક અમલ ભી હો, અચ્છે કામ ભી કરો ઔર ઉસીકે સાથ સાથ ફર્માયા ગયા, **وَتَوَاصُّوا بِالْحُقْقِ** હક્કદી વસીયત ભી કરતે ચલે જાઓ. મરતે મરતે ભી તુમ દુનિયાવાલોનો બતાતે જાઓ કે સરકારકા દામન મત છોળના. ઈસ લિએ કે હક્ક મહિષતે રસૂલમે હી પોશીદા હૈ, હક્ક અગર તુમ ચાહતે હો તો ઈશ્કે રસૂલકે બગેર નહીં મિલ સકતા ઔર સુન લો ! જબ તુમ હક્કદી યે પૈગામ પહુંચાનેકે લિએ નિકલો, જબ તુમ દુશ્મનાને—ઈસ્લામસે મુસ્લિમાનોનો બચાને કે લિએ નિકલો, જબ તુમ ગુસ્તાખે રસૂલસે સરકારકે દીવાનોનો બચાને લિએ નિકલો તો અગર તુમ પર મુસીબત આ જાએ, અગર કોઈ તુમ્હે ગાલિયાં હે, અગર કોઈ તુમ પર પત્થર બરસાએ, અગર કોઈ તુમ્હે તાના હે, અગર કોઈ તુમ્હારે ઉપર લાનતો—મલામત કરે તો તુમ ઈસ પર પરેશાન મત હોના, બલ્ક કુર્યાનને બતાયા : **وَتَوَاصُّوا بِالصَّبْرِ** તુમ સભ્રકી વસીયત દૂસરોની ભી કરના. તુમ ખૂદ ભી સભ્ર કરના. ઈસ લિએ કે રાહે ખુદામે ઔર મુસ્તફા જાને રહેતકી મહિષતકે અંદર તકલીફોનો બદાશિત કરના યે ઈમાનવાલોની શેવા હૈ. સાહિબે ઈમાનકા શેવા હૈ. અય ઈસ્લામકે મુકદ્દસ શહજાહીઓ ! આજ બેપનાહ જરૂરત હૈ કે અપની જિંદગીકો શેવા, અપની જિંદગીકે લમ્હાતકી તુમ કદ કરો. યે ઈન્સાન કિતના ગાફિલ બન ચૂકા હૈ, યે ઈન્સાન કિસ તરહકી જિંદગી ગુજારતા હૈ, જરા સોચો તો સહી ! આમ ઈન્સાનોની મામલા યે હૈ કે જબાનકો જો ચીજ અચ્છી લગતી હૈ ઈન્સાન વહી ચીજ ખાતા હૈ. કોઈ અપની જબાન પર અગર ઉસે કોઈ ચીજ કણવી લગતી હૈ તો કોઈ ઈન્સાન ખાયેગા ? અખ ઈતના મજમા હૈ, સબમેં કુદ્દ સવાલ કરુંગા. આપ મુજે જવાબ દેના, જબાનકો જો ચીજ બદ મજા લગે કયા આપ ઉસે ખાયેગે ? જબાનકો જો ચીજ પસંદ હોતી હૈ ઈન્સાન ઉસકો ખાતા હૈ. આંખકો જો ચીજ પસંદ હોતી હૈ ઈન્સાન ઉસીકો દેખતા હૈ. કાન તો, ઉસી ચીજકો સુનતા હૈ જો ઉસકી પસંદીદા હોતી હૈ, નાક તો ઉસી ચીજકો સુંઘતા હૈ જો ઉસકી પસંદીદા હોતી હૈ, કોઈ કૂળા—કરકટ યા કચરેકે અડેકે કરીબસે ગુજરે તો વો અપની નાકકો ખુલી નહીં રખતા, બલ્કે નાકકે ઉપર ભી એતેરાફ કરકે નિકલતા હૈ કે બધભૂ ઉસકી નાકમે નહીં જાએ. લેકિન

ઈત્ર—ફરોશકે કરીબસે ગુજરે તો, ખૂશભૂસે અપને દિલો—દિમાગકો મોઅતાર કરતા ચલા જાતા હૈ કે બળી અચ્છી ખૂશભૂ હૈ, તો દુનિયાકા ઈન્સાન યે જો ફના હો જાનેવાલી ચીઝોની પસંદ ઔર નાપસંદકા ખયાલ કરતા હૈ. અય સરકારકે દીવાનો ! ઔર અય સરકારે મદીનાકી દીવાનીઓ ! અગર આજકે ઈસ રૂહપરવર સુન્ની ઈજટેમાંકે અંદર તુમને સિર્ફ ઈસી બાતકા અહં કર લિયા ઔર ઈસી બાતકો તથ કર લિયા કે આજકે બાદ તુમ બાકી રહેનેવાલી જાત અલ્લાહકી પસંદ ઔર નાપસંદકા ખયાલ કરોગે તો તુમહારી જિંદગી સંવર જાએગી. તુમહારી આખેરત સંવર જાએગી, ઈસ લિએ કે જબાન ફના હો જાએગી, કાન, નાક, આંખ ફના હો જાએગે. સુન લો ! ઈન ચીઝોની પસંદકા તુમ ખયાલ કરતે હોંગે, તુમ આજસે તથ કર લોગે કે જો ચીજ ખુદાકો પસંદ હો વો હમકો પસંદ, જો ચીજ મુસ્તફાકો નાપસંદ હૈ વો હમકો ભી નાપસંદ, તો ઈન્શાઅલ્લાહ કામયાબી તુમહારે કદમ ચૂમેગી, કામરાની તુમહારે કદમ ચૂમેગી. અલ્લાહને ઈશ્વરાં ફર્માયા, (AR-2) અય મેરે ખારે આકાકે ખારે દીવાનો ! અપને ઈમાનકા તહદ્દીફૂલ કરો ! યાદ રખો ! અપને બચ્ચોનો સરકારકી મહિષત સિખાઓ, અપને બચ્ચોનો મહિષતે રસૂલ સિખાઓ, અપને બચ્ચોનો ઈન ગુસ્તાખોની ઈબારત બતાઓ. અપને બચ્ચોનો ઈનસે બચનેકી તાકીદ કરો, ઈસ લિએ કે યે ભેણીયે ઘરકે અંદર દાખિલ હો જાતે હોં ઓર જાને કે બાદ સીનોને ઈમાનકો નિકાલનેકી કોશિશ કરતે હોં. અગર તુમને અપની ઔલાદકે દિલકે અંદર મહિષતે રસૂલકો દાખિલ કર દિયા તો તુમહારી ઔલાદકો કોઈ ગુસ્તાખે—રસૂલ નહીં બના સકતા.

★ અપની જિંદગીકો બદલ ડાલો ! ★

મેરે ખારે આકા માટે અનુભૂતિ એક એક લમ્હાકો કીમતી સમજો, યે ગુજરે હુએ જિંદગીકે લમ્હાત તુમ્હે દુબારા મયસ્સર નહીં હો સકતે ઔર મુસીબતકે દિન તો બળી મુશ્કિલસે કટતે હોં. ખુશીકે દિન બહોત જલ્દી કટ જાતે હોં. બતાઓ ! થોળીસી મુસીબત આ જાતી હૈ એક દિન ગુજારના બહોત મુશ્કિલ હોતા હૈ. પૂછો ! જેલમે રહેનેવાલોને કે ઉનકા એક દિન કેસે કટતા હૈ ? ઔર પૂછો ઉન લોગોને જો

ઘરકી ઐશકી જિંદગી ગુજરતે હૈ, ઉનકા એક દિન તો કયા, સાહ-હા-સાલ ઐશ કે અંદર ગુજરતે હું એ નજર આતે હૈ. મુસીબતકા એક દિન બળી મુશ્કલસે કટતા હૈ. લેકિન રાહતકી જિંદગી બહોત ઈતિમનાનસે કટ જાતી હૈ. આજ હુન્યામેં અગર મુસીબત આ જાએ તો એક દિન ગુજરાના મુશ્કલ હોતા હૈ ઔર બળી તકલીફ હોતી હૈ. મૈં પૂછના ચાહતા હું, વો કષ્ટકા વો મૈદાને મેહશરકા પચાસ હજાર સાલકા એક દિન કેસે તુમ કાટોગે ?? કેસે કાટોગે ? લેકિન સુન લો ! જિસ તરીકેસે હુન્યાકે અંદર રાહતમે જિંદગી ગુજરાનેવાલોને લિએ જિંદગી પૂરી જો હૈ વો બહોત આસાનીસે કટ જાતી હૈ, ઈસી તરીકેસે જો ઈન્સાન હુન્યાકે અંદર અલ્લાહ મુજલી કી ઈબાદતો-રિયાઝતકે લિએ બરદાશત કર લે, ઉસકે લિએ આખેરતકા પચાસ હજાર સાલકા એક દિન જો હૈ વો મિનટોમે ખત્મ હોતા હુંઆ નજર આયેગા, પલક જપકતે ખત્મ હોતા હુંઆ નજર આયેગા યે મગરિબને નારા દિયા હૈ કે હુન્યા ચંદ દિનોંકી હૈ, ઐશ કર લો ! અગર મુસ્તિંશ જાને રહમતકે તુમ ગુલામ હો તો મુસ્તિંશ જાને રહમતકી આવાજ પર લભ્યેક કહો. હુજૂરને ફર્માયા, યે હુન્યા મો'મિનોને લિએ કૈદખાના હૈ. સુન લો ! જિસને મગરિબકી આવાજ પર લભ્યેક કહા ઔર હુન્યાકો તાચયુસામેં ખત્મ કર દિયા, ઉસે આખેરતમેં અજાબ મિલેગા ઔર જિસ શાખસને પૈગમ્બરે-આ'જમકી આવાજ પર લભ્યેક કહા ઔર હુન્યાકી લજૂજતોનો છોળકર મૌલાકી યાદમે જિંદગી ગુજારી, ઉસે મેરે આકા આખેરતમેં રાહત નસીબ ફર્માયેગે. આખેરતમેં સુકૂન નસીબ ફર્માયેગે. યે મગરિબી તહેજીબકા નારા હૈ કે હુન્યા ઐશ કરનેકે લિએ હૈ. સુનો, મુજે બતાઓ તો સહી, જરા સોચો ! હુન્યાકે સિલસિલેમેં ગૌર કરો, આજ ઈન્સાન સોચતા હૈ કે દોકી ચાર હો, કાશ ! ડર કરનેકી ફિક કરતા, કભી આખેરતકે સિલસિલેમેં લી સોચો ! અવલિયાએ કિરામ હપેશા આખેરતકી ફિકુકે અંદર મસરૂફ રહા કરતે થે. અજીબ કેફિયત થી ઉનકી જિંદગીકી. હો બુજુર્ગ આપસમેં ગુફતગૂ કર રહે થે. એક શાખસને સવાલ કિયા કે હુજૂર કયા સોચ રહે હો ? કહા, અભી પુલસિરાતકે મુતઅલિલક સોચ રહા હું. પુલસિરાત કે મુતઅલિલક સોચ રહા હું ઔર હુન્યાકી કેફિયત ઔર હુન્યાકે હાલાતકે સિલસિલેમેં અગર આપકો સોચના હૈ તો ઈતના સોચો આપ ઘરમે

બચ્ચોનો દેખતે હોંગે ના ?! એક મર્તબા દુરૂદ શરીર પળું લેં, જરા બા આવાજે બુલંદ પળું તાકે શયતાન ભાગ જાએ.

**اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدِ مَعْلُومٍ
الْجُودُ وَالْكَرَمُ وَالْبَارِكُ وَسَلِّمْ**

આપને અપને બચ્ચોનો ઘરમે દેખા હોગા. જિલોનેસે ખેલતે હોંગે. અગર ઉનકા પેટ ભર જાતા હૈ, તુ ભર જાતા હૈ તો ફિર જિલોને છોળકર ચલે જાતે હૈન. અગર કોઈ મહેમાન આયે તો જિલોનોનો દેખકે બા'દ કહતા હૈ કે એસા લગતા હૈ કે બચ્ચે યહાં ખેલ રહે થે, હોતા હૈ યા નહીં હોતા. આપ સિફ્ફ "હા" યા "ના" કહે. હૈ ના ? જિલોનેકી મૌજૂદગીકો દેખકર ઈન્સાન કહતા હૈ કે એસા લગતા હૈ કે શાયદ બચ્ચે યહાં ખેલ રહે થે. બસ, યહી હુન્યાકા હાલ હૈ, યહી હુન્યાકા મામલા હૈ કે બેશુમાર ઈમારતે આદમી દેખતા હૈ તો કહતા હૈ યહાં પર પહુલે ફલાં સાહબ રહતે થે. અબ બિચારે નહીં રહે, હોતા હૈ યા નહીં હોતા ? તો યે હુન્યા મુસ્તાકિલ કયામગાહ નહીં હૈ, આપ હર મકાનકો દેખોગે, હર ઈલાકેકો દેખોગે, તો આપકો એસા હી લગેગા. પહુલે યહાં કોઈ થા, અબ નહીં હૈ. યહી હાલ હુન્યા કા હૈ. હુન્યામેં રહો તો મુસાફિર બનકરકે રહો ઔર જિંદગીકે એક એક લમહાતકી કર કરો. અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી મહબ્બતમેં જિંદગીકે લમહાત ગુજારો.

سُون્ની દા'વતે ઈસ્લામીકા યહી પૈગામ હૈ કે જ્યો વજાદારે રસૂલ બનકર ઔર મરો તો વજાદારે રસૂલ બનકર ઔર ઈસીકે સાથ **سُون્ની દા'વતે ઈસ્લામી** પૈગામે સલાત ભી દેતી હૈ, પૈગામે સુન્તત ભી દેતી હૈ ઔર વો યે હૈ કે તુમ અપની જિંદગીકો એસી બના લો કે જબ વક્તે નમાજ હો તો તુમ "સર" કો સજદેમેં જુકા હો. લેકિન નજર ગુંબદે ખદરા પર હો. નજર ગુંબદે ખદરા પર હો. વક્તે-નમાજ સર જુકાઓ, વક્તે જેહાદ સર કટાઓ, મહબ્બતે-રસૂલમેં જ્યો, મહબ્બતે રસૂલમેં જાન હો, કુરબાન કરો. યહી સુન્ની દા'વતે ઈસ્લામીકા પૈગામ હૈ. યહી આજકે ઈસ ઈજાતેમાં મકસદ હૈ. આપ કોશિશ કરો કે અપની જિંદગીકે અંદર ઈન્કિલાબ પૈંડા કરો. અલ્લાહકે રસૂલકે ફર્માયા, કે જો બંદ-એ-મો'મિન રાતકો અલ્લાહકે રસૂલ માટે

સોતે વકત અપને બિસ્તર પર પહોંચકર કે તીન મર્તબા...

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ
الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

ઈતના તીન મર્તબા પણ લેતા હૈ, તો મેરે આકા ફર્માતે હૈ, અલ્લાહ તથાલા ઉસકે ગુનાહોંકો મુઅફ ફર્મા દેતા હૈ, લેકિન આજ તો અજ્ઞાબ મામલા હૈ કે રાતકો સોનેસે પહેલે એક—દો પિકચર ન દેખ લેં તથ તક નીંદ નહીં આતી હૈ ! અરે ! સોચો તો સહી ! તુમ અપની જિંદગીકે લમ્ફાત કિંતને ગુનાહોંમે ગુજાર રહે હો ! અરે ! રાતકો તુમ સોઓ તો યે તથ કરકે સોઓ. મેરે આકાકે સદકેમે રબ્બે—કદીર તુમહારે ગુનાહોંકો મુઅફ ફર્મા દેગા. સુખહસે લેકર રાત તક તુમને જો કુછ કિયા રાતકો જબ તુમ બિસ્તર પર પહુંચો તો ઉસકા જાઈજા લો કે કિંતની નેકિયાં તુમને કી હે ઔર કિંતને ગુનાહ તુમને કિયે હેં. અય ઈસ્લામને મુક્કદસ શહજાહો ! ઈસ લિએ આજ ઈન્સાન મૌતસે ડરતા હૈ કે ઉસકે પાસ નેકિયાં નહીં. અગર કોઈ ઈન્સાન નેકિયાંમે જિંદગીકે લમ્ફાત ગુજારે એક અજ્ઞાબ મામલા થા.

એક અલ્લાહકે બરગુજીદા બંદે જબ મલેકુલ મૌત ઉનકે પાસ રૂહ કફજ કરનેકે લિએ આએ તો આનેકે બાદ પૂછતે હૈનું, અય ખુદાકે બંદે ! મૈં રૂહ કફજ કરનેકે લિએ આયા હું, કોઈ હાજત હે તો કહો ? કહતે હૈનું; આપ આએ હેં ! તો બણી ખુશીકી બાત હૈ, મૈં તો જમાનેસે ઈસકે ઈન્તજારમે હું કે આપ કબ આએં ઔર મેરી રૂહકો કફજ કર લેં. લેકિન આપને કહા હૈ કે કોઈ આરજૂ હો તો બયાન કરો, તો મૈં એક આરજૂ તેરે સામને પેશ કરતા હું ઔર વો યે હે કે મુજે અચ્છે તરીકેસે વુજૂર કર લેને હે ઓર હો રકાત નમાજકી મુજે ઈજાઝત હે. જબ મૈં સજદેમે જાઉં તો મેરી રૂહકો આપ કફજ કર લેના. મૈં પૂછના ચાહતા હું હુન્યાકા મામલા હોતા હૈ કે અપને મહબૂબસે ઈન્સાન મિલને જાતા હૈ તો બનસંવર કરકે જાતા હૈ, કપળોંકા ખયાલ, ચેહરેકા ખયાલ, મહબૂબકી પસંદ ઔર નાપસંદકા ખયાલ. અલ્લાહકે બરગુજીદા બંદે ભી હુનિયાસે જબ જાતે હૈનું તો અપને મૌલાસે મિલનેકે લિએ ઉસકી પસંદકા ખયાલ કરતે હૈનું. સજદા ઉસકો પસંદ હૈ તો કહતે હૈનું ઈસ આલમમાં અપને મૌલાકે હુંજૂર હાજિર હો કે સજદેકી હાલતમાં પહોંચે,

તા કિ મૌલા ઈસ હાલતકો દેખકર રાજી હો જાએ. મેરે ઘ્યારે આકાકે ઘ્યારે દીવાનો ! અપની જિંદગીકો નેકિયાંમે ગુજારો. તહીરીકે સુન્ની ઢા'વત ઈસ્લામીસે વાબસ્તા હો જાઓ. ગલી કૂચોમે પૈગમ્બરે—આજમકી સુન્નતકે અલમબરદાર બન જાઓ. અગર તુમહારે જરીઆ કુછ બંદે મુસ્તફા જાને રહમતકે કરીબ હો ગયે તો યાદ રખ લો અલ્લાહકે રસૂલ તુમસે રાજી હો જાઓંગો. પૈગમ્બરે આ'જમ તુમસે રાજી હો જાઓંગો, જબ યે ગુસ્તાખે—રસૂલ અપની જિંદગીકે લમ્ફાત સરકારકી મહબ્બતકો નિકાલનેકે અંદર કર સકતે હૈ કુરબાન, તો તુમ ભી સરકારકી મહબ્બતકે ચિરાગકો લોગોકે દિલોમે રોશન કરને કે લિએ આજસે અપની જિંદગીકે લમ્ફાતકો કુરબાન કરો, બતાઓ ! કરોગે યા નહીં કરોગે ? મુજે આવાજ સુસ્તીમાં નહીં, ચુસ્તીમાં ચાહિએ, ઈન્શાઅલ્લાહ ! યે આપકી સદા "ઇન્શાઅલ્લાહ" મદ્દીને પહુંચ ગઈ હોગી. મેરે આકા કિંતને રાજી હુએ હોંગે કે મેરે ગુલામ બેદાર હો ચૂકે હૈનું, અબ મેરી મહબ્બતકે ચિરાગકો હુન્યાવાલોકે દિલોમે રોશન કરનેકે લિએ તૈયાર હો ચૂકે હૈનું. યાદ રખ્યો, વો હી લમ્ફા અલ્લાહ કી બારગાહમાં કુખૂલ હૈ ઔર અલ્લાહ મૂર્ઝ કી બારગાહકે અંદર સુર્જરૂકા સબબ હોતા હૈ, જો લમ્ફા યાદે ઈલાહી ઔર યાદે રસૂલમે ગુજર જાએ. અલ્લાહ તથાલા અપને ઘ્યારે હબીબ સાહિબે લોલાક, مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ કે સદકા—ઓ—તુફેલ હમ સબકો નેકિયાંકી તૌફીક અતા ફર્માયે. અલ્લાહ તથાલા હમે જિંદા રખ્યે તો વંશાદારે—રસૂલ બનાકર જિંદા રખ્યે, ઈશ્કે રસૂલમે જિંદા રખ્યે, ઈશ્કે રસૂલમે મૌત નસીબ ફર્માયે.

وَمَا عَلِمْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

ખોઝે ખુદાકી સાત અવામતે

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰى
 سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ أَعْلَمُ بَعْدِهِ ! فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ
 الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ إِسْمَ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
 يٰأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا حَقًّ تُقْتَبِهِ صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيمُ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰأَرْسُولَ اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰحَبِّيَّبَ اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰاتِيَّ اللّٰهِ
 الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰأُورَ اللّٰهِ.
 صَلٰى اللّٰهُ عَلٰيْكَ وَاللّٰكَ وَسَلَّمَ

મોહતરમ ઓલમાએ કિરામ, મશાયખે એજામ ઔર
 નવજવાનાને એહલે સુન્નત ઈલ્હામ વર્ષકાન્તે
 ઈલ્હામ ઉલ્લેખ વર્ણની પૂર્વક મુજબ કરીની તિલાવતકા મૈને શરીર હાસિલ કિયા અલ્લાહ
 ઉસકે સિલસિલેમાં મુજે હક્ક કહુને ઔર આપકો હક્ક સુનનેકી તૌફિક
 અતા ફર્માએ, આમીન.

મેરે ઘારે આકા કે ઘારે દીવાનો ! આજકા યહ
 અગ્રીમુશશાન ઈજતેમા એક છોટેસે દેહાતમે ઈશ્કે રસૂલ ﷺ કી
 શમાકો રોશાન કરનેકે લિયે જિન સરકારકે ગુલામોને મુનાઅદિં કિયા હૈ,
 વો લાઈકે સદ મુખારકબાદ હૈ ઔર જિન્હોને મહનતો મશકત કી, વકતકી
 કુર્બાની પેશ કી ઔર ઈસ છોટેસે દેહાતમે આનેકે લિયે, જબકે વસાઈલકી
 કિલ્લત, રસ્તા ખરાબ લેકિન ઈસકે બાવજૂદ અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ કી
 મહબ્બત ઉંદેં યહાં ખીંચ લાઈ ઔર યહાં મહજ જિકે ઈલાહી ઔર જિકે
 રસૂલકો સુનનેકે લિયે ઉંહોને અપના સબજુદ કુર્બાન કિયા, આરામ કુર્બાન
 કિયા, વકતકી કુર્બાની હી, પેસા ખર્ચ કિયા ઔર યહાં ઈન્શાઅલ્લાહ !
 રખ્યે કદીર અપની રહમતે કામેલાસે સબકો બેપનાહ અતા ફર્માયે॥

મેરે ઘારે આકા કે ઘારે દીવાનો ! સફર વહી અચ્છા
 હોતા હૈ જો અલ્લાહકી ઔર ઉસકે રસૂલકી રાહમે હો, લિંદગી વહી અચ્છી
 હોતી હૈ જો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી યાદમે ગુજરે ઔર કલામ વહી
 અચ્છા હોતા હૈ જો જિકે ઈલાહી ઔર જિકે રસૂલસે ભરા હુઅ હો. મેરે
 ઘારે આકા કે ઘારે દીવાનો ! યાદ રખ્યે, ખુલ્લૂસ ઔર
 લિલ્લાહિયતકે સાથ આપને અગર અપના કદમ ઉઠાયા હૈ, તો કદમ કદમ
 પર ખુદાકી રહમતે આપકા ઈસ્તકબાલ કર રહી હોણી ઔર યકીનન યે
 ચલના હમારા કુબૂલ હો જાએ તો અલ્લાહ તાદાલા હમારે ગુનાહોંકો માફ
 ભી ફર્મા દેગા. મુજસે પેશતર એક આલે રસૂલસે આપ જિતાબ ફર્મા રહે
 થે, ઔલાં રસૂલસે આપ જિકે રસૂલ સમાઅત ફર્મા રહે થે. જો ઈતાઅતે
 રસૂલકી ગુફતગૂ ફર્મા રહે થે. અલ્લાહ તાદાલા ઉનકે બયાન પર હમ
 સબકો અમલકી તૌફિક અતા ફર્માયે, આમીન.

★ અય ઈમાનવાલો ! અલ્લાહસે ડરો ! ★

મેરે ઘારે આકા કે ઘારે દીવાનો ! અલ્લાહ તાદાલા
 કુર્બાને મુક્કદસમે ઈર્શાદ ફર્માતા હૈ, "અય ઈમાનવાલો ! અલ્લાહસે ડરો !
 જૈસા કે ઉસસે ડરનેકા હક હૈ." સાહિબે ઈમાનસે રખ્યે—કદીર મુખાતબ
 હૈ. ઈમાનવાલોંસે રખ્યે કદીર ઈર્શાદ ફર્મા રહા હૈ. અય
 ઈમાનવાલો ! અલ્લાહસે ડરો ! આપ ગૌર કરે કે ઈમાનવાલોંસે રખ્યે કદીર

عَزِيزٌ بِخِتَابِ إِنْسَانٍ ! કયું ખિતાબ ફર્મા રહા હૈ ? યે કયોં નહીં ફર્માતા કિ એ ઇન્સાનો !
 તુમ અલ્લાહસે ડરો ! બાદિક યે કયોં ઈર્શાદ ફર્માયા જા રહા હૈ કિ અય
 ઈમાનવાલો ! અલ્લાહસે ડરો ! જૈસા કિ ઉસસે ડરનેકા હક્ક હૈ. ઉસકા
 સબબ યે હૈ કિ જબ તક અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલસે ઈન્સાનકા તઅલ્લુક
 કાઈમ નહીં હો જાતા, ઉસ વકત તક અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી
 ફર્માબરદારી ઈન્સાન નહીં કરતા હૈ. જબ તક કે ઈન્સાન ઈમાનકી દૌલતસે
 મુશર્ફ નહીં હોતા, જબ તક કે ઈન્સાન યે નહીં કહતા કિ અલ્લાહ વહદદ્દુ
 લાશરીક હૈ, જબ તક કે ઈન્સાન યે નહીં કહતા કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ
 ઈબાદતકે લાયક નહીં ઓર મુહંમદે અરબી ﷺ અલ્લાહકે બંદે
 ઓર રસૂલ હૈને. ઉસ વકત તક અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલસે ઈન્સાનકો
 તઅલ્લુક ઉશ્વત્વાર નહીં હોતા ઓર જબ મહિષત હો જાતી હૈ તો જિસસે
 તઅલ્લુક હો જાતા હૈ ઉસસે મહિષત હો જાતી હૈ ઓર જબ
 મહિષત હો જાતી હૈ તો મહિષુબકી હર બાત પર ઈન્સાન અમલ
 કરના શુરૂ કર દેતા હૈ. તો જૈસે હી એક ઈન્સાનને યે કહે દિયા
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ
 કિ અલ્લાહકે અલાવા કોઈ
 ઈબાદતકે લાઈક નહીં ઓર મુહંમદે અરબી ﷺ અલ્લાહકે રસૂલ
 હૈને, ઈતના કહનેસે ઈન્સાનકા અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલસે તઅલ્લુક કાઈમ
 હો જાતા હૈ. જબ ઈન્સાન મહિષતે રસૂલસે અપને સીનેકો મદ્દીના બના
 દેતા હૈ, ઈમાનકી દૌલતસે મુશર્ફ હો જાતા હૈ ઓર જબ ઈમાનકી દૌલત
 મિલ જાતી હૈ તો અથ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ યે ન ચાહેંગે કે બંદા
 અપની જિંદગીકો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે ઈર્શાદકે ખિલાફ ગુજારે
 ઓર ગુજારકર આખેરતકે અગાબકા શિકાર હો જાએ. ઈસ લિએ રખને
 ફર્માયા કે તઅલ્લુક કાઈમ હો ચુકા ઓર તઅલ્લુકુકો મજાદ કાઈમ રખના
 હૈ તો હમારી બાતોં પર અમલ કરો. જિંદગીમે હુન્યાકી તાકતોસે મત ડરના,
 અગર તુમ્હેં ડરના હૈ તો મુજસે ડરના.

અય ઈમાનવાલો ! અલ્લાહસે ડરો ! જૈસા કિ ઉસસે ડરનેકા
 હક્ક હૈ. ડરનેકા હક્ક કયા હૈ ? સિર્ફ યહી કહ દિયા જાતા, અલ્લાહસે ડરો.
 યે કયું ફર્માયા જા રહા હૈ કે અય ઈમાનવાલો ! અલ્લાહસે ડરો, જૈસા કિ
 ઉસસે ડરનેકા હક્ક હૈ. ઈસસે મુરાબ યે હૈ કિ તુમ ચલો તો અલ્લાહસે ડરો,

તુમ બેઠો તો અલ્લાહસે ડરો, તુમ ખાઓ તો અલ્લાહસે ડરો, કોઈ ચીજી
 તુમહારે સામને પેશા કી જાએ તો અલ્લાહસે ડરો, જબ તુમહારી નિગાહે ઉઠે
 તો અલ્લાહસે ડરો, તુમ કોઈ લિખાસ પહનો તો અલ્લાહસે ડરો, તુમ
 કિસીસે મુલાકાત કરો તો અલ્લાહસે ડરો, ગર્જ કે જિંદગીકે હર મામલાતમે.
 યે નહીં કિ અવામકે સામને બેઠો તો અલ્લાહસે ડરો ઓર ઘરકી ચાર દીવારી
 મેં જાઓ ! તો અલ્લાહસે ખુદાસે બેખોફ હો જાઓ, નહીં નહીં જિંદગીમે
 કહીં ભી રહો, અલ્લાહસે ડરનેકા હક્ક યે હૈ કિ બસ, તુમ અલ્લાહસે ડરતે
 રહો, ચાહે તુમ લોગોંકે સામને હો ચાહે ઘરકી ચાર દીવારીમે કેદ હો, કુછ
 ભી કરો, એક હી તસવ્વુર હો, મેરા રબ દેખ રહા હૈ, બસ, અલ્લાહકે ડરકો
 અપને હિલમેં જગહ હે દિયા કરો. આપ ગૌર કરે કે અલ્લાહકે ડરકો
 મુફ્કિકરીને ઈસ્લામ ઔર સુફ્િયાએ એજામને કિસ તરહસે વાળેણ ફર્માયા
 હૈ. અગર મૈં એક સવાલ કરતા હું ઈતને બણે મજમેમે કે આપ અલ્લાહસે
 ડરતે હો ? સભી કહેંગે કે હમ અલ્લાહસે ડરતે હોને. મૈં પૂછ રહા હું, આપ
 અલ્લાહસે ડરતે હોને ? કયા બાત હૈ ? યે શુરૂવાલે ચંદ હજરાત ડરતે હોને,
 પીછેવાલે બેખોફ હોને ? આઈયે મૈં આપકો બતાઉં, કોઈ ભી શાખ્સ એસા ન
 હોગા કે વો યે કહે કે મૈં અલ્લાહસે નહીં ડરતા હું. લેકિન આઈયે મૈં
 આપકો બતાઉં કે અલ્લાહસે ડરના કિસે કહતે હોને ?

હજરતે અબુલ લૈષ સમરકંદી عليه السلام એક બણે જલીલુલ
 કક્ર સૂઝી ગુજરે હૈને. જૈયદ આલિમ, આશિકે રસૂલ ખોફ ખુદાસે ઉનકા સીના
 નર્મ રહતા થા. આંખોસે આંસું બહ રહે થે. હજરત અબુલ લૈષ સમરકંદી
عليه السلام ફર્માતે હૈને કે અલ્લાહસે ડરનેકા માસની યે હૈ કિ ઈન્સાનકે
 હિલકે અંદર ઈન સાત બાતોસે નફરત પૈદા હો જાએ. જિસ કિસી શાખ્સકે
 અંદર યે સાત બાતે પાઈ જાએ, બસ યે સમજ લેના કિ ઉસકા હિલ ખોફ
 ખુદાસે કાંપ રહા હૈ. આપ ઈન બાતોની જહનનશીન ફર્મા લેને.

★ ખોફે ખુદાકી પહલી અલામત ★ (ગબાનકી હિફાગત)

ઈર્શાદ ફર્માતે હૈને, ઈન્સાન જબ કબી અપની જબાનસે કુછ કહે

તો સચ કે અલાવા કુછ ન કહે, જૂટ ઉસકી જ્ઞાન પર કભી જારી ન હો, ગીભત જ્ઞાનસે કભી ન કરે ઓર ચુગલીસે અપની જ્ઞાનની હમેશા બચાએ. યહ પહલી બાત "ઈમાનકે બાદ ખોઝે ખુદાકી પહલી અલામત." હજરતે સમરકંદી صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, "ઈન્સાન અપની જ્ઞાનની જૂટ, ગીભત ઔર ચુગલીસે પાક રખ્યે." અથ જૂટ કિતની બુરી ચીજ હૈ, ગીભત કિતની બુરી ચીજ હૈ ઓર ચુગલખોરી કિતની બુરી ચીજ હૈ, ઈન્સાનની પર ગુફતગૂ કી જાએ. તો આજકા પૂરા ઈજતેમા ઈસી પર ખત્મ હો જાએ. ઈખ્તેસારકે સાથ અર્જ કરતા હું, અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ને જૂટકે મુતાલિક ફર્માયા કે જબ કોઈ બંદ-એ-મોમિન જૂટ બોલતા હૈ તો ઉસકે મુંહસે જો બદલ્યું નિકલતી હૈ ઉસસે ફરિશ્તે ચાલીસ મીલ દૂર ચલે જાતે હૈનું. અલ્લાહકે રસૂલ પર વહીએ ઈલાહી નાજિલ હુંદી :— أَشَدُّ مِنَ الْأَرْضِ الْعَيْنُ કુર્અને મુકદસમે રખ્યે કદીરને મોમિનોસે ઈશાદ ફર્માયા કે જૂટસે બચ્યો! ઈજતેનાબ કરો, જૂટ બાતસે ગુરેજ કરો. યાદ રખ્યો! મોમિન દૂસરે ગુનાહ તો કર સકતા હૈ, ઈમકાન હૈ દૂસરે ગુનાહ સરળ હો જાએ, લેકિન અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું કે મો'મિન કભી જૂટ નહીં બોલ સકતા હૈ. ઉસકી જ્ઞાનસે કભી જૂઠ જારી નહીં હો સકતા હૈ. ફિર ફર્માયા, ગીભત કિતની બુરી ચીજ હૈ? અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, ગીભત કરનેવાલેકી તૌબા ઉસ વકત તક કખૂલ નહીં હોતી જબ તક જિસકી ઉસને ગીભત કિયા હૈ ઉસસે વો માઝી ન માંગ લે ઔર વો ઉસે મુઆફ ન કર દે. આપ ગૌર કરે? ગીભત કિતની બુરી ચીજ હૈ? તીસરી બાત જો ફર્માઈ ગઈ, ચુગલખોરી! યહાં કી વહાં, વહાં કી યહાં! ઔર દો મિલનેવાલોંકે દરમિયાનમે ઈખ્તેલાફ પૈદા કરના, ઈસે કહતે હૈ ચુગલખોરી! અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ જબ તશરીફ લે જાતે હૈ કખ્યાસ્તાનકે કરીબસે, તો કખ્યમે અજાબ હો રહા થા. સરકાર صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ને દરખ્તાંસે દો ટહનિયાં નિકાલ કર ઉસ કખ્ય પર રખ દી. સહાબા—એ—કિરામ મેંસે જો સરકારકે સાથ થે, ઉન્હોને ઈશાદ ફર્માયા, યા રસૂલુલ્લાહ! માધ્યમિક આખિર કયા મામલા હૈ? અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, ઈસ કખ્ય વાલોં પર અજાબ હો રહા થા. ઈસ લિએ મૈને ઉસકે ઉપર દો

ટહનિયાં રખ દી હૈનું. અર્જ કરતે હૈનું સરકાર! કિસ સબબસે ઈસ પર અજાબ હો રહા થા? તો અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું દો ગુનાહોંકે સબબસે. એક તો યે થા ક્ષિયાલખોરી કા આદી ઔર દૂસરા પેશાબ કે છીટિસે ન બચાતા થા. આપ ગૌર કરે ક્ષિયાલખોરી બદતરીન બીમારીયાં હૈનું. તો અબ જિસ કિસી ઈન્સાનકે દિલમે ખોઝે ખુદા હોગા વો અપની જ્ઞાનની જૂટસે ભી બચાએગા. ગીભતસે ભી બચાએગા ઔર ચુગલીસે ભી બચાએગા ઔર આપ ગૌર કરે કે ઈન્સાન તીનો ચીજોંકે અંદર બંદેકા હક્ક હૈ. જૂટ આદમી બોલતા હૈ તો બંદેકો જૂટ બોલતા હૈ ઔર બંદેકો જૂટ બોલના દર હકીકત બંદેકો ધોખા દેના હૈ. ઈસી તરીકેસે ગીભત વો કિસી બંદેકી હી કરતા હૈ ઔર ઈસી તરીકેસે ચુગલખોરી ભી કિસી બંદેકી હી કરતા હૈ. તો અલ્લાહ ત્યાલાસે ખોઝે ઈન્સાનકે દિલમે જબ પૈદા હોતા હૈ તો ગોયા કે વો મખ્ખૂકે ખુદાકો તકલીફ આનેવાલી ઔર તકલીફ દેનેવાલી હર ચીજસે બચા કરતા હૈ. ઈસ લિએ ફર્માયા ગયા કે ખોઝે ખુદા જિસકે દિલમે હોતા હૈ ઉસકી પહલી અલામત યે હોતી હૈ કે વો બંદ એ ખુદાકો ઈન્સાન ચીજોંકે જરીઆ તકલીફ નહીં દેતા. લિહાજા અલ્લાહસે જો બંદા ડરતા હૈ વો જૂટ ભી નહીં બોલતા, ગીભત ભી નહીં કરતા ઔર ચુગલી ભી નહીં કરતા હૈ.

★ ખોઝે ખુદાકી દુસરી અલામત ★ (હસદ ઔર બોહતાનસે બચના)

દૂસરી બાત અબ હજરતે અબુલ્લૈષ સમરકંદી رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ને ફર્માઈ, હસદ ઔર બોહતાન સે વો અપને આપકો બચાએ રખતા હૈ. હસદ ઔર બોહતાન ઈતની બદતરીન બીમારી હૈ ક્ષિયાલખોરી કે અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, હસદ કરને વાલેકી નેકિયાં હસદ ઈસ તરહસે ખા જાતી હૈ જિસ તરીકેસે આગ લકણીકો રાખ કર દેતી હૈ, ઔર બોહતાન યે ઈતની બદતરીન બીમારી હૈ ક્ષિયાલખોરી કે અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَاٰلُهُ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, હર મોમિનકે લિએ બેહતરીન ગુમાન કરો ઔર બોહતાનકે મુતાલિક યહાં તક આયા, બોહતાન કિસ ચીજકો કહતે હૈનું? બોહતાન ઉસકો કહેતે હૈનું ક્ષિયાલખોરી ચોર નહીં, ઉસ પર આપ ચોરીકા ઈલ્જામ લગા દો, ગોયા ક્ષિયાલખોરી આપને ઉસ પર બોહતાન લગાયા. ઔર બોહતાન લગાનેકા સખ્ત તરીન

અજાબ હૈ, ઉસકે મુતાલિક તો દુર્ભ મારનેકા ભી હુકમ આયા હુવા હૈ. લિખાજા બોહતાનસે ભી ગુરેજ કરના ચાહીએ. અગર કિસી આદ્યીમાં કોઈ ચીજ નહીં, કોઈ ચોર નહીં, કોઈ ડાઢું નહીં, કોઈ જાની નહીં, તો ઈન્સાન કો યે હક્ક નહીં પહોંચતા કે વો બેજા કિસી પર બોહતાન લગાકર વો ઈલામ જારી કર દે. ઈસ લિયે કે બોહતાન કરનેવાલા ખુદાસે બેખોફ હોતા હૈ ઔર જો ખુદાસે બેખોફ હોતા હૈ વો ઈન્સાન કલ બરોજે કયામત ૨૭બે કદીર મુર્ગીકે અજાબકા શિકાર હો જાયેગા. ફર્માયા, **‘ઝ્લનું મુદ્દું મુનીનું ખીનું’** હર મો'મિનકે લિયે બેહતર ગુમાન કરો. યે દો બાતે હુઈ.

☆ ખોઝે ખુદાકી તીસરી અલામત ☆ (હરામ લિબાસ ઓર હરામ નગરસે ગુરેજ)

તીસરી બાત : હજરતે અબુલ્દૈષ સમરકંદી صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને ફર્માઈ કે લિબાસે હરામસે ઔર નજરે હરામસે અપને આપકો બચાતે રહો. જો ઈન્સાન અપની નિગાહોંકો હરામસે બચાકર રખતા હૈ ઔર અપને લિબાસકો હરામસે બચાકે રખતા હૈ ઉસ ઈન્સાનકે દિલકે અંદર ખોઝે ખુદા પાયા જાતા હૈ. નજરોંકો હરામસે બચાના યે હે કે તુમ્હારી નિગાહેં ગૈર મહરમ ઔરતોંકી તરફ ન જાયો, તુમ્હારી નિગાહેં કભી હરામકે સામને ન જાયો, તુમ્હારી નિગાહેં ગુંબદે ખદરા દેખનેકે લિયે ઉઠે, જબ કભી તુમ્હારી નિગાહેં ઉઠે તો કુર્ચાન દેખનેકે લિયે ઉઠે ઔર જબ કભી તુમ્હારી નિગાહેં ઉઠે તો માં-બાપકે ચેહરેકો શફ્કતકે સાથ દેખનેકે લિયે ઉઠે ઔર જબ કભી તુમ્હારી નિગાહેં ઉઠે તો આલિમે બા'અમલકે ચેહરેકી જિયારતકે લિયે ઉઠે. ફર્માયા, “નિગાહોંકી હિફાજત કરો!” ઔર લિબાસ ! અગર કિસીકે બદન પર હરામકી કમાઈકા લિબાસ હૈ ઔર વો ઈબાદતો રિયાજત કરતા હૈ, તો ઉસકા એક સજદા ભી કુખૂલ નહીં હોતા. ઈસ લિયે ફર્માયા ગયા કે હરામ લિબાસસે અપને આપકો બચાકર રખ્યો ઔર હરામ નિગાહોંસે અપને આપકો બચાકર રખ્યો.

★ ખોઝે ખુદાકી ચૌથી અલામત ★ (હરામ લુકમેસે બચના)

ઔર ચૌથી બાત જો બતાઈ ગઈ હરામ લુકમેસે અપને જિસમાં બચાકે રખ્યો. “લુકમ—એ—હરામ” ! અલ્લાહકે રસૂલ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, “જો શખ્સ હરામ રિઝ્ક ખાનેકા આદી હો જાતા હૈ ઔર ઉસકે હલકકે નીચે હરામકે હી લુકમે ઉત્તરતે ચલે જાતે હૈનું ઔર ઉસી હાલમે ઉસે મૌત વાકેએ હો જાયે તો મેરે પ્યારે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, જહનમ ઉસકે ઈસ્તકબાલ કે લિયે તૈયાર હૈનું.” અલ્લાહકે રસૂલ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, જિસકે બધનકી બોટીયાં ઔર ગોશત હરામકે લુકમેસે બને હૈનું, સરકાર ફર્માતે હૈનું, ઉસકા સબસે જ્યાદા હક્કદાર અગર કોઈ હૈ તો વો જહનમકી આગ હૈ ! ફર્માતે હૈનું, હરામ ખાનેસે ગુરેજ કરો. યે કિંતની બાત હૂઈ ? કયા બાત હૈ આપ લોગ નહીં યાદ કર રહે, નહીં સમજ રહે ? કિંતની બાતે હૂઈ ? ભાઈ ! આપ સાત બાતોંકો જહનમે રખના. પહ્લી બાત જૂટ, ગીબત ઔર ચુગલીસે ગુરેજ કરના ઔર દૂસરી બાત હસદ ઔર બોહતાનસે, તીસરી બાત અપની આંખોંકો હરામસે ઔર લિબાસે હરામસે બચના, ચૌથી બાત અપને હલકસે નીચે હરામકે લુકમેકો ઉતારનેસે બચના.

☆ ખોઝે ખુદાકી પાંચવી અલામત ☆ (ગબાનકી હિફાજત)

પાંચવી બાત : હજરતે અબુલ્દૈષ સમરકંદી صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ફર્માતે હૈનું, જબ તુમ્હારે સામને કોઈ હરામ ચીજ પેશ કી જાયે તો અપને આપ હરામ ચીજકો હાથ લગાનેસે બચના. મેરે પ્યારે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ પ્યારે દીવાનો ! દોસ્તોંકી સંગતમે ઈન્સાન જબ શરાબ સામને પેશ કી જાતી હૈ તો દોસ્તોંકી મુરવ્વતમે ઈન્સાન શરાબકો હાથ કયા, હલકસે નીચે ઉતાર લેતા હૈ. ઈસીકે સાથ સાથ અજનબિયધ ઔરત અગર તન્હાઈમે મિલ જાયો તો ઈન્સાન જિના કરકે હરામકો હાથ લગાને પર ગુરેજ નહીં કરતા ઔર ઉસકી તરફ માઈલ હો જાતા હૈ. અલ્લાહકે રસૂલ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને ઈસકે

મુતાવિલક સખતરીન ઈર્શાદ ફર્માયા હે કિ ગૌર મહરમ ઔરતોસે તુમ તખ્સિયથું ન કરો ઔર ઉનકે કરીબ ન જાઓ. ઉનસે અકેલેમે મુલાકાત મત કરો ઔર ઉનકે કરીબ જાનેસે બચનેકા અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને હુકમ ભી ફર્માયા. તો હજરત અબુલ્લૈષ સમરકંદી صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ફર્માતે હે, જબ તુમણે સામને હરામ પેશ કિયા જાએ તો તુમ અપને હાથોંકો હરામસે બચાકર રહ્ખો. આઓ, જારા બુજુગાને—દીનકી જિંદગીકા જાઈજા લો ઔર ઉનકી જિંદગી પર ગૌર કરો તો આપકો યે ચીજ ઉભરકર સામને મિલેણી કિ ઉનકે સામને અગર કોઈ ઔરત દાવતે ગુનાહ પેશ કરતી થી તો ખૌફે ખુદાકે સબબસે લરજ જાતે થે ઔર કભી ઉનકે સામને હાથ નહીં બળાતે થે.

હજરતે ફારુકે આ'ઝમ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ કે દૌરે પાકકી બાત હે કિ એક ઔરત એક અલ્લાહકે બરગુજીદા બંદેકો દાવતે ગુનાહ પેશ કરતી હે, તો ઉનકા બદન કાંપને લગતા હે, વો અલ્લાહકે બરગુજીદા બંદેકે બદનકે અંદર કપકપી જારી હો જાતી હે ઔર ઈતને ઘબરા જાતે હે કિ ખૌફે ખુદાસે કાંપતે—કાંપતે ઉનકી રૂહ કફસે—અન્સરીસે પરવાજ કર જાતી હે ! તરકીનો—તજવીનકા મૌકા આતા હે. હજરતે ફારુકે આ'ઝમ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ઉન્હે કબ્રમે લેટા દેતે હે ઔર તકફીનો—તદફીનકે બાદ જબ સૈયેદના ફારુકે આ'ઝમ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ વાપિસ લોટતે હે ઔર લૌટનેસે પહોલે ફારુકે આ'ઝમ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ઉસ કબ્રકે પાસ ખળે રહતે હે ઔર ફર્માતે હે અલ્લાહ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને કુર્અને મુક્કદસમેં ઈર્શાદ ફર્માયા, وَلَمْ يَنْخَافْ مَقَامَ رَبِّهِ જણ્ણી હુકમનું અલ્લાહસે ડરનેવાલે બંદેકો દો જન્તાને મિલ જાતી હે. અય મરનેવાલે ! બતા કયા તુઝે દો જન્તાને મિલ ગઈ ? કબ્રસે આવાજ આતી હે, અય અમીરુલ મુઅમિનીન ! રબકા વા'દા સચ્ચા હે, મૈં ખુદાસે ડરા, રબને મુજે દો જન્તાને અતા ફર્મા દી ! એ ઈસ્લામકે મુક્કદસ શહજાદો ! અગર રાતકી તારીકીકે અંદર અગર તન્હાઈકે મૌકે પર તુમણે સામને કોઈ ઔરત તુમ્હે દા'વતે ગુનાહ પેશ કરે તો તુમ ઉસકે પિછે મત જાઓ, ઉસકે સાથ તખ્સિયથું ન કરો, ઉસસે જિના ન કરો ! બલિક યાં તક ફર્માયા ગયા, અપની નિગાહોંકી ભી તુમ હિંફાત કરો કે અપની નિગાહોંકો ભી તુમ બચાકર રહ્ખો. યાદ રખો ! કભી ઐસા હોતા હે કે ઔરત મજબૂરીકે આલમમે

ગુનાહ કરતી હે ઔર કભી ઐસા હોતા હે કે ઔરત ગુનાહ કરનેવાલેકો રોક્તી ભી નજર આતી હે.

આઈયે ! મૈં આપકો બતાઉં, એક ઐસા શખ્સ બની ઈસરાઈલકે અંદર થા જિસકે દિલકે અંદર અલ્લાહ ત્યાલાકી મહાયત તો થી, જિસકે દિલકે અંદર પરવરદિગાર عَزِيزٌ مُّلِكٌ કા ખૌફ તો મૌજૂદ થા. મેરે પ્યારે આકા મજબૂરીકે ખૌફે પ્યારે દીવાનો ! ખૌફે ખુદાકી બુનિયાદ પર અગર કોઈ ઔરત ઉસે દા'વતે ગુનાહ દેતી તો વો દા'વતે ગુનાહ પર લબ્ધૈક ન કહતા બલિક હમેશા ટોકા કરતા કે ડરો અલ્લાહસે કે અગર કોઈ નહિ દેખ રહા તો પૈછા કરનેવાલા રખ તો દેખ રહા હે ! રખ્યે કદીર عَزِيزٌ مُّلِكٌ તો દેખ રહા હે.

★ નેક બંદીકી વજહસે તૌબા ★

મેરે પ્યારે આકા મજબૂરીકે ખૌફે પ્યારે દીવાનો ! એક ગરીબ ઔરત એક મુફલિસે નાતવાં ઔરત જો ખાને—પીનેકી તંગદસ્તીકા શિકાર થી, ઉસે યાં ખાને—પીનેકી કોઈ ચીજ મુહૈયા ન થી. આદમી મજબૂરીકે અંદર ગુનાહકી તરફ બળહ જાતા હે. આઈયે હેખે એક ઔરત મજબૂરીકે આલમકે અંદર ઉસકે પાસ ખાને પીનેકા કોઈ ઈન્નેઝામ નહીં હોતા, બચ્યે ખૂબકે સબબસે બિલક રહે હોતે હે ઔર બચ્યે ખૂબ—ખૂકી સદાએં બુલંદ કર રહે હોતે હે. તો ઉસ બચ્યેકે બાપને અપની બીવીસે કહા, કરીબમે એક માલદાર રહતા હે, જાઓ ! ઉસકે દરવાજે પર દસ્તક દેના ઔર દસ્તક દેકર કહના, મેરે બચ્યે ખૂકે હે ! તુમ મુજે કુછ રોટિયાં, આટા વગેરહ આતા કર દો, તા કિ મેરે બચ્યોંકી ખૂક ઔર પ્યાસ મૈં મિટા સંક્રાંતિ, જબ વો ખૂબસૂરત ઔરત ઉસકે દરવાજે પર દસ્તક દેતી હે, ઉસ માલદારકે જેહનકે અંદર યે બાત પૈછા હોતી હે કે કયું ન ઈસકી મજબૂરીસે શાયદા ઉઠા લિયા જાએ ! ચુનાંચે જૈસે હી વો ઔરત સવાલ કરતી હે, વો ઉસ ઔરતસે કહતા હે તુમ મેરા સવાલ પૂરા કર દો, મૈં તુમણે સવાલ પૂરા કર હુંગા ! તો વો ઔરત ડરતી હુઈ બિલકતી હુઈ કાંપતી હુઈ, અલ્લાહકે ખૌફકો અપને દિલકે અંદર જગા દેતી હુઈ ઘર લૌટ આતી હે. જૈસે હી ઘર લૌટ આતી હે, બચ્યે ખૂકી સદાએં બુલંદ કર રહે હોતે હે. બચ્યોંકી ખૂક ઔર પ્યાસ દેખી નહીં જાતી. અલ્લાહ عَزِيزٌ مُّلِكٌ કા ખૌફ તો ઉસ ઔરતકે દિલમે થા. લેકિન,

ગુનાહોંકી તરફ માઈલ હોનેકા શોક ન થા, બચ્યોંકી મજબૂરીકી બુનિયાદ પર જબ યે ઔર દો બારા વહાં જાતી હૈ તો વો મર્દ ઉસે દુખારા દા'વતે ગુનાહ દેતા હૈ. ઔરત મજબૂર હો જાતી હૈ, દરવાજા બંધ કિયા જાતા હૈ તો ઔરતકા બદન કાંપ રહા હોતા હૈ, ખૌફે ખુદાસે લરજ રહી હોતી હૈ, રબસે અર્જ કરતી હૈ અય અલ્લાહ ! આજ મજબૂરીકે આલમમાં મૈં ઈસ મર્દકે દરવાજે પર આઈ હું, મેરી ઈસ્મતકી હિફાજત કરના તેરા કામ હૈ, મેરે મખ્ખૂદ ! તૂ મેરી લાજ રખ લેના. જબ ઔરતકે બદનમાં કપ-કપી તારી હોતી હૈ ઔર ઉસકે બદનકે રેસે—રેસે ખણે હો જાતે હૈન. ઉસ મૌકે પર ઉસ માલદારને કહા, તૂ ઈતના ડર કયું રહી હૈ ? ઈતના કાંપ કયું રહી હૈ ? અર્જ કરતી હૈ, સુનો ! મૈં ગુનાહકે સબબસે કાંપ રહી હું, અલ્લાહસે ડરનેકે સબબસે કાંપ કરી હું. ઈતના સુનાના થા ક્ષિ ઉસ મર્દકી આંખે ખુલ જાતી હૈ. બેસાખ્તા પુકાર ઉઠતા હૈ કે જબ ભૂકી રહકર તૂ ખુદાસે ઈતના ડરતી હૈ, તો પેટ ભરકે મુજે જ્યાદા ડરના ચાહિએ. આજસે મૈં તૌબા કરતા હું કે કિસી ઔરતકે સામને નજરે બદ નહીં ઉઠાઉંગા ઓર આજસે મૈં તથ કરતા હું કે જિંદગીમાં કભી કિસી ઔરતકી મજબૂરીકા ફાઈદા નહીં ઉઠાઉંગા. યે લે જા, તુઝે જિતની દોલત ચાહે તૂ લે જા. આજ તુને મેરી આંખોસે પર્દા હટા દિયા હૈ ઔર મુજે ખૌફે ખુદાકી લાજૂજતસે આશના કર દિયા હૈ.

આજ વો ઔરતે જો બેપર્દગીકી શિકાર હોકર લોગોંકો દાવતે ગુનાહ દેતી હૈ, આજ વો ઔરતે જો બેપર્દગી ઈભિયાર કરકે યે ચાહતી હૈ ક્ષિ મર્દ ઉસકી તરફ માઈલ હો, આજ વો ઔરતે જો તડક-ભડકવાલે લિબાસ ઔર પરફ્યુમ્સકા ઈસ્તેમાલ કરકે યે તસવ્યુર કરતી હૈન કે મરદોંકી નિગાહેં ઉસકી તરફ જાએ. યાદ રખ્યે ! કલ બરાજે કયામત રખ્યે કદીર મુલ્લું કે સખ્ત-તરીન અજાબમાં વો ગિરફ્તાર હોંગી, ખુદાકી કસમ ! અગર ઔરત ખૌફે ખુદા અપને દિલમે બિઠા લે તો મરદોંકી જિંદગીમાં ઈન્કિલાબ પૈદા હો જાએ. અગર ઔરતે અપની રવિશો તબદીલ કર લે તો મરદોંકી જિંદગીયોમાં ઈન્કિલાબ પૈદા હો સકતા હૈ. અગર ઔરતે બાજારોકે અંદર બેપર્દા ન ધૂમે, અગર ઔરતે દાવતે ગુનાહ ન હૈ, ઔરતે બેપર્દગીકે સાથ રાસ્તોમાં ન

ધૂમે, યકીન જાનિએ મરદોંકી નિગાહેં કિસે દેખેગી ?! મેરે ઘારે આકા માટે અનુભૂતિ કે ઘારે હીવાનો ! જરૂરત ઈસ અમ્રકી હૈ, આજકે મુખાશરેકી ઔરતે અપને આપકો ઝર્ક-બર્ક લિબાસમાં મલખૂસ કરકે ઈસ તરીકેસે લોગોં ઔર મરદોંકે સામને ન જાએ કે મર્દ ન ચાહતે હુંએ ભી ગુનાહકી તરફ માઈલ હો જાએ. બલિક ચાહિએ તો યે ક્ષ ઔરતે અપને આપકો ઈસ તરીકેસે પરદેકી પાબંદ બના લે. કે મર્દોંકી નિગાહેં તક ન ઉઠે.

અથ મૈં આપકો કયા અર્જ કરું ? યહાં તક આપ તારીખકા જઈજા લે લિજાએ તો આપકો હિસ્ત્રી સમજમાં આયેગી. ઉઠાઈયે માજીકી તારીખ ઉઠાઈયે, આપ અપને કબીલેવાલોંકી તારીખ દેખ લો. હમ અપને કબીલેવાલોંકી તારીખ દેખતે હૈન. હમ સબ જબ અપની તારીખકા જઈજા લેંગે તો હમ ઈસ નિતીજે પે પહુંચ્યેંગે કે આજસે પહલે સદીયો પહલે જબ હમારે કબીલેવાલે, હમારે ખાનદાનવાળે અપની બચ્યીયોંકો ઔર અપની ઔરતોંકો જબ બુર્કા ભી દેતે થે તો બુર્કા ભી નયા ઔર ઈસ તરીકેકા નહીં દેતે થે જિસસે જાહિર હો કે યે કોઈ જવાન હૈ ઓર ઐસી ચાપલ ભી ઉંહે નહીં દેતે થે કે જાહિર હો કે યે કોઈ જવાન જા રહી હૈ, કયો ? ઈસ લિએ કે બુર્કા લોગોંકો નજર આતા હૈ ઓર ચાપલ ભી લોગોંકો નજર આતી હૈ, ચાપલસે ઈન્સાન પહચાન લેતા હૈ ક્ષ યે બુઝી હૈ યા જવાન હૈ ઓર બુર્કસે પહચાન લેતા હૈ કે બુઝી હૈ યા જવાન હૈ, તો પહલેકે દૌરમે ઔરતોંકો બુર્કા ભી ઐસા પહેનાતે થે કે લોગ શનાખ્ત નહીં કર પાતે થે કે યે ચલનેવાલી જવાન હૈ યા ઝર્ઝા હૈ. ઔર ઈસી તરીકેસે ચાપલ ભી ઐસે પહનાતે થે જિસસે પહચાન ન સકે કે યે જવાન હૈ યા ઝર્ઝા હૈ. ઔર આજ ઝર્ઝા હૈ તો વો ભી મોર્ડન ખયાલવાલી ! વો ભી બુર્કે પાબંદ નહીં હૈ. વો ભી ચાહતી હૈ કે ખૂબ ઝર્ઝિકે અંદર ભી નવજવાન જૈસી નજર આયે. પતા નહીં કયા-કયા કરકે જિંદગી કેસી-કેસી ગુજારતી હૈ ! અલ અમાન વલ હફીજા ! અર્જ યે કર રહા થા કે વો ભૂકી રહ કર ભી ઈસ્લામકી મુકદસ શહજાહિયાં ખુદાસે ડરતી થીં. ખાને-પીનેકો ન હોતા થા, ફિર ભી ખુદાસે ડરતી થી ઓર આજ શિકમસેર હોકર મર્દ ભી બેખૌફ હો ગયા ઔર ઔરતે ભી બેખૌફ હોતી ચલી જાતી હૈન. જરૂરત ઈસ અમ્રકી હૈ કે કોઈ મર્દ કિસી ઔરતકી તરફ નિગાહ ન ઉઠાયો ઔર કોઈ ઔરત અપને શોહરકે અલાવા

કિસીકે લિએ જીનત ન કરે કે વો ઉસીકી તરફ માઈલ હો. ઈસ લિએ તો અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને ઈર્શાદ ફર્માયા, એ ઔરતો ! તુમ્હારે લિએ કિતની બળી બશારત હે મેરે પ્યારે આકાકી જીનિબસે ! તાજદારે કાયનાત ﷺ ફર્માતે હેં કે જો ઔરત અલ્લાહકી ફર્માબરદારી કરે ઓર મેરી ઈતાચત કરે ઔર ઉસકે બાદ અપને શોહરકી તાબેદારી કરે તો ઉસકે લિએ બશારત હો કે જન્તકે જિસ દરવાજેસે ચાહે વો જન્તમે દાખિલ હો જાએ. કિતની બળી બશારત હેં યે ઔરતકે લિએ, કિતના બળી ! પૈગામ હેં ઔરત કે લિએ. અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને ઔરતકો કિતના ઊંચા મકામ અતા ફર્મા દિયા.

★ સબ્સે બેહતર કૌન ! ★

અય ઈસ્લામકે મુક્દસ શહજાદો ઔર ઈસ્લામકી મુક્દસ શહજાદીઓ ! આજ જરૂરત ઈસ અમ્રકી હે કે તાજદારે કાયનાતકી સીરતે તૈયેબહક મુતાલિઆ કરો. ઔરતકો જો મકામ મેરે આકાને દિયા હે, હુન્યાકા કોઈ શખ્સ નહીં હે સકતા. દૂસરા કોઈ મજહબ નહીં હે સકતા. આપ જરા ગૌર તો કરો ! અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને ઔરતકો કિતના બુલંદ ઓર બાલા મકામ અતા ફર્માયા કે અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને ફર્માયા, તુમ મર્દોમે સબ્સે બેહતર મર્દ વો હે જો અપને અહલો—અયાલકે સાથ અચ્છા હો ઔર સરકાર ફર્માતે હેં તુમ સભમે મેં બેહતર હું કિ મેં અપને અહલો—અયાલકે સાથ અચ્છા હું." અહલો—અયાલકે સાથ, બીવી—બચ્ચોંકે સાથ હુસ્ને સુલૂકસે પેશ આના. યે અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને ફર્માયા, તુમમેંસે વો મર્દ બેહતર હે. આજ વો લોગ જો સમજતે હેં કે બસ શાદી હમ કર ચૂકે, અબ બીવી હમારે ઘરકી ખાદેમા ! કનીજા ઔર લોડી હો ગઈ હે ! અબ કયા જરૂરત હૈ ઉસીકી તરફ મુતવજજેહ હોને કી. રાત દોસ્તોમે, ગપસપમે, વિડીયોમેં ઔર દૂસરી જગહોં પર શર્ક કર દેતે હેં. સુષ્ણ ઘર પર આયે. ઔરત બેચારી યહાં પર પરેશાન, બચ્ચે પ્યાર ઔર શફ્કતસે પરેશાન, બસ ! યે સમજ બૈઠ્ટે હેં મર્દ કે નાન—નફકા ઔર અચ્છે લિબાસ પહના દિયે, હમને ઉનકે હુક્ક કો અદા કર દિયે. નહીં ! અલ્લાહુ અકબર ! એક સહાબિયાકા નિકાહ મેરે આકા ને

એક સહાબીસે ફર્મા દિયા. અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને ઉનકે નિકાહકે ચંદ હિનોકે બાદ સહાબિયાસે દર્યાફત ફર્માયા, કેસી જિંદગી ગુજર રહી હે ? અર્જ કરતી હે, યા રસૂલલ્લાહ ! બેહતર જિંદગી ગુજર રહી હે. જવાબ સુનકર મેરે પ્યારે આકા ને બાંધ ગયે કે શાયદ કોઈ કર્બ ઔર રંજમે યે ઔરત મુખ્યેલા હે. ઈર્શાદ ફર્માતે હેં, તુમ મુજસે કૃષું છુપાતી હો, જો હકીકત હે બયાન કરો ! અર્જ કરતી હે, સરકાર ! બસ ! મેરે શોહરકા મામલા યે હે કે અલ્હમુલિલ્લાહ ! બળો આબિદો—જાહિદ હેં, બળો પારસા હેં ઔર અલ્હમુલિલ્લાહ ! પૂરી—પૂરી રાત નમાજોકે અંદર ઔર ઈબાદતમે ગુજાર દેતે હેં. ઈતના સુનના થા કે રહમતે આલમ ને ઉન સહાબીકો તલબ ફર્માયા, ઈર્શાદ ફર્માતે હેં, સુનો ! તુમ પૂરી રાત ઈબાદતમે મત ગુજારો, પૂરી રાત નમાજોમે મત ગુજારો, તુમ્હારી બીવીકા ભી કુદરતને તુમ્હારે ઉપર કુછ હક્ક રખા હે. જરા ગૌર કરો, અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને ઔરતકા હક્ક મર્દકો જાહિર કર દિયા, બઢિક ઈબાદતસે ભી જ્યાદા એહલો—અયાલકે હક્કો કરાર દિયા. તો જો શખ્સ અપની રાતે નમાજોમે નહીં, નાચગાનોકી મહેફિલોમે ગુજારતે હેં ઔર બીવીકે હુકૂકો અદા નહીં કરતે, વો ઈસ હદીષે મુખારકાસે ઈખત હાસિલ કરે. યાદ રખો ! અગર તુમ પૂરી રાત સજદાઓ અંદર ગુજાર દો ઔર તુમ્હારી ઔરત અગર ઈસી તરીકેસે તળપતી હુદ્દ ગુજાર દેતી હે, તો તુમ્હારી ઈબાદત, તુમ્હારે સજદે રબકી બારગાહમે કબૂલ નહીં હોતે. ઔરતકે હુકૂક મુતાયન હે ઔર યે ભી બહોત બળી ઈબાદત હૈ. લોગ સમજતે હેં કે નિકાહ જો હેં એક ખ્વાહિશાતે નફસાનીકી તકમીલકે લિએ હેં, લગ્જાતકે લિએ હેં, ખુદાકી કસમ ! નિકાહ ઈતની બળી ઈબાદત હૈ કે અગર ઈસ્લામી ઉસૂલ ઔર જવાબીત કે મુતાલિક નિકાહ હો તો નિકાહ હી નજાતકા જરીઆ હે.

★ ૪૨ સાંસકે બદલે નેકી ! ★

નિકાહ વહી નજાતકા જરીઆ હે. ઈસ્લામી કવાનીન ઔર જવાબીત કે મુતાલિક સુન્તતે મુસ્તફા જાને રહમતકે મુતાલિક અગર નિકાહ હો ઔર જિંદગી ગુજરે મર્દ—ઔરતકી તો યહી નજાતકા જરીઆ

હે. ગૌર કરેં આપ ! અલ્લાહને રસૂલ ﷺ ફર્માતે હૈં, શાદી કે બાદ જો ઔલાદ હુન્યામે કદમ રખતી હૈં તો અલ્લાહને રસૂલ ફર્માતે હૈં, ઈસ્લામકે ઉસૂલ ઔર કવાનીન ઔર જવાબીત કે મુતાબિક કિસીને નિકાહ કિયા, અપની ઔરતકે સાથ સુન્નતકે મુતાબિક પેશ આયા ઔર ઔલાદ હુંઈ, મેરે આકા ફર્માતે હૈં, વો બચ્ચા જિતની સાંસ લેતા હૈ હર સાંસકે એવજુકે અંદર માં-બાપકે નામએ આમાલકે અંદર નેકિયાં લિખ્યી જતી હૈં. ગૌર કરેં ! બચ્ચા સાંસ લે રહા હૈ ઔર માં-બાપકે નામએ આમાલમે નેકિયાં લિખ્યી જ રહી હૈં ! તો લગ્નાત-તલબીકે લિયે નિકાહ ન હો, નિકાહકા મકસદ યે હો, અય અલ્લાહ ! તુનિકાહકે જરીઆ નેક ઔલાદ દેના, તા કિ જબ તક વો તેરી ઈબાદત કરતી રહે હમારે નામ—એ—આમાલમે નેકિયાં લિખ્યી જાએ. અય ઈસ્લામકે મુક્કદસ શાહજાહ ! અગર તુમ પીછે નેક ઔલાદ છોંગકરકે આએ હો વો અગર હુંરુદ પળ રહે હૈં, વો અગર સુન્ની દા'વતે ઈસ્લામીકે મુખલિંગ હૈં, વો સુન્ની દા'વતે ઈસ્લામીકી તેહરીકમે જુણકર દીનકી બિદમત અંજામ હે રહે હૈં, વો લોગોંકો દર્સો—તદરીસ કરનેમે મસ્રુફ હૈં, અગર આલિમ તુમ બના રહે હૈ તો તુમહારી ઔલાદ યહાં જિકે રસૂલ કર રહી હૈં ઔર કથમે તુઝુકો ઉસકા ઘવાબ મિલ રહા હૈ. કથમે તુમહે ઉસકે ઘવાબકા સિલા મિલ રહા હૈ ઔર રખ્યે કદીર મુજબ નેક ઔલાદકે સબબ તુમહારે ગુનાહોંકો માફ ફર્મા રહા હૈ. તુમ પરસે અજાબ હટા રહા હૈ ઔર આખેરતમે તુમહે રહમતોંસે માલા—માલ ફર્મા રહા હૈ. ઔલાદ નિકાહકે જરીઆ હી ઈન્સાનકો મયસ્સર હો સકતી હૈ. તો નિકાહ લગ્નાત તલબીકા નામ નહીં હૈ. બલિક નિકાહ એક બહોત બળી ઈબાદત હૈ, અલ્લાહકે રસૂલકી સુન્નત ઔર કિતની અગ્રીમ સુન્નતકે મેરે આકા ફર્માતે હૈં, "જિસને નિકાહ કર લિયા ઉસકા ઈમાન મુક્કમલ હો ગયા." તો અય ઈસ્લામકે મુક્કદસ શાહજાહ ! જરૂરત ઈસ અમૃતી હૈ કે જબ કભી તુમહારે સામને કોઈ ઔરત દાવતે ગુનાહ પેશ કરે તો તુમહે કભી ઉસકી તરફ માઈલ નહીં હોના ઔર ઈસીકે સાથ સાથ જબ કભી કોઈ હરામ શય તુમહારે સામને પેશ કી જાએ તો કિસી ભી મુરવ્વત કિયે બગેર તુમહે ઉસ ચીજાંકો હુકરા દેના હૈ ઔર એસે દોસ્તોંકી સોહબત ભી ઈખ્તેયાર નહીં કરની જો તુમહે હરામકી તરફ લે જાએ ઔર તુમહારી આખેરતકો

બબ્બાદ કરે. યે ફર્માયા ગયા કે હરામ શય જબ કિસીકે સામને પેશ કી જાએ ઔર વો ઉસે હાથ લગાનેસે બચે તો બસ સમજ લેના કે ઉસકે દિલમે ખૌફે ખુદા હૈ. કિતની બાતે હુંઈ ? ફિર ભૂલ ગયે આપ,..... મૈં ચિલ્ડા રહા હું. થોળા આપ ભી કમ—સે—કમ સાથ હૈ હું. કિતની ચીજે મૈં ને આપકો બતાઈ થીં ? પહલી ચીજ જૂઠ, જીબત ઔર ચુગલીસે બચાના અપને આપકો દૂસરી ચીજ હસ્તાં હસ્તાં બેખનેસે અપને આપકો બચાના, તીસરી ચીજ હરામ લિખાસ ઔર હરામ દેખનેસે અપને આપકો બચાના, ચૌથી ચીજ હરામ લુકમા ખાનેસે અપને આપકો બચાના, પાંચવી ચીજ જબ કભી હરામ સામને પેશ કિયા જાએ તો ઉસસે અપને આપકો બચાના.

☆ ખૌફે ખુદાકી છહ્ની અલામત ☆ (ખુદા વ રસૂલકી રાહ અપનાઓ)

ઔર છહ્ની ચીજ અપના કદમ જબ ભી ઉઠાઓ તો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી રાહકે લિયે હી ઉઠાઓ. જબ ભી તુમહારે કદમ ઉઠે તો બસ, અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી રાહકી તરફહી ઉઠે. અબ આપ ગૌર કરેં, કહી ઈબાદતકા તજકેરા આ રહા હૈ, કહી યે આયા હૈ કે નમાજ, રોજા, હજા, જીતાં યે ચીજે ખૌફે ખુદાકે લિયે નહીં હૈ. કયા આયા ? હરામસે બચાના, હરામ દેખનેસે બચાના, ઈન સારી ચીજોંકા જિક હૈ. છહ્ની ચીજ જો ફર્માઈ ગઈ વો યે કે જબ કભી તુમહારે કદમ ઉઠે તો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી તરફ ઉઠે. મેરે પ્યારે આકા મુજબ નીચે કિસીકે સાંસુલાં ફર્માતે હૈં કે પ્યારે દીવાનો ! જબ કભી કોઈ બંદ—એ—મો'મિન અલ્લાહકે લિયે કિસીસે દોસ્તી કરતા હૈ, અલ્લાહકે લિયે કિસીસે દુશમની કરતા હૈ. અલ્લાહકે લિયે કિસીકો કુછ દેતા હૈ ઔર અલ્લાહકે લિયે કિસીકો મના કરતા હૈ તો મેરે પ્યારે આકા ફર્માતે હૈં કે જો અલ્લાહકે લિયે કિસીસે દોસ્તી કરે, અલ્લાહકે

مَنْ أَحَبَّ لِلَّهِ وَأَبْغَضَ لِلَّهِ وَأَعْطَاهُ لِلَّهِ وَمَنْعَ

لِلَّهِ فَقَدِ اكْتَمَ الْإِيمَانَ

મેરે આકા ફર્માતે હૈં કે જો અલ્લાહકે લિયે કિસીસે દોસ્તી કરે, અલ્લાહકે

લિયે કિસીસે હુશમની કરે, અલ્લાહકે લિયે કિસીકો કુછ હે, અલ્લાહકે લિયે કિસીકો મના કરે, મેરે આકા ફર્માતે હૈને ઉસકા ઈમાન મુક્કમ્મલ હો જાતા હૈ. ઔર સરકાર ફર્માતે હૈને એક શાખસ એક બુગ્જુર્ગસે મિલને કે લિયા ગયા. ૨૭બે—કદીર જલ્દિશાનહુને લિબાસે બશરીમાં એક ફિરિશ્ટેકો ઉસકે દરમિયાન ઉતાર દિયા. જબ વો બંદા જા રહા થા, રાસ્તેમાં ફિરિશ્ટેને દર્યાફિત કિયા, કહાં જા રહે હો ? કહા, ઉસ ખુદાકે બંદેસે મિલનેકે લિયે. કહા, કયું જા રહે હો ? કહા, બસ ઐસે હી વો અલ્લાહકા મકબૂલ બંદા હૈ, વલી હૈ, ઈસ લિયે જા રહા હું. કહા, ઔર કોઈ ગર્જો—ગાયત, કોઈ કારોબારી તઅલુક, કોઈ હુન્યવી મકસદ ? કહા, કોઈ મકસદ નહીં, બસ ! ઈતના જાનતા હું કી વો અલ્લાહકા બરગુજીદા બંદા હૈ ઔર અલ્લાહસે મહિષત કરતા હૈ. ઈસ લિયે મિલનેકે લિયે જા રહા હું. બસ ! ફૌરન ફિરિશ્ટેને ૨૭બે—કદીરકી જાનિબસે બશારત સુના દી કે એ બંદે ! સુન ! મૈં ૨૭બે જાનિબસે એક ફિરિશ્શા હું, અભી તુ મંજિલ તક નહીં પહુંચા. લેકિન કયોं કી અલ્લાહકે લિયે જા રહા હૈ, અલ્લાહકે મકબૂલ બંદેસે મિલનેકે લિયે જા રહા હૈ તો અલ્લાહ તાલાને ઉસ બંદેકે સદકેમાં તુઝે ભી અપના મકબૂલ બંદા બના લિયા. તો આપ ગૌર કરેં કે રાસ્તેમાં હી યે બંદા હૈ, અપની મંજિલ તક નહીં પહુંચા. લેકિન કયોં કી કદમ અલ્લાહકી જાનિબ બણહ રહે થે, અલ્લાહકી મહિષતકે લિયે બળહ રહે થે. ઈસ લિયે અલ્લાહ તાલાને ઉસે યે મકામ અતા ફર્મા દિયા. યે હુઠી છિઠી ચીજ. ઈસ લિયે સરકાર ફર્માતે હૈને જબ કોઈ બંદ—એ—મો'મિન અલ્લાહકે જાનિબ એક બાલિશત બળહતા હૈ તો અલ્લાહકી રહમત ઉસકી તરફ એક હાથ બળહતી હૈ. ગૌર તો કરો આપ ! ફિર ફર્માયા જા રહા હૈ.

☆ ખોઝે ખુદાકી સાતવીં અલામત ☆ (કોઈભી કામ ખુદાકી રગાકે લિયે હો)

સાતવીં ઔર આખરી ચીજ કે તુમ કુછ ભી કરો, બસ એક હી મકસદ હો, અય અલ્લાહ ! તુ રાજી હો જા ! અય અલ્લાહ ! તુ રાજી હો જા ! બસ ! કે તુમહારી જિંદગીમાં યે સાતોં ચીજેં સમા જાએ, હજરતે

અબુલ્લેષ સમરકંદી عَلِيٌّ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فَمَاتَتِ هُنَّ كَبَسٌ! હું કે બસ ! ઉસ શાખસકો યે સમજ લેના ચાહેણો કે ઉસકે દિલમે અલ્લાહકા ખોઝ જગા કર ચૂકા હૈ. મેરે ઘારે આકા صَلَوةُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَامٌ એક પ્રારે દીવાનો ! અગર સારી ઈબાદતોંકા જાઈજા લિયા જાએ, તો સારી ઈબાદતોંકે અંદર બસ ! યાહી માહાસિલ ઉસકા હોગા, નમાજ ભી ઈસ લિયે હૈ કે ઈન્સાનકો ઈન ગુનાહોસે રોકા જાએ. હજજ ભી ઈસ લિયે હૈ કે ઈન્સાનકો ઈન મહિષતોં, ઈન ગુનાહોસે રોકા જાએ. આપ ગૌર કરે ! નમાજકે લિયે ફર્માયા ગયા, إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ નમાજ બેહયાઈ ઓર બુરી બાતોસે રોકતી હૈ. આપ ગૌર કરો ! એક શરાબી શરાબ પીતા હૈ, જિંદગી શરાબમે ગુજારી. માં—બાપ ઈલાજ કરવાતે હૈ. બેશુમાર ચીજેં સદકેમાં અલ્લાહ તાલાલ આપકા બચ્ચા, યા જો ભી શરાબી હૈ, શરાબ છોળ હૈ. આપ ગૌર કરો ! કુર્ચાન ફર્માતા હૈ, નમાજ બેહયાઈ ઓર બુરી બાતોસે રોકતી હૈ. એક તબીબ બેશુમાર દવાઈયાં દેકર ઉસકો શરાબસે નહીં રોક પા રહા. આખિર નમાજ ઉસે કેસે રોક દેગી ? એક સવાલ પૈદા હોતા હૈ ! બળે બળે ડોકટર નહીં રોક પાતે ઔર કુર્ચાનને બગેર ખર્ચકી દવા હુમેં બતા દી કે નમાજ શરાબસે હમેં રોક દેગી. હર બુરી બાતોસે નમાજ રોક દેગી, અગર કિસી ઈન્સાનમે જૂટકી આદત હૈ, જાઓ કિસી ડોકટરકે પાસ ઔર યે કહો, હમેં જૂટકી આદત હૈ, કોઈ નુસ્ખા અતા કર દો. કોઈ સીરપ દો, કે મૈં જૂટસે બચ જાઉ. ડોકટર દેગા આપકો ? ભાઈ જવાબ દો ! કિસી ડોકટરકે પાસ જૂટસે બચનેકા શરબત મિલેગા આપકો ? આપ કહીયે મુજબે ગીબતકી આદત હૈ કોઈ મેરીસીન, કોઈ ટેબ્લેટ, કોઈ કેપ્સ્યુલ હે હે ! ડોકટર કહેગા, ભાઈ ! ઈસકા ઈલાજ મેરે પાસ નહીં હૈ. કિસીકે પાસ ભી આપ ચલે જાઓ, કિસી તબીબકે પાસ આપ ચલે જાઓ, કોઈ નહીં હેગા. લેકિન જૂટ ઔર ગીબતકા ઈલાજ ભી કુર્ચાન ફર્માતા હૈ, નમાજ બેહયાઈ ઓર બુરી બાતોસે રોકતી હૈ. અગર કિસી ઈન્સાનકે અંદર શરાબકી આદત, જિનાકી આદત, ચોરીકી આદત, ડકેતીકી આદત હો. આપ બતાઓ, બળે બળે જેલખાને કાઈમ કિયે ગયે, કળીસે કળી સજાયેં રખ્યી ગઈ, ચોરી કરોગે તો યે સજા, ડાકા ડાલોગે તો યે સજા, કિસીકા માલ લુંટોગે તો યે સજા, કંલ કરોગે તો યે સજા, ગર્જ કે

સારી સજાઓંકે લિએ મુખ્તલિફ મોહકમે કાઈમ કિએ ગયે, લેકિન ન શરાબ કે અડે બંદ હો રહે હેં, ન જુઆખાના બંદ હો રહા હે, ન ચોરીકે કિસ્સે બંદ હો રહે હેં. લોગ કરતે જા રહે હેં ઔર કુર્ચાન કહ રહા હે, સબ બીમારીઓં ઔર બુરાઈયોંકા ઈલાજ નમાજ હે ! આભિર કયું ? ઉસકા સબબ સિફ્ફ યે હે, ઉસકી વજહ સિફ્ફ યે હે કે નમાજ બેહયાઈ ઔર બુરી બાતોંસે ઈસ લિએ રોકતી હે કે નમાજ એક ઐસા અજીમ તસવ્યુર દેતી હૈ કે તુમ નમાજ ઈસ તરફ પણ્ઠો ગોયા તુમ ખુદાકો દેખ રહે હો ઔર અગર યે તસવ્યુર ન હો સકે તો કમસે કમ યે ખ્યાલ રહે, જરૂર રહે કે ખુદા તુમ્હેં દેખ રહા હૈ. જબ ઈન્સાન દિનમે પાંચ મર્તબા નમાજ પણ્ઠેગા તો યે તસવ્યુર હોગા, ખુદા મુજે દેખ રહા હૈ. તો "પાંચ વકતકા યે તસવ્યુર" જબ કબી વો શરાબ કે અડેકી તરફ જાયેગા તો ઉસકે દિમાગમે યદી બાત આયેગી, ખુદા મુજે દેખ રહા હૈ, શરાબ નહીં પીયેગા. જબ કબી ઝૂટ બોલને જાયેગા, તો તસવ્યુર આયેગા અભી નમાજ પણ્ઠકરકે મેં આ રહા છું ખુદા મુજે દેખ રહા હૈ, મેં ઝૂટ કેસ બોલું ! ઈસી તરીકેસે જુએકે અડે પર જબ જાનેકી જબ તબિઅત ચાહેગી તો દેખિયે, દિનમે એક વકતમે પાંચ ટાઈમકી નમાજ નહીં હૈ, બલ્કિ મુખ્તલિફ અવકાત મુકર્રર કિએ ગયે. ફજરકે વકત, જોહરકે વકત, અસરકે વકત, મગરિબકે વકત, ઈશાકે વકત યે સારે અવકાત કયું મુતાયન કિએ ગયે ? ઉસકી વજહ યે હે કે ફજરકી નમાજ પણ્ઠ લેનેકે બાદ જોહર તક ઈન્સાનકે દિલો દિમાગમે ગુનાહકી તરફ તબિઅત રાગિબ હો તો જોહરકી નમાજ ઉસે યાદ દીલાયે, અય ઈન્સાન ! ખુદા તુજે દેખ રહા હૈ, જોહરકી નમાજકે બાદ ખ્યાલ પૈદા હો, અસરકી નમાજકા વકત આએ, તસવ્યુર આ જાએ કે ખુદા મુજે દેખ રહા હૈ. મુખ્તલિફ અવકાતમે નમાજકા તાયધૂનકા સબબ યે હૈ કે ઈન્સાનકે દિલો-દિમાગકે અંદર ગુનાહસે બેરગબતીકે લિએ ઔર ખુદાવંદે કુદુસકે દીદારકે લિએ ઈન્સાનકો યાદ દિલાયા જાએ કે તુમ કુછ ભી કરો તુમ્હારા ખુદા તુમ્હેં દેખ રહા હૈ. તો જબ યે તસવ્યુર કાઈમ હો જાયેગા, ઈન્સાન ગુનાહ નહીં કરેગા, ઈન્સાન જિના નહીં કરેગા, ઈન્સાન હરામકો હાથ નહીં લગાયેગા, ઈન્સાન શરાબકો હાથ નહીં લગાયેગા. તો અય ઈસ્લામકે મુકદસ શહજાદો !

☆ ખૌફે ખુદા ઔર નેક બંદે ☆

અય ઈસ્લામકે મુકદસ શહજાદો ! એક નવ જવાન એક ઔરતકા આશિક હો જતા હૈ. વો કહીં કાફિલેકે સાથ જાને લગી તો વો ભી કાફિલેમે શરીક હો ગયા. જબ રાત હો ચૂકી, સારે લોગ મહૂવે ખ્વાબ થે વો ઉસ ઔરતકી તરફ બળતા હૈ. ઔરતકો દા'વતે ગુનાહ દેતા હૈ, ઔરત કહીતી હૈ, સુનો ! તુમ પહલે જાકર કાફિલેકા જાઈજા લે લો. સબ જાગ રહે હૈં યા સો રહે હૈં ? વો કાફિલેકા જાઈજા લેતા હૈ, તો જાઈજા લેનેકે બાદ આ કરકે અર્જ કરતા હૈ કે સબ સો ગયે, ફર્માતી હૈ, સબ તો સો ગયે, અબ બતા ખુદાકે બારેમે તેરા કયા ખ્યાલ હૈ ? કયા, ખુદા ભી સો રહા હૈ ? બસ ! ઉસકી આંખે ખૂલ ગઈ ! બેસાખના ઉસે કહા મેરા રબ કબી સોતા નહીં હૈ, વો તો હર હાલમે હમેં હમેં દેખ રહા હૈ, હર જગા હમેં હમેં દેખ રહા હૈ, ઈતના સુનકર ઉસકે દિલમે ખૌફે ખુદા તારી હો ગયા ઔર ઉસને કહા, તુમને મેરી આંખે ખોલ હો. જબ મુજે મેરા રબ દેખ રહા હૈ તો મૈં ગુનાહ કેસે કરું ? મૈં ઉસકી નાફર્માની કેસે કરું ? મૈં જિના કેસે કરું ? ઔર ઉસી મૌકે પર તૌબા કરતા હૈ. તૌબા કરનેકે બાદ કુછ દિનોંકે બાદ ઉસકા ઈન્ટેકાલ હો જતા હૈ. એક વહીએ ઈલાહીકા નુજૂલ હજરતે મૂસા عليه الصلاة والسلام પર હોતા હૈ. રબ્બે કદીર ઈશાદ ફર્માતા હૈ, એ મૂસા ! મેરે ઉસ બંદેકો જાકર બશારત દે દો કે ઉસકી તૌબા મૈને કબૂલ કર લી હૈ, ઉસકે ગુનાહકો મૈને માફ કર દિયા. હજરતે મૂસા عليه الصلاة والسلام ઉસ બંદેકો તલાશ કરતે કરતે ઉસ તક પહુંચ્યતે હૈ ઔર પહુંચનેકે બાદ ફર્માતે હૈ અય બંદ-એ-ખુદા ! જા ! રબને તેરા ગુનાહ માફ કર દિયા ! લેકિન યે તો બતા કે યે અજીમ બશારત, યે અજીમ ખુશાખબરી કિસ અમલકી બુન્યાદ પર તુજે મિલી હૈ ? ઉનકો સારા વાકેઆ સુનાયા જતા હૈ. ઈતના સુનના થા, હજરતે મૂસા عليه الصلاة والسلام ફર્માતી હૈનું, બસ ! ઈન્સાનકી જિંદગીકે લિએ અજીમ ચીજ યે હૈ કે વો કુછ ભી કરે, યે તસવ્યુર કરે ખુદા મુજે દેખ રહા હૈ.

અય ઈસ્લામકે મુકદસ શહજાદો ! ઔર શહજાદીઓ ! ઈસ ચીજકો જહનનશીન કર લો. કુછ ભી કરો, બસ યે તસવ્યુર રહે કે ખુદા દેખ રહા હૈ, અલ્લાહ દેખ રહા હૈ. જબ યે તસવ્યુર ઈન્સાન કે દિલો દિમાગમે

બૈઠ જાએગા, ઈન્સાન ગુનાહોંસે તૌબા કર લેગા. ગુનાહોંકે કરીબ ન જાએગા. અલ્લાહ તથાલા ઈર્શાદ ફર્માતા હૈ, અય ઈમાનવાલો ! અલ્લાહસે ડરો, જૈસા કે ઉસસે ડરનેકા હક્ક હૈ. ઉસસે ડરનેકા હક્ક કયા હૈ, નેકી કરો તો ડરો ઔર ગુનાહકી તરફ તબિઅત માઈલ હો તો ભી ડરો. આપ સોચેતે હોંગો, નેકી કરકે ઈન્સાન કેસે ડરે ??!

★ ફારુકે આગ્રમ ઓર ખોઝે ખુદા ★

અભી કલકા દિન સૈયેદના અમીરુલ મુઅમ્બિનીન હજરત ફારુકે આ'જમ રદીયલ્લાહો ત્યાલા અન્હોકા યૌમે વિસાલ થા. યૌમે શહાદત થા. આઓ ! મૈં આપકો બતાઉં, બારહા મુજસે આપને યે વાકેઆ સુના હૈ, લેકિન નિર્ખત સૈયેદના ફારુકે આ'જમ رضي الله عنه કી હૈ ઈસ લિએ નેકી કરકે વો કિતના ડરતે થે, ઉસકે મુતાલિક અર્જ કરું. ઈદકે દિન લોગ ખૂશિયાં મનાતે હૈ ન ! લોગ કિતને ખૂશ હોતે હૈ. સૈયેદના ફારુકે આ'જમ رضي الله عنه ઈદકે દિન અપને ઘરકે દરવાજેકો બંદ કરકે રો રહે થે, ગિર્યાઓ જારી ફર્મા રહે થે. લોગ મિલનેકે લિએ ગાએ, દરવાજે પર દસ્તક દિયા, દરવાજા નહીં ખૂલ રહા હૈ. લેકિન દરવાજે કે અંદરસે અશકોકા સૈલાબ જારી હૈ, પાની દરવાજેસે બાહર નીકલ રહા હૈ ! ધક્કા માર કર દરવાજેકો તોળકર જબ લોગોને અંદર દાખિલ હોનેકી કોશિશ કી તો કયા દેખતે હોય કે સૈયેદના ફારુકે આ'જમ رضي الله عنه અપને રબકી બારગાહકે અંદર ગિર્યાઓ જારી ફર્મા કર અર્જ કર રહે હોય, એ અલ્લાહ ! ઉમરકે ગુનાહોકો માફ ફર્મા દે ! લોગોને કહા, યા અમીરુલ મુઅમ્બિનીન આજકા દિન ઈદ હૈ. ખૂશિયોંકા દિન હૈ, મુલાકાતો મુઅનિકાકા દિન હૈ, મુસ્કરાનેકા દિન હૈ ઔર યા અમીરુલ મુઅમ્બિનીન આપ રો રહે હોય ? ઈર્શાદ ફર્માતે હો, અય મેરે સાથીઓ ! તુમ સહીહ કહ રહે હો. આજકા દિન ઈદકા દિન હૈ, આજ યામે ઈદ હૈ, ખૂશિયોંકા દિન હૈ, લેકિન કિસકે લિએ જિસકી નમાજે કુભૂલ હૂઈ, જિસકે રોજે કુભૂલ હુએ ! કયા માલૂમ હમારે રોજે કુભૂલ હોંગો યા મુંહપે માર દિયે જાએંગો, હમારી નમાજે ભી કુભૂલ હોગી યા મુંહ પર માર દી જાએંગી." યે કોણ કેહ રહે હોય ? યે વો સૈયેદના અમીરુલ મુઅમ્બિનીન કહ રહે હોય જિનકે મુતાલિક મેરે આકાને ઈર્શાદ ફર્માયા, અગર મેરે બાદ

કોઈ નબી હોના મુખિન હોતા તો ફારુકે આજમ હોતે ! વો શખ્સ કહ રહે હોય જિનકી નેકીયોંકા કેફિયત યે કે અલ્લાહકે રસૂલ ફર્માતે હોય કે આસમાનકે તારેકે બરાબર અગર કિસીકી નેકીયાં હો સકતી હૈ તો વો ઉમર ફારુકકી નેકીયાં હોય. કોણ કહ રહે હોય ? ! યે વો શખ્સ કહ રહે હોય કે જિનકે મશવરે ઔર જિનકી અર્જ પર રખ્યે—કદીર میر ને ઈક્કીસ આયતે નાજિલ ફર્મા દી. જિસકે મશવરોંકે મુતાબિક કરી અહાદીષે મુખારકા, ઈનકે મશવરોમે અલ્લાહકે રસૂલ صلی اللہ علیہ وسلم ને ઈર્શાદ ફર્માયા હૈ, વો શખ્સ કહ રહે હોય કે નેકીયાં કરકે ભી અલ્લાહસે ડરો, નેકીયાં કરકે "ઈતરાઓ" નહીં, નેકીયાં કરકે ગુરુર મત કરો કે બહોંત બળે આબિદો—ગાહિદ હો ગયે. ખુદાકી કસમ ! પતા નહીં, હમારા સજદા કુભૂલ ભી હોંગા યા રાઈગાં હો જાએગા. હમારે રોજે કુભૂલ હોંગો યા મુંહ પે માર દિયે જાએંગો. હમારી નમાજે કુભૂલ હોંગી યા મુંહ પે માર દી જાએંગી.

★ ગોષે પાક ઓર ખોઝે ખુદા ★

સૈયેદના ગૌષુષ્પકલૈન رحمه اللہ علیہ ચાલીસ સાલ તક ઈશાકે વુઝૂસે ફજી નમાજ અદા ફર્માતે હોય, લેકિન યાહી ગોષે પાક જબ જિયારતે હરમેન—તૈયેબૈનકે લિએ જાતે હોય તો કાલે કા'બાકે દરવાજે પર અપની અપની જબીને—નિયાજકો જુકાકર અર્જ કરતે હોય, અય અલ્લાહ ! અબ્દુલકાદિરકે ગુનાહોકો માફ ફર્મા દે ઔર અબ્દુલકાદિરકે ગુનાહ માફીકે લાઈક ન હો તો કલ બરાજે કયામત મુજે નાભીના ઉઠાના તા કિ તેરે નેક બંદોકો દેખકર વો શર્મિદા ન હો જાએ. ગૌર કરો આપ ! વો હજારત નેકીયાં કરકે ખુદાસે ડરતે થે ઔર આજ હમ ગુનાહ કરકે બેબાક જિંદગી ગુજાર રહે હોય. હમારે નામ—એ—આમાલમેં ગુનાહ ભરે પડે હોય ઔર ઈન્સાન ઈસકે બાવજૂદ બેખોફ્ફકી જિંદગી ગુજાર રહા હૈ.

★ ખોઝે ખુદામેં રોનેકા ફાઈદા ★

અય ઈસ્લામકે મુકદ્દસ શહીદી ! માહે મુહર્રમુલ હરામ કરીબ આ રહા હૈ. નેકીયોંકા મહિના કરીબ આ રહા હૈ, નયે સાલકા

આગાજ હો રહા હૈ. સરચે દિલસે રખ્યે—કદીરકી બારગાહમાં તૌબા કર લો ઔર અગર તુમને ખોઝે ખુદાકે સબબસે અલ્લાહ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ કે ડરકે સબબસે તૌબા કર લી ઔર તૌબા કર કે તુમછારી આંખોસે અશક જારી હો ગયે તો યકીનન ! તુમછારે યદી કતરે તુમછારી નજાતકા જરીઆ હો જાયેંગે કે અલ્લાહકે રસૂલ صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ફર્માતે હેં, કલ બરોજે ક્યામત એક બંદ—એ—મો'મિનકો જબ જહનમાં જાનેકા હુકમ હોગા તો વો બંદ રખ્યે કદીરકી બારગાહમાં અર્જ કરેગા, અય અલ્લાહ ! તેરે પ્યારે હબીબકા ફર્માને આલિશાન હેં કે જિસકી આંખોમાં ખોઝે ખુદાકે સબબસે આંસૂઓંકે કતરે નમૂદાર હો જાયેંગે. અલ્લાહ તથાવા ઉસે જહનમકે અજાબસે બચા લેગા. અય મેરે રબ ! મેં હુન્યાકે અંદર તેરે ખોઝકે સબબસે રોયા થા, રખ્યે કદીર ! તૂ કયા મુજે ઉસકે બાવજૂદ જહનમમે ડાલ હેગા ! ઈતના રખ્યે કદીર صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ સુનેગા, ઈશાદ ફર્માયેગા, જિબ્રિલ ! જાઓ ! ઈસ બંદેકો જન્તમે પહુંચા હો. હજરતે જિબ્રિલે અમીન પૂરે અહલે—મહશરકો યે ઈશાદ ફર્માયેંગે. અય એહલે મેહશર ! સુનો ! આજ એક બંદેકી નજાત ખોઝે ખુદાસે રોનેકે સબબસે હો રહી હૈ. અપની આંખોસે અશક બહાનેકે સબબસે હો રહી હૈ, ખોઝે ખુદાકે સબબસે કતરે બહાનેસે હો રહી હૈ. એ ઈસ્લામકે મુકદસ શહેરાદો ! યે ન તસવુર કરો કે તુમ હંસનેકે લિયે પૈદા કિયે ગયે હો ! ખોઝે ખુદાસે રોઓ ! અલ્લાહકી બારગાહમાં ગિર્યાઓ જારી કરો, ગિર્યાઓ ! આનેવાવા તુમછારા નયા સાલ તુમછારી જિંદગીમાં ઈન્કિલાબ લેકરકે આયે.

જરા ગૌર તો કરો ! ઈસ્લામકે લિયે ઈમામે આલી મકામ અલા عَنْ سُبْحَانِهِ ને કિતની કુર્બાનિયાં પેશ કી હૈ. મોહર્રમુલ હરામ કિતની બરકતવાલા મહિના હૈ, મોહર્રમુલ હરામ કિતની ફરીલતવાલા મહિના હૈ ઔર જરા ગૌર કરો ! યે ઉસ ઈમામે હુસૈનકા મહિના હૈ જિસ ઈમામે હુસૈનને સજદેકે લિયે અપની જાને દે દી, ઈસ્લામકે લિયે સબ કુછ કુર્બાન કર દ્વિયા ઔર હમ ઈમામે હુસૈનકે મહબ્બતકા દા'વા કરતે હેં, ઈમામે હુસૈનકી ઉલ્ફતકા દાવા કરતે હેં, લેકિન

ઈમામે—હુસૈનકી તાલીમાત પર અમલ નહીં કરતે. ઈમામે હુસૈનકી ફર્માદાત પર અમલ નહીં કરતે ! ઈમામે હુસૈનકે ઈશાદાત પર અમલ નહીં કરતે. અય ઈસ્લામકે મુકદસ શહેરાદો ! અગર ઈમામે હુસૈનસે મહબ્બત હૈ તો તાલીમાતે—હુસૈનકો સીનેસે લગાઓ. અગર તુમને કિરદારે હુસૈનકો અપના લિયા, અગર તુમને નકશે—હુસૈનકો અપના લિયા, અગર તુમને તાલીમાતે—હુસૈનકો અપને સીનેસે લગા લિયા તો ઈમામે હુસૈન ઉસ વકત તક જન્તમે કદમ ન રખેંગે, જબ તક કે ઉનકે માનનેવાલોનો અપને સાથ ન લે જાયે. ઈસ લિયે જરૂરત ઈસ અમ્રકી હૈ ઔર બિલ ખુસૂસ મેં નવજવાનોંસે ગુજારીશ કરતા હું, એ નવજવાનો ! મેરે આકાકે નજદીક ભી નવ જવાનોંકી બળી અહમિયત થી. તાજદારે કાયનાત صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને નવજવાનોંસે ઈસ્લામકે લિયે વો કુર્બાનિયાં લી હેં કે આજ જો પૂરી હુન્યામે ઈસ્લામ ફેલતા હુંઆ નજર આ રહા હૈ ઔર ફેલતા હુંવા નજર આ રહા હૈ ઉસમે નવજવાનોંકી કુર્બાનિયાં સબસે જયાદા અફઝલ રહી હે.

★ નવજવાનો ! જાગ જાવ ! ★

સરકાર صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ નવજવાનોંકી તરિયતકે લિયે ઉન્સે મશવરા લિયા કરતે થે ઔર જબ કબી કિસી કબીલેકો ઈસ્લામકી દા'વત દેતે થે ઔર વો કબિલા દા'ખિલે—ઈસ્લામ હો જાતા તો ઉનમે જો નવજવાન ઈલમવાલા હોતા ઔર દીનકી માલૂમાત જયાદા રખનેવાલા હોતા, ઉસે કબીલેકા મેરે આકા ઈમામ બના લેતે થે. આપ ગૌર કરો ! સરકાર صلિ اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ કે સાથ જિન્હોને ઈસ્લામકા પૈગામ દુન્યાવાલોં તક પહુંચાયા, ઉનમોસે જયાદાતર સહાબા—એ—કિરામ નવજવાન થે. હજરતે અલી જવાન થે, હજરતે અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મરણીદ જવાન થે, આપ દેખતે ચલે જાયે, હજરતે અબ્ડુર્હામાન ઈબ્ને ઔફ જવાન થે, બેશુમાર સહાબાએ કિરામ હજરતે ઓસામા ઈબ્ને જૈદ, હજરતે જૈદ ઈબ્ને સાબિત عَنْ حَمْزَةِ بْنِ عَوْنَاحٍ, યે જિતને સહાબાએ કિરામ આપકો મિલેંગે. સબકે સબ જયાદાતર નવજવાન થે. ઔર નવજવાન કૌમકી તકદીર હુંઆ કરતા હૈ. નવજવાન અગર ચાહે તો કૌમકી તકદીરકો પલટ સકતા

હૈ, નવજવાન ચાહે તો ઈન્કિલાબ પૈદા કર સકતા હૈ, અય નવજવાનો ! કરબલાકે મૈદાનકો આપ દેખો, હજરતે અલી અકબર જઈફ નહીં થે, નવજવાન થે. આપ સિંધકી તારીખકા જાઈજા લો. મોહમ્મદ બિન કાસિમ જવાન થે, જઈફ નહીં થે. ખાલિદ બિન વલીદ જિંદગીકા જાઈજા લો, સલાહુદીન અથ્યૂબીકી જિંદગીકા જાઈજા લો. યે જિતને ભી ઈસ્લામકે શહીસવાર થે, યે સબકે સબ નવજવાન થે.

"અય ભર્ય ઔર ગુજરાતકે નવજવાનો ! મૈં તુમ્હેં ભી દા'વતે ફિક દે રહા હું. આઓ ! "અજમ કર લો" ઔર "જાગ જાઓ" કે આજ કે બાદ તુમહારા કોઈ કદમ ભી સિનેમા ઘરકી તરફ નહીં ઉઠેગા, તુમહારી નિગાહે ગેર મેહરમ ઔરતોંકી તરફ નહીં ઉઠેગી, તુમહારી જિંદગીકી કોઈ શય ગુનાહોંકી તરફ નહીં ઉઠેગી. ગુંબદે બદરાકો તકનેકે લિએ ઉઠેગી, અગર તુમને યે અજમ કર લિયા ઔર યે તથ કર લિયા કે તુમ ચલોગે તો સુન્નતોંકો આમ કરનેકે લિએ ચલોગે, તુમ ખાઓગે સુન્નતકે મુતાબિક, તુમ ચલોગે સુન્નતકે મુતાબિક, તુમ પિઅોગે સુન્નતકે મુતાબિક, તુમ જિંદગી ગુજારોગે તો સરકારકી સુન્નતોંકે મુતાબિક ઔર પૂરી દુન્યાકે અંદર અહ્યા—એ—સુન્નતકે મિશનકો તુમ આમ કરનેકે લિએ બળહતે ચલે જાઓગે ઔર તુમ ઉસ વકત તક ચૂપ નહીં બૈઠોગે જબ તકકે પુરી દુનિયાકે અંદર સુન્નની દા'વતે ઈરતામીકે પૈગામકો અહ્યા—એ—સુન્નતકે પૈગામકો આમ ન કર દો ઉસ વકત તક ચૈનકી સાંસ નહીં લોગે ! તો ખુદાકી કસમ ! અભીસે રહમતે ઈલાહી તુમ્હારે ઈસ્ટેકબાલકે લિએ તૈયાર હૈ. સરકારકી ઉન્નિયત ઔર સરકારકી સબકત તુમહારા ઈન્તજાર કરતી હૈ. બસ, તાખીર હૈ તો યે કે ઈતની ચીજકા તુમ ઈરાદા કર લો ! તુમ અજમ કર લો ! તુમને અગર ઈરાદા કર લિયા તો ઈસ્લામ જિંદા કરનેમેં ઔર ઈસ્લામકો તવાનાઈયાં હેનેકે અંદર જહાં સહાબાએ કિરામકા કિરદાર હોગા વહી સહાબાએ કિરામકે સદકેમેં અલ્લાહ તથાલા તુમહારી ખિદમાતકો ભી કુબૂલ ફર્મા લેગા. અય નવજવાનો તુમ અપની જવાનીકો ઈસ્લામકે લિએ ખર્ચ કરો !

અય નવજવાનો ! તુમ અપની જવાનીકો ગુનાહોંકે લિએ નહીં, કુર્ચાનકી તા'લીમાતકો આમ કરનેકે લીએ ખર્ચ કર દો. અગર જવાન સંવર જાતા હૈ તો દો નસ્લે સંવર જાતી હૈ. બુણહાપા ભી સંવર જાતા હૈ, બચ્ચા ભી સંવર જાતા હૈ. સરકારકે ગુલામો ! તુમ હિરોકે નકશે કદમ પર ચલને નહીં આયે, તુમ મુસ્તફા જાને રહમતકે શયદાઈ બનકર આએ હો. તુમ સરકારકે ગુલામ બનકરકે આએ હો. સરકારકી સુન્નતોંકો આમ કર દો. સરકારકે મિશનકો દુન્યાવાલોં તક આમ કર દો. અગર તુમને યે કર લિયા. કુર્ચાનકા ફર્માન હૈ... *اللَّهُ جَرِأَ إِلَيْهِ الْحَسَانُ* એહસાનકા બદલા એહસાનસે હુઆ કરતા હૈ. જબ તુમ મેરે આકાકી સુન્નતોંકો આમ કરોગે તો કલ બરોજ કયામત મેરે આકા અપને સાથ જન્નતમે લેકરકે જાઓંગે. મેરે આકા અપને ગુલામોંકો અપને કદમોંકે નીચે જગહ અતા ફર્મા હોંગે. લિહાજા મૈં નવજવાનોંસે ગુજારિશ કરતા હું. બહોંત ગફલતકી નીંદ સો ચૂકે. ઈસી લિએ તો મેરે આકા *صلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاٰلَهٖ وَسَلَّمَ* કે પ્યારે દીવાનો ! સરકાર ફર્માતે હું કે જવાનીકી ઈબાદત બુણહાપેકી ઈબાદતસે સત્તાઈસ ગુના જ્યાદા ફ્રીલિટ રખતી હૈ. અગર કોઈ જઈફ એક રકાત પણહતા હૈ, જવાન એક રકાત પણહતા હૈ, તો જઈફકે મુકાબલેમેં જવાનકો સત્તાઈસ ગુના જ્યાદા નેકી મિલતી હૈ. ઈસ લિએ કે જઈફ નમાજ પણહતા હૈ, બુણહાપેકે સબબસે. ઈસ લિએ કે ઉસકે પાસ તો અબ તો કોઈ કામ રહ હી નહીં ગયા ! યા નમાજ પણહે, યા ઘરમેં રહે. લેકિન જવાન ! ઉસે એક તરફ ગુનાહ પુકાર રહે હોં, એક તરફ દોસ્ત પુકાર રહે હોં, એક તરફ લહ્જવો લઈબ પુકાર રહે હોં. એક તરફ ખેલકૂદ પુકાર રહે હોં, લેકિન ઈન સારી ચીજોંકો તાકત રખતે હુંએ લાત મારતા હૈ ઔર રખ્યે—કદીરકી જાનિબ બળહ જાતા હૈ. ઈસ બુન્યાદ પર અલ્લાહ તથાલા ઉસે સત્તાઈસ ગુના સવાબ જ્યાદા અતા ફર્માતા હૈ ઔર ઈસીકે સાથ સાથ સબસે જ્યાદા તાકતવર મેરે આકાને કિસકો ફર્માયા ?

★ સબસે જ્યાદા તાકતવર કૌન ? ★

સુનો ! સુનો ! અલ્લાહને રસૂલ ﷺ દેખ રહે થે કે ચંદ સહાબા—એ—કિરામ એક પથ્થરકો ઘક્કા દે રહે થે. મેરે આકાને દર્યાફિત ફર્માયા, એ મેરે સહાબીઓ ! તુમ કયા કર રહે હો ? અર્જ કરતે હોં, સરકાર ! હમ પથ્થરકો ઘક્કા દે રહે હોં. મેરે આકાને ફર્માયા, ક્યું ઘક્કા દે રહે હો ? અર્જ કરતે હોં, સરકાર ! હમ દેખના ચાહતે હોં કે હમમણે જ્યાદા તાકતવર કૌન હૈ ? ઈસ પથ્થરકો દૂર ફેંક હે. મેરે આકાને ફર્માયા, અય મેરે જાંનિસારો ! સબસે જ્યાદા તાકતવર વો નહીં જો પથ્થરકો દૂર ઘકેલ હે. અરે ! સબસે જ્યાદા તાકતવર વો હે કે જબ નફસ ઉસે ગુનાહકી તરફ બુલાએ તો વો નફસકા ગુલામ ન બને, વો ગુનાહકી તરફ આગે ન બળે, નફસકો ગાલિબ ન હોને હે, સબસે જ્યાદા તાકતવર વો હે.

તો એ નવજવાનો ! જબ કબી તુમ્હેં કોઈ ગુનાહકી તરફ બુલાએ, બસ તુમ યે સોચો, તુમ્હારા રબ તુમ્હેં દેખ રહા હૈ. અલ્લાહ તુમ્હેં દેખ રહા હૈ. નફસકે ફરેબમેં મત આના, અપને આપકો ગુનાહોંસે બચાના ઔર એ ઈસ્લામકી મુક્કદસ શહજાદીઓ ! આજ ઝડૂરત ઈસ અમૃતી હૈ. ઔરતેં સંવર જાયેં. ઔરતેં મુાશરેમેં ઈન્કિલાબ લા સકતી હોં ઔર કુછ મદ્દોકે મુતાહિલક સુના ગયા કે મર્દ ઔરતોંકો પર્દેકી પાબંદ હોને નહીં દેતે ઔર કુછ ઔરતોંકા મામલા યે હે કે મર્દ અગર દાખી રખતા હે તો વો ઉસે ગંવાર નહીં કરતી ! આખિર કિતને અફસોસકી બાત હે કે મુસલમાન હોકર સરકારકી સુન્નતોં પર અમલ કરનેવાલોંકો ઈસ તરીકેસે કયોં રોકા જાતા હૈ ! એ મદ્દો ! નેક અમલ કરનેવાલોંકો ઈસ તરીકેસે કયોં રોકા જાતા હૈ ! એ મદ્દો ! તુમ અપની ઔરતોંકો પર્દેકા પાબંદ બનાઓ, ઔર એ ઔરતો ! અગર તુમ્હારા શોહર દાખીકા પાબંદ હો ચૂકા હૈ તો બસ યે સોચો કે જેસા ભી હૈ, મદની આકાકા ગુલામ હૈ ! મદની આકાકી સુન્નતોં પર અમલ કરનેવાલા હૈ. ઔર અય ઈસ્લામકે મુક્કદસ શહજાદો ! અગર તુમ્હારી ઔરત

તુમ્હારે સાથ બેપર્દગીસે ધુમનેસે બચતી હૈ ઔર વો યે કહતી હૈ કે મુજે પર્દેકા પાબંદ હોને હો ! તો ખુદાકે લિએ ઉસે બેપર્દા હોને મત દેના. બસ ઈતના તુમ સોચ લો કે કુછ ભી હૈ, ખાતૂને—જન્નતકી કનીઝા હૈ. ખાતૂને—જન્નતકે નકશે કદમ પર ચલનેવાલી હૈ. અગર તુમને અપની ઔરતોંકે બેપર્દગીકે સાથ ધુમાને પર ઈસરાર કર લિયા તો તુમ અપને ઠિકાનેકે લિએ તૈયાર હો જાઓ. ઉસ શાખસકે લિએ જહનમ ઠિકાના હૈ. ઔરતોંકો ચાહિએ કે વો પર્દેકી પાબંદ હો ઔર મરદોંકો ચાહિએ કે વો સરકારકી સુન્નતોંકે પાબંદ હોં ઔર મિલજુલ કર ઈસ્લામકો આમ કરને, ઈસ્લામકો ફેલાને ઔર અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ મહિષતસે અપને સીનેકો મદીના બનાયેં. અલ્લાહ તાચાલા અપને પ્યારે હથીબ, સરકારે અખદ કરાર, અરવાહોના નાફિદા કુટીલ સદકાઓ તુફેલ હમ સબકો અલ્લાહસે ડરનેકી તૌફીકે રફીક અતા ફર્માયે.... આમીન.

وَمَا عَلِمْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

મૌતકી યાદ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰى
سَيِّدِ الْبَرِّ سَلِيْمٍ لِعَابِرٍ ! فَاعُوْدِيْلًا إِلٰهِ مِنْ
الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اللّٰهُ خَلَقَ الْبَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوْكُمْ أَيْكُمْ
صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيْمُ

الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰأَرْسُولَ اللّٰهِ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰحَبِيْبَ اللّٰهِ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰأَيْتَمِيَ اللّٰهِ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰأَمْوَالَ اللّٰهِ.
صَلٰى اللّٰهُ عَلٰيْكَ وَاللّٰكَ وَسَلَّمَ

મેરે પ્યારે આકા કે પ્યારે દીવાનો ! જિસ આયતે કરીમા કી
તિલાવતકા શર્ફ મૈને હાસિલ કિયા અલ્લાહ ઉસકે પ્યારે હબીબ
કે સદકાઓ—તુફેલ મુજે હક્ક કહને ઔર આપ સબકો હક્ક
સુનનેકી તૌફીક આતા ફર્માએ. આમીન

મેરે પ્યારે આકા કે પ્યારે દીવાનો ! આજ પૂરી હુન્યામે

ઈન્સાન ગુનાહોંકી તરફ જો બણહતા હુવા નજર આતા હૈ. ઔર અલ્લાહ
ઔર ઉસકે રસૂલ ﷺ કે ઈશ્વરીય મુરૂજી કે ખિલાફ જિંદગી ગુજાર
રહા હૈ. ઉસકી સબસે બળી વજહ યે હૈ કે, વો ઈન્સાન મૌતકો ફરમોશ
કર ચૂકા હૈ. અલ્લાહ ને મૌત ઔર જિંદગીકો પૈદા ફર્માયા, ઔર
યે દોનો ચીજોંકી તખ્લીક કા મકસદ કુર્ચાને મુકદસમે રખને યે ફર્માયા
કે, વો અપને બંદોકો આજમાતા હૈ કે, કોન હૈ જો નેક અમલ કરતા હૈ. મૌત
ઔર જિંદગી ઈસ લિએ પૈદાકી ગઈ તા કે બંદોકા ઈમ્તિહાન લિયા
જાએ. બંદોકી આજમાઈશ કી જાએ ઔર દેખા જાએં, પરખા જાએ કે
કોન હૈ જો નેક અમલ કરતા હૈ.

મેરે પ્યારે આકા ﷺ કે પ્યારે દીવાનો ! જબ ઈન્સાનસે રૂહકા
રિશ્તા તૂટ જાતા હૈ, તો મૌત વાકેઅ હો જાતી હૈ, પૂરે જિસ્મકે અંદર
આંખ કિંમતી ચીજકા નામ નહીં, જબાન કિંમતી ચીજકા નામ નહીં,
દિલ કિંમતી ચીજકા નામ નહીં, હાથ ઔર પૈર કિંમતી નહીં, સબસે
જયાદા અગર કોઈ ચીજ હૈ તો વો રૂહ હૈ. રૂહ સલામત તો આંખ કાર
આમદ હૈ. રૂહ બાકી હૈ તો હાથ કામકા હૈ. રૂહ બાકી હૈ તો નિગાહેં દેખ
રહી હૈ. રૂહ મૌજૂદ હૈ તો ઈન્સાનકે હાથ—પૈર હરકત કરતે હોએ. ઔર
જબ ઈન્સાનકે જિસ્મસે રૂહ નિકલ જાતી હૈ તો ઈન્સાનકા પૂરા વજૂદ
હાથ ઔર પૈરકે હોતે હુએ ભી ઈન્સાન બેકાર હો જાતા હૈ. ઈસ લિએ
બુઝુગાને—દીન ફર્માતે હોએ કે, ઈન્સાનકે જિસ્મસે સબસે બેહતરીન ચીજ
અગર કોઈ હૈ તો વો ઈન્સાનકી રૂહ હૈ, કે જબ તક ઈન્સાનકે જિસ્મમેં
અંદર રૂહ મૌજૂદ હૈ, ઈન્સાનકી બકા હૈ. ઔર ઈન્સાનકે જિસ્મસે રૂહ
જુદા હો જાતી હૈ, તો ઈન્સાનકા પૂરા વજૂદ બદબૂદાર બન જાયા કરતા હૈ.

☆ સાબસે જ્યાદા અકલમંદ કોન ! ☆

અય સરકારે મદીના કે દીવાનો ! સહાબાએ—કિરામ
મુલાયુદ્ડીન કી બારગાહમે
તાજદારે—કાયનાત આકા ﷺ કે પ્રશ્ન અનુભૂતાલ્લાહ
અર્જ કરતે હોએ, યા રસૂલલ્લાહ ! સબસે જ્યાદા અકલમંદ
કોન હૈ ? સબસે જ્યાદા દાના કોન હૈ ? મુખબિરે સાછિક
સુલાયુદ્ડીન. ક

ઈશ્વાર ફર્માયા; સબસે જ્યાદા અકલમંદ વો હૈ જો મૌતકો યાદ રખતા હો, કભી ન ભૂલતા હો. બલ્કે એક મકામ પર અલ્લાહ મુલ્લું કે રસૂલ આકા માટે ને ઈશ્વાર ફર્માયા; કે, જો શખ્સ શબો—રોજમેં બીસ મરતબા અપની મૌતકો યાદ કરે, ઔર ઈસી આલમકે અંદર ઉસકી રૂહ પરવાળ કર જાએં, રખ્યે—કદીર ઉસે શહાદતકા મર્તબા અતા ફર્માયેગા.

★ સૂરાએ ઈખલાસકી ફર્ગીલત ★

મેરે ઘારે આકા મુલ્લું કે ઘારે દીવાનો ! રૂહ જિસમની બહોત અહમતરીન ચીજકા નામ હૈ. ઈસી પર પૂરી જિંદગીકા દારોમદાર હૈ. ઈસી પર પૂરી જિંદગીકા ડિપેન્ડ હૈ, અગર યે જિસમકે અંદર સલામત હૈ તો જિસમ સલામત હૈ. અગર યે જિસમસે જુદા હો જાએ તો ઈન્સાનકા પૂરા વજૂદ બેકાર હો જાતા હૈ. મેરે ઘારે આકા મુલ્લું ને ઈશ્વાર ફર્માયા; અલ્લાહકે ઘારે હબીબ મુલ્લું ને ફર્માયા; કબ્ર હર એક ઈન્સાનકો દબાયેગી, દબાયેગી. લેકિન, કુછ ખૂશ નસીબ ઐસે હૈ જિનકો કબ્ર દબાયેગી નહીં અલ્લાહ અકબર ! સહાબાએ કિરામને અર્જ કિયા, યા રસૂલલ્લાહ ! વો કોન હૈ હે જિન્હે કબ્ર ન દબાયેગી ? મેરે ઘારે આકા મુલ્લું ને ફર્માયા; ખૂશનસીબો મેં એક ખૂશનસીબ વો હૈ, જો ઈસ હુન્યાસે જાનેસે પહેલે રૂહકે જિસમસે જુદા હોનેસે પહેલે અપની જિંદગીકી આખરી સાથતોકે અંદર અગર સૂરાએ—ઈખલાસકી તિલાવત કર લે તો કબ્રકે દબાનેસે વો બંદા બરી હો જાયેગા.

આકા મુલ્લું કે ઘારે દીવાનો ! જબ યે બાત અચ્છી તરીકેસે સમજમેં આ ગઈ કે મૌત બરહકું હૈ ઔર રૂહ સબસે અહમ હૈ. તો આજકે દોરકા મુસલમાન જિસમકો તો તવાના બનાનેકી કોશિશ કરતા હૈ લેકિન અપની રૂહકો તવાના બનાનેકી કોશિશ નહીં કરતા, અગર રૂહ જિંદા હૈ તો જિસમકે અંદર નૂરાનિયત રહેગી. અગર રૂહ જિંદા હૈ તો ઈન્સાનકે જિસમ કામ કરતે નજર આયેંગે. અગર રૂહ જિંદા હૈ તો ઈન્સાનકે હાથ ઔર પૈર કામકે રહેંગે. યાદ રખ્યો ! અવલિયાએ—કિરામ જિસમકી તરફ મુતવજજેહ ન હોતે થે બલ્કે ઉનકી

પૂરી નજર રૂહ પર હુલ્લા કરતી થી વો કભી રૂહકો કમજોર હોને ન દેતે થે, વો કભી રૂહકો મૂર્દા હોને ન દેતે થે, વો કભી રૂહકે અંદર સુસ્તી પૈદા હોને ન દેતે થે બલ્કે હમેશા ઐસે—ઐસે અશગાલ કિયા કરતે થે જિસસે રૂહકો જીલા મિલતી રહે. જબ રૂહ મુનવ્વર હોગી રૂહકો ઉસકી જિગ્ઝ મિલતી રહેગી તો જિસમકા હાલ યે હોગા કે જિસમ નેકિયોંકી તરફ બણહતે હુંએ નજર આયેંગે.

★ રૂહ કેસે નિકલતી હૈ ? ★

મેરે ઘારે આકા મુલ્લું કે ઘારે દીવાનો ! અલ્લાહકે હબીબ અરવાહોના જિંદગી ને ઈસી લિએ ઈશ્વાર ફર્માયા કે હિનમેં સતતર (૭૦) મરતબા તૌબાહો—ઈસ્તિફાર કરના તુમહારે ગુનાહોંકા કફ્ફારા બનતા ચલા જાયેગા. અલ્લાહકે ઘારે હબીબ ને દર્યાફિત કિયા, યા રસૂલલ્લાહ ! એક ઈન્સાનકે પૈરમેં અગર કાંઠ ચૂભ જાએ તો ઈન્સાન ચીખતા ચિલ્લાતા નજર આતા હૈ, કિસી ઈન્સાનકે પૈર પર ચ્યંટી કાટ જાએ તો ઈન્સાન ચિલ્લાતા નજર આતા હૈ, કિસી ઈન્સાનકે સરમેં દર્દ હો તો ચીખતા નજર આતા હૈ. લેકિન બાત સમજમેં નહીં આતી કે જિસમસે રૂહ નિકલતી હૈ ઉસ વકત ન ઈન્સાન ચીખતા હૈ, ન ઈન્સાન ચિલ્લાતા હૈ, ન ઈન્સાન શોરોગુલ કરતા હૈ, ન આહો પૂકાર કરતા હૈ, બલ્કે ઉસકે જિસમસે રૂહ જુદા હો જાતી હૈ ! ક્યા જિસમસે રૂહ નિકલતે વકત ઈન્સાનકો તકલીફ નહીં હોતી ? અગર તકલીફ હોતી હૈ જૈસા કે હદીષે મુખારકામેં મૌજૂદ હૈ કે ફર્માયા ગયા, કિસીકે જિસમપે તલવારકી (૩૬૦) તીનસો સાઠ જર્બે લગાઈ જાએ તથ ભી ઈતની તકલીફ નહીં હોતી જિતની કે જિસમસે રૂહ નિકલતે વકત ઈન્સાનકો તકલીફ હુલ્લા કરતી હૈ. પૂછા ગયા, જબ યે તકલીફ હોતી હૈ તો મુર્દા ચીખતા કયું નહીં ? જિસમસે રૂહ નિકાલી જા રહી હૈ તો વો આહો પૂકાર કયોં નહીં કરતા ? હાથ પૈર કયું નહીં પદ્ધાળતા ? ફર્માયા ગયા, વજહ યે હૈ કે ઉસકો ફરિશ્ટે બાંધ દેતે હૈ, ઉસ બંદેકો બાંધ દેતે હૈ ઔર બાંધનેકે બાંધ જિસમસે રૂહ નિકાલી જાતી હૈ ઔર વો બંદા બેબસ ઔર બેકસ હોકર અપને જિસમસે રૂહકો જુદા હોતે દેખ રહા હોતા હૈ.

અય સરકારે મદીના ﷺ કે પ્યારે દીવાનો ! ઓલમાઓ—કિરામ ઔર મુફિસસરીન—કિરામ ફર્માતે હેં, અગર કિસી બંદેકો ઉસકે જિસમસે રૂહ નિકાલતે વકત ફરિશ્ટે બાંધ ન હેં, ઉસકે હાથ—પૈરકો ફરિશ્ટે જકળ ન હેં, તો વો ભી તાકતકા મુજાહિરા કરે. તુમને દેખા હોગા કે અગર મુર્ગીકો જબ્દ કરો તો મુર્ગી ભી તડપતી નજર આતી હે અગર બકરેકો જબ્દ કરો તો બકરા હાથ—પૈર અપની તાકતકે મુત્તાબિક પછાળતા નજર આતા હૈ, અગર તુમ ઊટકો જબ્દ કરો તો વો અપની તાકતકા ઈસ્તેમા'લ કરતા નજર આતા હૈ. ઈસી તરીકેસે ઈન્સાનકે જિસમસે જબ રૂહ નિકલતી હૈ તો વો ભી તાકતકા મુજાહિરા કરે. ઔર ઉસકી તાકતકા યે આલમ હો સકતા હૈ કે કિતને આદમિયોંકો અપને સાથ લેકર જંગલો—બયાંબાંકી તરફ ભાગતા નજર આયે. રખ્યે—કદીરને ઈસી લિયે જિસમસે રૂહકો નિકાલનેસે પહેલે ફરિશ્ટોકો હુકમ હે હિયા કે ઈસ બંદેકો બાંધ હો ઔર ફરિશ્ટે કયું કે તાકતવર હોતે હેં ઈસ વજહસે ઉસકે જિસમસે જબ રૂહ નિકાલી જાતી હૈ તો ન વો તળપ પાતા હૈ ન આહો—પૂકાર કર પાતા હૈ.

મેરે પ્યારે આકા ચુલ્લાણીલુણી કે પ્યારે દીવાનો ! ઈન્સાનકે જિસમસે રૂહ જુદા હોતી હે ઔર કબ્રમે રખ્ખા જાતા હૈ. અબ ઉસ કબ્રકી વાદીકે મુતાલિક, ઉસ કબ્રકે મુતાલિક જો મોભિનોંકા મસ્કન હૈ, ઉસ કબ્રકે મુતાલિક જહાં મરનેકે બાદ હર એક કો જાના હૈ, હમેં યે દેખના હૈ કે ઉસ કબ્રકી તારીક વાદીકે અંદર હમેં કૌનસી ચીજ કામ આએગી ? કૌનસી ચીજ હમેં ખુદાકી બારગાહસે નજાત હિલાએગી ? ઔર વો કૌનસા અમલ હૈ જિસે કરનેકે બા'દ કબ્રકી તારીક વાદીમેં હમેં રાહત ઔર ઈતિમનાન મયસ્સર હોગા.

અલ્લાહુ અકબર ! રહમતે—હો જહાં, અનીસે—બેકસાં ચારાસાઝે દર્દમંદાં ચુલ્લાણીલુણી ને ઈર્શાદ ફર્માયા ઔર કયા હી ખૂબ ફર્માયા, મેરે પ્યારે આકા ચુલ્લાણીલુણી ઈર્શાદ ફર્માતે હે; જબ ઈન્સાનકે જિસમસે રૂહ જુદા હોતી હે ઔર ઈન્સાનકો કબ્રમે રખ્ખા જાતા હૈ તો જબ ઉસકે રિશેદાર ઉસે દફન કરકે ચલે જાતે હેં તો મુર્દુકો બિઠાયા જાતા હૈ ઔર મુર્દ્દા અપની નિગાહોંસે હર જાનેવાલેકો દેખ રહા હોતા હૈ, આનેવાલોંકી

આહટ કો ભી સુનતા હૈ ઔર જાનેવાલેકે કદમોંકી આહટકો ભી સુનતા હૈ. અલ્લાહુ અકબર ! ઔર ઉસકે બા'દ ઉસ મૈયતકે પાસ ફરિશ્ટે આકરકે સવાલો જવાબ કરતે હેં ઔર વો બંદા જો હુન્યાકે અંદર નેકિયોંકે અંદર જિંદગી ગુજારતા, અલ્લાહુ ઔર ઉસકે રસૂલકે ઈર્શાદ પર અમલ કરતા તો ઉસ બંદેકો કબ્રકે અંદર ઉસકી નેકિયાં યું તસલ્લી હેતી હેં, બંદે ! ગમ ન કર ! તૂ હુન્યાકે અંદર નેકિયાં કરતા રહા, અબ કબ્રમે તૂ તન્હા નહીં હૈ, જો નેકિયાં તૂને કી હૈ હમ ઉસસે તેરે દિલકો બહલાતે રહેંગે. જબ તક કયામત કાયમ ન હોગી તેરે સાથીકે તૌર પર હમ રહેંગે ઔર કબ્રકે અંદર તેરે દિલકો બહલાતે રહેંગે. તૂ કબ્રકે અંદર નેકિયોંસે અપને દિલકો બહેલાતા રહેગા ઔર મુત્મઈન ઔર સુફૂનકે સાથ કબ્રકી જિંદગીકો તૂ ગુજારતા રહેગા.

★ મૌતકો ભૂલનેવાલે પર તીન મુસીબતોं ★

અય સરકારે મદીના ﷺ કે દીવાનો ! જબ ઈન્સાન મૌતકો ભૂલ જાતા હૈ, જબ ઈન્સાન આખિરત ફરામોશીમેં જિંદગીકી સાખતોંકો ગુજારતા હૈ તો ઉસ શાખસકી કૈફિયત ઐસી હો જાતી હૈ કે વો તીન મુસીબતોંમેં મુખ્યેલા હોતા હૈ.

પહ્લી મુસીબત મૌતકો ભૂલ જાનેવાલેકો જો મયર્સર હોતી હૈ વો યે હે કે વો તૌબામેં ટાલમટોલ કરતા હૈ, જલ્દી નહીં કરતા. કલ કર લુંગા ! પરસો કર લુંગા, કુછ ગુનાહ કર લેનેકે બા'દ કર લુંગા, જઈફીમેં કર લુંગા, અભી ઉમ્ર હી તૌબા કરનેકી કયા હૈ ? અરે નાદાન ! જબ તેરી મૌતકે વકતકા તુલસે છુપાયા ગયા હૈ તો વજહ કયા હૈ કે જબ ભી તુઝે મૌત આએ તો અચ્છી હાલતકે અંદર આએ ઔર તૂ ખુદાકી બારગાહમેં હાજિર હો તો પાક ઔર સાફ સુથરા બનકર હાજિર હો ! આદમી તૌબામેં ટાલમટોલ કરતા હૈ. બહોત સારે સાથીયોંસે અગર નમાજકે લિયે કહા જાએ, બહોત સારે સાથીયોંકો અગર તિલાવતે કુર્ચાને—મુક્કદસસે લિયે કહા જાએં બહોત સારે સાથીયોંકો અગર રોજેકે લિયે કહા જાએ, બહોત સારે સાથીયોંકો મદની—આકાંકી મુક્કદસ સુન્નત પર અમલકે લિયે કહા જાએ તો ટાલમટોલ કરતે નજર આતે હૈ. અભી

ઉમ્ર હી કયા હૈ અભી તો હમ જવાન હૈ, અભી તો હમારી દાણીકે બાલ નહીં આએ, અભી હમારી દાણીકે બાલ સુફેદ નહીં હુએ. યે કયા જરૂરી હૈ કે અભીસે તૌબા કરકે ઈબાદતવાળી જિંદગી ઈજીત્યાર કર લી જાએ! યે કોન કરતા હૈ? યે વહી શખ્સ કરતા હૈ જિસે દિલકે અંદર મૌતકા ખ્યાલ નહીં હોતા ઔર મૌતકો ફરામોશ કીએ બેઠા હોતા હૈ.

ઔર **દૂસરી તકલીફ** (મુસીબત) મૌતકો ભૂલ જાનેવાલે શખ્સકો જો મયસ્સર હોતી હૈ વો યે હૈ કે બેસથી અલ્લાહ ઉસકે અંદર પૈદા કર દેતા હૈ. વો બંદા જો મૌતકો ભૂલ જાતા હૈ વો બેસથીકા શિકાર હોતા હૈ. બેસથીકા હાલ આપ ઢેર્ખે કે અજ્ઞબ કૈચિયત હોતી હૈ ઉસકે પાસ સબ કુછ હૈ કિર ભી બેસથા હૈ, ચાહતા હૈ હુન્યાકી નેઅમત મિલ જાએ ઔર સબ્ર ઉસકે હાથોંસે ધીનતા ચલા જાતા હૈ. વજહ યે હૈ કે ઉસ ઈન્સાનને મૌતકો ફરામોશ કર દિયા. જબ ઈન્સાનકો મૌત યાદ આતી હૈ ઔર મૌતકે તસવૂરમે જિંદગી ગુજારતા હૈ તો વો હુન્યાકી માલો—મતાકો મળીજ જમા કરનેકી કોણિશ નહીં કરતા બલ્કે વો તો યે સોચતા હૈ કે જો કુછ હૈ અલ્લાહકા કરમ હૈ, અલ્લાહ હે ઉસકા એહસાન લેકિન સાથ—હી—સાથ વો નેકિયોંસે ગફલત નહીં બરતતા બલ્કે અલ્લાહકા શુક અદા કરતે હૂએ નેકિયોંમે જિંદગી ભી ગુજારતા હુવા નજર આતા હૈ. બહોત સારે લોગ એસે મિલેંગે કે જો હુન્યાકી બેશુમાર દૌલતોંકે બાવજૂદ મજાદ દૌલતોંકે હુસૂલકી ખાતિર નમારોંકો ભી તર્ક કરતે હૈન, રોઝોકો ભી તર્ક કરતે હૈન હલાલો—હરામકી તમીજ ભી નહીં કરતે. દૌલતકા હિસ્ ઉસ ઈન્સાનકો અલ્લાહકી યાદસે ગાફિલ કર દેતા હૈ. વજહ યહી હોતી હૈ કે મૌતકો ભૂલ ચૂકે હૈ, મૌતકો ફરામોશ કર ચૂકે હૈન. ઈસીકે સાથ જો શખ્સ મૌતકો ભૂલ જાતા હૈ ઉસકો જો **તીસરી તકલીફ** મયસ્સર હોતી હૈ વો યે હૈ કે વો ઈબાદતમે સુસ્તી કરતા હૈ, ઈબાદતમે સુસ્તી કરતા હૈ ઔર વો યે સોચતા હૈ, ઠીક હૈ! અલ્લાહ કલ તૌફીક દે દેગા, પરસોં તૌફીક દે દેગા પળ લેંગે! અલ્લાહ માફ કરનેવાલા હૈ. ઔર કભી યે હોતા હૈ કે કખરતે દૌલત ઈબાદત ન કરનેકે બાવજૂદ અગર મિલ જાએ કે હુન્યાકી સારી નેઅમતો મૌજૂદ હૈ, આલિશાન મહલ ભી હૈ, બેહતરીન ગાળિયાં ભી હૈન, બેંક બેલેન્સ ભી હૈ, અલ્લાહકી સારી

નેઅમતો નમાજ ન પળનેકે બાવજૂદ ભી અગર મેરે પાસ હૈ તો મુજે કયા કમી હૈ? અલ્લાહ જબ તૌફીક દેગા જબ મૈં ઈબાદત કર લુંગા ઈન્સાનકે દિલો—ઈમાગમે યે ખ્યાલ પૈદા હોતા હૈ. લેકિન યાદ રખ્યો! કુર્અને મુકદસમે રખને ફર્માયા....

**وَلَا يَحْسِبُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
نَهْلًا لَهُمْ خَيْرٌ لِنَفْسِهِمْ إِنَّهَا نَهْلًا لَهُمْ
لَيَزَدُ دُادُوا إِنَّمَا وَلَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مَهِينٌ**

અલ્લાહ ફર્માતા હૈ, બહોત સારે કાફિર યે ગુમાન કરતે હૈન જો હમને ઉનકો ઢીલ હે રખ્યી હૈ તો વો યે સમજતે હૈન કે ઉસીમે હમારે લિએ બેહતરી હૈ. યે કાફિર કી સિફત બયાન કર રહા હું કે વો દૌલત જમા' કર રહા હૈ, કુફ કે બાવજૂદ દૌલત મિલ રહી હૈ, ગુનાહ કે બાવજૂદ દૌલત મિલ રહી હૈ, બહોત સારે લોગ કહતે હૈન કે હમને જબસે નમાજ શુરૂથ કી મઆજલ્લાહ ! તબસે રોજીમે કુછ તંગી હો ગઈ ઔર ઈસ કિસ્મકી શિકાયતો કરતે નજર આતે હૈન ! મઆજલ્લાહ ! ઈમાન જબ કમજોર હોતા હૈ તો ઈન્સાન યે જુમ્લે ઈસ્તેમાલ કરતા હૈ કે હમને દાણી રખ લી તો નોકરી છૂટ ગઈ, હમને યે કિયા તો યે હુવા ! યે સબ ઈન્સાન અપની જુબાનસે જુમ્લે નિકાલતા હૈ, ઈમાનકી કમજોરી બુન્યાદ પર નિકાલતા હૈ. ઔર બહોત સારે લોગ જો હરામ કારોબારમે જિંદગી ગુજારતે હૈન ઓર ઉનકો કોઈ તકલીફ નહીં આતી તો વો સમજતે હૈન કે ઈસમે હમારે લિએ બેહતરી હૈ. તો અલ્લાહ ઈર્શાદ ફર્માતા હૈ, **إِنَّمَا وَلَهُمْ لَيَزَدُ دُادُوا إِنَّمَا وَلَهُمْ عَدَابٌ بَعْضٍ مَهِينٌ** હમ જો ઢીલ હે રહે હૈન, વજહ યે હૈ હે. તા કે ઔર યે ગુનાહ કરે ! ઔર કિર ઉનકે **وَلَا تَنْسَ نَصِيبُكَ مِنَ الدُّنْيَا** લિએ હમારા સખતતરીન અજાબ આ જાએ ઔર હમ ઉનકો હમારે અજાબકે અંદર ગિરફતાર કર લેં. યાદ રખ્યો ! કાફિર ગુનાહોંકી અંદર ઢીલ કો અપને લિએ બેહતર સમજતા હૈ. તો કોઈ મોમિન અગર

ગુનાહોં પર ઢીલ હો ઔર ખુદા ગિરફ્ત ન કરતા હો તો વો યે સમજે હેણે કે ઉસમેં અપને લિએ બેહતરી બલ્કે યે સમજે કે રખકા વાદા હક્ક હૈ. યે કેફિયત ઉસ વકત પૈદા હોતી હૈ જબ ઈન્સાન મૌતકો ભૂલ જાયા કરતા હૈ ઔર અલ્લાહુ અકબર ! જિસ બંદેકો રખ્યે કદીર મૌતકો યાદ કરનેકી તૌફીક અતા ફર્મા હે.

★ મૌતકો યાદ રખને પર તીન નેઅમતોं ★

તો ફર્માયા ગયા ઉસકો તીન નેઅમતોં અતા કી જાતી હૈને. પહ્લી નેઅમત વો તૌબામેં તાખીર નહીં કરતા બલ્કે જબ ગુનાહ હુવા ઉસી વકત તૌબા કર લિયા. અય અલ્લાહ ! તૂ ગુફરૂરહીમ હૈ, મેરે ગુનાહોંકો માફ ફર્મા હે ! ઈસ લિએ કે વો જાનતા હૈ કે મૌતકા આહની પંજા જબ મુજે અપની ગિરફ્તમને લે લેગા તો મુજે કોઈ બચા નહીં સકતા. જબ મૌત નિગાહોં કે સામને રખતા હૈ તો તૌબા કરનેમેં સુસ્તી નહીં કરતા, ટાલમટોલ નહીં કરતા, બલ્કે અલ્લાહુ બારગાહમેં હમેશા તૌબા કરતા હૈ, તા કે મૌત આએ તો પરવરદિગાર ઉસકો અચ્છી હાલતમેં અતા ફર્મા. હદીષે મુખારકામેં અલ્લાહકે ઘ્યારે હબીબ દોનોં આલમકે તથીબ صلى الله علـيـه وسـلـّمـ ઈશ્રાદ ફર્માતે હૈ; જબ રખ્યે કદીર કિસી બંદેકા અચ્છે ખાત્મેકા ઈરાદા ફર્માતા હૈ તો ઉસ બંદેકે ઈન્નેકાલને પહલે, ઉસ બંદેકે ઈસ હુન્યાસે જાનેસે પહલે કર્મો બેશ એક સાલ પહલે ઉસ બંદેકી આદતોંકો બદલ હેતા હૈ, વો નમાજકા આદી બન જાતા હૈ, વો સજદોંકા આદી બન જાતા હૈ, વો તિલાવતકા આદી બન જાતા હૈ, વો તૌબાકા આદી બન જાતા હૈ, વો ખુદાકો મનાનેકા આદી બન જાતા હૈ, નતીજા યે હોતા હૈ કે સાલભર તક વો મસ્ઝિદસે મહિષત, તિલાવતસે મહિષત, હુગ્રસે મહિષત, આ'માલે સાલેહાસે મહિષત ઉસમેં અપની જિંદગી ગુજારતા હૈ ઔર યે કામ કરતે કરતે ઉસકી રૂહ જિસમસે જુદા હોતી હૈ તો હુન્યા પુકાર ઉઠતી હૈ અલ્લાહને, મરનેસે પહલે તૌફીક અતા ફર્મા દી થી ઔર યે બંદા મરનેસે પહલે નેકિયોમેં જિંદગી ગુજારતા થા. અબ ઉસે યાદ કિયા જાતા હૈ તો બુરે નામોંસે નહીં બલ્કે અચ્છે કામોંસે યાદ કિયા જાતા હૈ. નતીજા યે હોતા હૈ કે મોમિનકી ગવાહી ખુદા કુખૂલ

ફર્માકર ઉસ બંદેકો અચ્છાઈ વાલી મૌત ભી અતા ફર્માતા હૈ ઔર અચ્છી આખિરત ભી અતા ફર્મા હેતા હૈ. ઈસીકે સાથ ફર્માયા ગયા, જો બંદા અલ્લાહકી નાઈમાની મેં જિંદગી ગુજારે ઔર ઉસે મૌતકા ખયાલ તક નહીં, મૌતકા તસવૂર તક ન હો, મૌલાકી રજા ઔર નારાજગીકા ખયાલ તક ન હો ઔર અલ્લાહ યાહે કે ઈસ બંદેકો અજાબમેં ગિરફ્તાર કરના હૈ તો ઉસ બંદેકો ઉસકે મરનેકે એક સાલ પહલે ગુનાહોંકે અંદર ગિરફ્તાર કર હેતા હૈ. શૈતાન ઉસ પર મુસ્લિમ હો જાતા હૈ ઔર વો બંદા ગુનાહોં મેં જિંદગી ગુજારતા હૈ, ખુદાકી નાફર્માનીમેં જિંદગી ગુજારતા હૈ, યહાં તક કે ઉસકી મૌત બુરે મકામત પર વાકેઅ હોતી હૈ યા બુરે કામમેં વાકેઅ હોતી હૈ. તો હુન્યા કહેતી હૈ, અય અલ્લાહ ! હમેં ઈસકે જૈસી મૌતસે તૂ બચા લેના ઔર ઐસી મૌત હમેં તૂ અતા ન કરના.

ઔર એક મકામ પર યે ફર્માયા ગયા કે અચ્છે બંદેકે જિસમસે રૂહકો જબ નિકાલા જાતા હૈ તો રૂહકો ઉસકે જિસમસે નિકાલનેસે પહલે રૂહ આસાનીસે નિકલ જાએ ઉસકે લિએ ભી રખ્યે કદીરકી તરફકે ઉસ નેક બંદેકે લિયે એહતેમામ કિયા જાતા હૈ ઔર વો એહતેમામ યે હોતા હૈ કે નકે બંદેકા જબ આખરી વકત હોતા હૈ તો ફરિશ્ઠોં કે જરીઆ પરવરદિગાર ઉસ બંદેકો ઉસકી નેકિયાં યાદ હિલાતા હૈ ઔર વો બંદા મરનેસે પહલે પહલે અપની નેકિયોંકો યાદ કરતા હૈ, અલ્લાહને મુજે સજદેકી તૌફીક અતા ફર્માઈ, મુજે રોજેકી તૌફીક અતા ફર્માઈ, મુજે તિલાવત તૌફીક અતા ફર્માઈ. વો જબ નેકિયોંકે તસવૂરકો અપને હિલો દિમાગમેં ફરિશ્ઠોં કે જરીઆ બસા લેતા હૈ તો વો તસવૂરમેં હી હોતા હૈ ઔર ઉસકી રૂહ જિસમસે જુદા હો જાતી હૈ.

અય સરકારે મદીના صلى الله علـيـه وسـلـّمـ કે દીવાનો ! મૌતકો યાદ કરનેવાલે બંદેકો પહેલા ઈન્નામ જો મિલતા હૈ વો યે હે કે વો તૌબામેં ટાલમટોલ નહીં કરતા બલ્કે તૌબામેં જલ્દી કરતા હૈ, તાખીર કરતા હુવા નજર નજર નહીં આતા.

ઈસીકે સાથ ઉસ બંદાએ મોમિનકો જો મૌતકો યાદ કરતા હૈ ઉસે દૂસરા ઈન્નામ મિલતા હૈ, ફર્માયા ગયા, દૂસરા ઈન્નામ કનાઅત ઉસે મયસ્સર હો જાતી હૈ, ઉસે સખ્રાકી તૌફીક મિલ જાતી હૈ, ઉસે જો

કુછ મિલતા હૈ વો ઉસ પર અલ્લાહકી બારગાહમે યું અર્જ કરતા હૈ, મેરે મૌલા ! યે તેરા કરમ હૈ કે તૂને જો કુછ અતા ફર્મા દિયા ! અરે તૂ દે રહા હૈ ! મૈં તો ઉસું ભી લાઈક ન થા, અપને કરમસે તૂ દે રહા હૈ. ઔર બંદા ઉસ પર શુકો—સથ કરકે અપની જિંદગીકી સાચતોંકો ગુજારતા હૈ.

ઔર તીસરા ઈન્નામ જો મૌતકો યાદ કરનેવાલે બંદેકો મિલતા હૈ વો યે કે વો ઈબાદતમેં સુસ્તી નહીં કરતા. વો સોચતા હૈ કે પતા નહીં કબુલ મૌત વાકેઅ હો જાએ ઈસ દુન્યા મેં જિતના હી નેક અમલ કર સકતે હો કર લો તા કે કબ્રકી તારીક—વાદીકે અંદર મુજે કોઈ તકલીફ ન હો. અલ્લાહ જબ નેક અમલકો કુબૂલ ફર્મા લેગા તો કબ્રકી તારીક—વાદીમેં મુજે રાહત નસીબ હો જાયેગી. તો યાદ રખ્યો ! મૌતકો યાદ રખનેવાલે બંદેકો તીન ઈન્નામ મિલતે હૈ ઔર મૌતકો ભૂલ જાનેવાલે બંદેકો તીન અજાબ તીન કિસ્મકી પરેશાનીયોમે ઉસ બંદેકો મુખ્યેલા કિયા જાતા હૈ જો કે અભી આપને સમાચાત ફર્માયા.

☆ આખેરતકી નેઅમતો ખરીદ લો ! ☆

અબ મેં આપસે પૂછના ચાહતા હું કે જબ મૌત બરહક્ક હૈ ઔર કોઈ શાખસ દુન્યા કે અંદર ઐસા નહીં જો મૌતસે ફરાર ઈષ્ટિયાર કરે. મૌત હર એક કે લિયે મુક્રર હૈ, તો અય સરકારે મદીના صلى اللہ علیہ وآلہ وسلم કે ઘારે દીવાનો ! ઈસકે પહેલે કે મૌતકા આહની પંજા અપની ગિરફ્ત મેં લે લે, અલ્લાહકી બારગાહમે તૌબા કરો ઔર કદમ કદમ પર અલ્લાહકી બારગાહસે અચ્છી મૌતકી ભીખ માંગા કરો.

સુનો ! ૨૭બે—કદીરને કુર્અને મુકદસમેં ઈશ્વરાદ ફર્માયા, مُوسَىٰ إِنَّمَا مُؤْمِنُو بِمَا أَنزَلْنَا وَالظَّاهِرُ مِنَ الْكِتَابِ મુફસિસરીને કિરામ ઈસ આયતકી તફસીરમે ફર્માતે હૈ દુન્યાસે જો કુછ તુમ્હારે નસીબકા હૈ ન ભૂલો, દુન્યામે જો કુછ તુમ્હારે નસીબકા હૈ ન નસીબકા હૈ ઉસે ફરામોશ ન કરો. અબ બહોત સારે લોગ દુન્યામે જો નસીબકા હૈ ઉસે મુરાદ દુન્યાકી રોજી લેતે હોય, દુન્યાકી નેઅમતોંકો લેતે હોય, લેકિન સૂક્ષ્મિયાએ

કિરામ ઓર મુફસિસરીને કિરામ ઈસ બાત પર ગાયે હૈ કે, ઈસ આયતસે મુરાદ યે હૈ કે તુમ અપને કફનકો ન ભૂલો, ઈસ લિયે કે દુન્યાસે જબ જાઓગે તો માલો જર સાથ નહીં આયેગા, દો ગજ કફન તુમ્હારે સાથ આયેગા. આજ ઈન્સાન સબ ચીજોંકો તો યાદ રખતા હૈ, કફનકો ફરામોશ કર ગયા હૈ, ઈસ લિયે યાદ રખ્યો ! તુમ્હારે સાથ તુમ્હારી નેકિયાં ઔર દુન્યાકી ચીજોં મેં તુમ્હારે સાથ તુમ્હારા કફન ચલેગા, વો કપળા જિસ્કી તુમ્હારે નજીદીક કોઈ અહેમિયત નહીં, વહી તુમ્હારા કફન બનેગા ઔર ઉસ કફનકો લેકર તુમ ઈસ દુન્યાસે જાઓગે.

فِيهَا أَنَّكَ إِنَّمَا تَنْهَىٰ عَنِ الْأَجْرَ إِذَا أَنْتَ أَنْتَ الْأَجْرَ ઈસીકે સાથ યે ભી ફર્માયા ગયા, અલ્લાહને જો કુછ તુમ્હેં અતા ફર્માયા હૈ, દુન્યાકી જો નેઅમતોં તુમ્હેં અતા ફર્માઈ હૈ ઈસસે આખિરતકો તુમ ખરીદ લો. દૌલત અતા ફર્માઈ તો જકાત ઔર સદકાત ઔર ઐરાત દેકર તુમ અલ્લાહસે આખિરતકી ભલાઈ તલબ કરો. જો કુછ તુમ દુન્યામેં અલ્લાહકે નામ પર દો ગે અલ્લાહ ઉસકા સિલા તુમ્હેં આખિરતમેં અતા ફર્માયેગા. જિતના તૂને અપને લિયે ખર્ચ કિયા, અપની જાતકે લિયે ખર્ચ કિયા, અપની જ્વાહિશકે લિયે ખર્ચ કિયા, અપની આશાઈશકે લિયે ખર્ચ કિયે ઉસકા તો તુમ્હેં હિસાબ દેના હોગા ઔર જો કુછ તુમને અલ્લાહકી નેઅમતકો અલ્લાહકે નામ પર કુર્બાન કિયા તો ઉસકા સિલા તુમ્હારા મહફૂજ હો જાયેગા. ઔર કલ બરોજે કયામત એક—એક પેસા જો સદકાઓ—ઐરાતમેં તુમને દિયા હો ઉસકા સિલા મા'ખૂદ તુમ્હેં આખિરતમેં અતા ફર્માયેગા. તો ફર્માયા ગયા અપની દુન્યવી નેઅમતોંસે અપની આખિરતકો ખરીદ લો. ખરીદ લો આખિરતકો ! અલ્લાહુ અકબર !

☆ જો ચાહો કરો ! તુમ જન્માતી હો ! ☆

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ عَنْم જિંદગી અગર તો સહાબા—એ—કિરામ જિંદગીસે આપકો આખિરત ખરીદનેકે બેશુમાર વાકિઅાત મિલ જાયેગે કે મુસ્તફા ઘારે જિસ્કી ને બેશુમાર સહાબામે સે એક સહાબીકો

યહાં તક ફરમા હિયા; ઉષ્માન ! ﴿٦﴾ તુમ જો ચાહો કરો ! અલ્લાહને તુમ્હારે મુક્કદરમે જન્ત લિખ દી હૈ ! યે કિસ અમલકી બુન્યાદ પર થા ? કષરતે—સુજૂદકી બુન્યાદ પર, કષરતે નવાફિલકી બુન્યાદ પર, કોમે મુસ્લિમકે ફાયદેકે લિયે ઉષ્માન ગની ﴿٦﴾ ને કુઓં ખરીદકર મોમિનોંકે લિયે હે હિયા, જેહાદકે લિયે દૌલત અતા ફર્માઈ તો અલ્લાહકે રસૂલ રાજી હો ગયે ઔર ઉસ દૌલતકે ખર્યકે એવજ કે અંદર ઉન્હેં જન્તકી બશારત અતા ફર્માઈ. ઔર યાદ રખો રખને સરાહતકે સાથ કુર્�आનમે ફર્મા હિયા *لَئِنْ تَنَالُوا الْبَرَّ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمْهَا تُحِبُّوْنَ* નેકી ઉસ વકત તક ખુદાકી બારગાહમે નહીં પહોંચ સકતી જબ તક કે તુમ અપની મહબૂબ ચીજકો અલ્લાહકે નામ પર કુર્ભાન ન કર દો.

તો અય સરકારે મદીના *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ* કે પ્યારે દીવાનો ! વકત મહબૂબ હૈ તો ઉસે ભી અલ્લાહકે નામ પર કુર્ભાન કરો. જિંદગી મહબૂબ હૈ તો ઉસે ભી અલ્લાહકે નામ પર કુર્ભાન કરો, સર મહબૂબ હૈ તો ઉસે ભી અલ્લાહકે નામ પર કુર્ભાન કરો, ઔલાદ મહબૂબ હૈ તો ઉસે ભી અલ્લાહકે નામ પર કુર્ભાન કરો ! કે યે કુર્ભાની દર હકીકત અલ્લાહકી બારગાહસે નેકીકા અજૂર હાસિલ કરનેકે મુતરાદિશ હો.

★ કબ્રમે કામ આનેવાલે આમાલ ★

તો મેં જો અર્જ કર રહા થા વો કબ્ર કે મુતઅલિક, અજાબ કે મુતઅલિક મૌતકે મુતઅલિક, અબ આઈયે ! બેશુમાર આ'માલ ઐસે હૈ જો કબ્રકી તારીકવાદીમેં કામ આયેંગો. કહીં ફર્માયા ગયા કે જો બંદઅે મોમિન દુન્યામેં અલ્લાહકે પ્યારે હબીબ ઢોનોં આલમકેં તબીબ *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ* પર મહબ્બતસે હુરુદ પણહતા હોગા તો યે હુરુદ કબ્રમે ઉસકે લિયે રોશનીકા કામ અંજામ હેગા, યે હુરુદ પુલસિરાતમેં ઉસકો તેજીસે ગુઝાર હેગા. યે હુરુદ કબ બરોજે કયામત હુઝૂરકી શફાઅતકા હક્કાદાર ઉસે બના હેગા ? એક અમલ તો યે બતાયા ગયા, દુસરા અમલ નમાજ. નમાજ કબ્રકે અંદર રોશની ઔર એક જગહ પર ફર્માયા ગયા કે જો બંદઅે મોમિન નમાજકા આદી હોગા, પુલસિરાત પર કદમ રખેગા।

ઔર નમાજ ઉસે પુલસિરાતસે તેજીસે ગુજાર દેગી, ઈસ તરહસે કે જૈસે બિજલી આઈ ઔર ચલી ગઈ, ઉસે ખબર તક ન હોગી. લેકિન કુર્ભાન જાઈએ આ'લા હજરત અજીમુલ-બરકત ઈમામે ઈશકો મહબ્બત ઈમામ અહમદ રાખાખાં મહદિધે બરેલ્વી *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ* કી અજમત પર કે અંદર ઉન્હોને કભી આ'માલકી તરફ તવજજોહ નહીં કી. જબ ભી નજર કી તો મુસ્તફા પ્યારે પર નજર કી, ચાહે કબ્રકા મકામ હો, ચાહે મહશરકા મકામ હો, ચાહે પુલસિરાતકા મકામ હો. કોન નહીં જાનતા કે જબ હજરતે જિબ્રિલલે અમીન *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ* રસૂલે આ'જમ *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ* અર્જ કરતે હે, યા રસૂલલ્લાહ ! *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ* અગર ઈસે એક બાલકે બરાબર ભી મેં આગે ગયા તો પરતે તજ્જીલસે મેરે પર જલ જાયેંગે. યા રસૂલલ્લાહ ! આગે તો આપ જાયેં, બસ ! મેરી ઈન્ટેહા તો યે હૈ. સરકારને ફર્માયા, અય જિબ્રિલ ! કોઈ આરજૂ હો તો બયાન કરો ! તો યે આરજૂ ઉન્હોને બયાન કી, અય અલ્લાહકે રસૂલ ! રખકી બારગાહમે અર્જ કરના જબ આપકી ઉમ્મત પુલસિરાતસે પાર હો તો મેં અપને પરોંકો બિધા હૂં.

અલ્લાહુ અકબર ! વો અપને પરોંકો બિધા હેંગ યે આરજૂ ઉન્હોને બયાન કી. લેકિન ઈમામે ઈશકો મહબ્બતકે ઈશક પર કુર્ભાન જાઈએ ! ઉન્હેં પુલસિરાત પર ભી જિબ્રિલલકા (અવૈહિસ્સલામ) એહસાન નહીં ચાહિએ ! ફર્માતે હે,

પુલસે ઉતારો રાહગુજરકો ખબર ન હો
જિબ્રીલ પર જિધાએ તો પરકો ખબર ન હો

જિબ્રિલકે પરકો ભી એહસાસ ન હો કે હમ જિબ્રિલકે પરસે ગુજરકે ગયે હેં, બલ્કે હમેં ઉતારનેવાલા કોઈ ઔર ન હો, મુસ્તફા જાને રહમત *صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ* હોં. ઈસી લિયે તો કહતે હે, પેશે હક્ક મુજદા શફાઅતકા સુનાતે જાયેંગો. જહાં કોઈ કિસીકે કામ નહીં આયેગા, વો આખેરતકા સમાં જહાં નફસી—નફસીકી કેફિયત હોગી, અલ્લાહ અકબર ! આ'લા હજરત અર્જ કરતે હે :

પેશે હક્ક મુજદા શફાઅતકા સુનાતે જાયેંગો
આપ રોતે જાયેંગો હક્ક હસાતે જાયેંગો

સરકાર રો રહે હોંગે રબકો મનાનેકે લિએ ઔર ઉમ્મતી મુસ્તફા પ્યારેકી શરીરાતકો દેખકર મુસ્કરા રહે હોંગે ઔર સરકારકે દામનકી કેફિક્યત અલ્લાહુ અકબર !

વુસથતે દી હૈ ખુદાને દામનો-મહિબૂબકો
જુમ ખુલતે જાઓંગે ઓર વો છુપાતે જાઓંગે
કથ્ર કે મંજરકો આ'લા હજરત યું અર્જ કરતે હૈન,
ખળો હૈન મુનકર નકીર સર પર બચા દો આકર
શરીરાં મેહશર કે સખ્ત મુશ્કિલ જવાબમેં હૈ
કથ્રમેં જબ ફરિશ્તે આઓંગે સરકાર વહાં પર ભી મેરે આકાકો યાદ
કરતે હૈન કે મેરે આકા !
એહલે અમલકો ઉનકે અમલ કામ આઓંગે !
મેરા હૈ કોન તેરે સિવા યૈ શાહ લે ખબર

સરકાર હમારે પાસ કોઈ અમલ નહીં અમલ વાલોંકો ઉનકે અલમ
કામ આઓંગે, હમારે તો જો કુછ હૈ મુસ્તફા જાને રહમત આપ હી હૈન,
કથ્રકી તારીકવાદીમેં ફરિશ્તોંકે સવાલાત ઔર જવાબાતકી ભી બારી
આઓંગી તો આ'લા હજરત સરકારકી તરફ મુતવજજેહ હોકર અર્જ
કરતે હૈન,

ખળો હૈ મુનજર નકીર સરપર ન કોઈ હામી ન કોઈ ચાવર
બતા દો આકર શરીરાં મેહશર કે સખ્ત મુશ્કિલ જવાબમેં હૈ

યે કેફિયત કબ પૈદા હોતી હૈ ? યે ઉસી વકત હોતી હૈ જબ આદમી
અપની મર્જીકો અપને આકાકી મર્જી પર કુર્બાન કર દેતા હૈ તો યાદ
રખ્યો ! નેકી કરકે નેકી પર ભરોસા ન કરના બલકે નેકી કરકે અલ્લાહ
ઔર ઉસકે રસૂલ પર ભરોસા કરના. ઔર યાદ રખ્યો ! નેકીકે બારેમે
તો યકીન નહીં કે કુબૂલ હો યા ન હો, હમેં મા'લૂમ નહીં કે હમારી
નેકીયાં કુબૂલ ભી હોંગી યા મુંહપે માર હી જાઓંગી ! લેકિન સરકારકી
મહિબૂબતકો સીનેમેં બસાઓ ઔર ઉસ મહિબૂબતકે દાયરેમેં અપની
ઝિંદગીકો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે ફર્મુદાત પર ગુજારો. પૂરી હુન્યામેં
જો મુસલમાન આજ બેરાહ રવીકા શિકાર હૈ, કોઈ બચ નહીં સકતા

મૌત યકીનન મુસલ્લમ હૈ.

ઇસ લિએ અય સરકારે મદીના صلٰ اللّٰهُ عَلٰى عَبْرِيْم કે પ્યારે દીવાનો !
મરનેસે પહલે આખેરતકી તેયારી મેં ઝિંદગી ગુજારો, તૌબા કર લો,
ગુનાહોંસે તૌબા કર લો, મુક્કદસ મહિના હૈ અલ્લાહ لٰلٰهُ સબકો સચ્ચી
તૌબાકી તૌફીક નસીબ ફર્માએ. એક જગહ પર અલ્લાહકે રસૂલ
صلٰ اللّٰهُ عَلٰى عَبْرِيْم ફર્માતે હૈન, અગર કોઈ શાખ અપને ઈન્ટેકાલસે પહલે
અપની મૌતસે પહલે ચાલીસ મર્તબા આયતે કરીમા પળ લે
સવાલ હોગા, ન કથ્રમેં જવાબ હોગા, બલકે પુલસિરાત ફરિશ્તે અપને
પરોં પર ઉઠાકર ઉસે ગુજાર લે જાઓંગે. યે કોન પળહેગા ? યે કબ
તૌફીક નસીબ હોંગી ? જો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે ઝિંક કે અંદર
અપની ઝિંદગી ગુજાર રહા હોગા. યહાંસે આદત બના લો, યહાંસે
આદત બના લો ! અભીસે આદત બના લો તા કે મરનેસે પહલે અલ્લાહ
યે તૌફીક નસીબ ફર્મા હૈ ઔર અગર ગાનેકી આદત હૈ તો તૌબા કરકે
અલ્લાહસે અચ્છે ખાત્મેકી ભીક માંગો કે અચ્છા ખાત્મા વહી સબ કુછ હૈ.

મેરે પ્યારે આકા صلٰ اللّٰهُ عَلٰى عَبْرِيْم કે પ્યારે દીવાનો ! ઇસ લિએ આપકો
બાર-બાર હફ્તાવારી ઈજતેમાં આનેકી જો તા'કીદ કી જાતી હૈ, વજહ
યે હૈ મુસ્કિન હૈ ઇસ ઈજતેમાંકે અંદર અલ્લાહ કિસીકી આમીન કુબૂલ
ફર્મા લે ઔર ઉસકે સદકેમેં હમારી સબકી બખ્શિશ હો જાયે. એક
ઔર બાત અર્જ કરતા હું. બહોત સારે લોગ એતરાજ કરતે હૈન કે મૈયતકે
ઈન્ટેકાલકે બા'દ યે તીન દિન તક ઔર સાત દિન તક ઈસાલે ષવાબકી
રસ્મ કહાંસે પાબિત હૈ ? તો આઈયે મૈં આપકો બતાતા હું. જબ કિસી
મોમિનકો ઇસ હુન્યાસે કૂચ કર લેનેકે બા'દ કથ્રમેં રખ્યા જાતા હૈ તો
તાંહાઈકી વહશત ઉસે પરેશાન કરતી હૈ, મુજે ઇસ વકત ઉસી તાંહાઈકે
સિલસિલેમેં હજરત સૈયદ આલે રસૂલ હસ્નેન મિયાં નજીબીકા એક
શેર યાદ આ રહા હૈ,

પસ્ત પસ્ત કર દિયા તનહીઈકી વહશતને,
મસ્ત મસ્ત કર દિયા મુસ્તફાકી રહમતને

તો ઉસ મંજરકો આપ સોચો ! કબ્રકી તારીક વાદીમેં જબ તનહાઈ હોગી વહાં કોઈ કામ ન આયેગા. ફર્માયા ગયા, તીન રોજ તક યા સાત રોજ તક રિશ્ટેદારોંકે લિએ જરૂરી હે, બેહતર હે કે મૈયતકો ઈસાલે—ઘવાબ ભી કરતે રહે ઓર કબ્ર પર ફાટેહા ભી પળહતે રહેં. વજહ યે હે કે કબ્રકે અંદર વો તનહાઈ મેહસૂસ કરતા હોગા, જબ નેકિયોંકી જૈરાત પહોંચયી રહેણી નેકિયાં પહોંચયી રહેણી તો ઉસકા દિલ બહેલતા રહેગા ઔર પરવરદિંગાર ઉસ નેકિયોંકા સિલા ઉસે અતા ફર્માતા રહેગા. એક જગહ અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ઈશ્રાદ ફર્માતે હે; બહોત સારે લોગ ઈસ હુન્યાસે જાઓંગે તો ગુનેહગાર બનકર જાઓંગે, લેકિન કબ્રસે ઉઠેંગો તો જન્નતી બનકર ઉઠેંગે. સહાબાને અર્જ કિયા, યા રસૂલુલ્લાહ ! મુખ્યમાં કોઈ બંદા જાએ તો ગુનેહગાર બનકર ઔર કબ્રસે ઉઠે તો જન્નતી બનકર ! યે કેસે હોગા ? સરકાર ફર્માતે હે, જાનેવાલા ગુનેહગાર હોગા ઔર રબ હુઅ કરનેવાલેકી મગફિરતકી હુઅ કુબૂલ ફરમા લેગા ઔર ઉસ બંદેકી હુઅકે સખબસે અલ્લાહ ઉસ બંદેકી બાણિશા ફર્મા દેગા તો જબ વો કબ્રસે ઉઠેંગા તો જન્નતી બનકરકે ઉઠેંગા. મગફિરતકી હુઅ કૌન કરેગા ? કયા કોઈ હિરો મગફિરતકી હુઅ કરેગા, કિસી શરાબીસે દોસ્તી હોગી તો વો મગફિરતકી હુઅ કરેગા ? નહીં ! અગર તુમહારી દોસ્તી કિસી આલિમે—દીનસે હે, કિસી મુસ્તઙ્કાકે આશિકસે હે, સુન્ની દા'વતે ઈલામીકે માહૌલસે તુમ જુણે હુઅ હો, દીનસે વાખસ્તા હો, દીનદારોસે તુમહારી દોસ્તી હે તો યે દોસ્તી ઐસી હે કે તુમ ચલે ભી જાઓંગે તો મુખ્નિન હે તુમહારે દોસ્તકી દોસ્તી કામ આ જાએ વો તુમહારી બાણિશકી હુઅ કરે, અલ્લાહ તુમહારી મગફિરત ફર્માયે.

★ અલ્લાહકે લિએ દોસ્તીકા ફાઈદા ★

એક ઔર હદ્દીથે મુખારકામેં અલ્લાહકે રસૂલ ઈશ્રાદ ફર્માતે હેં; દો દોસ્ત હોંગે, દોનોંકી દોસ્તી એક દૂસરેસે સિઝ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે લિએ હોગી એક દૂસરેસે મહબ્બત કરતે હોંગે અલ્લાહકે લિએ ઔર ઉસકે રસૂલકે લિએ. એક દોસ્તકા ઈન્ટેકા'લ હો જાયેગા તો રખ્યે—કદીર અપને પ્રારે હભીબ ﷺ કે સદકાઓ તુફીલ હમ સબકો અચ્છી આદતોકી તૌફીક નસીબ ફર્માયે, આખિરતકી તૈયારીકી તૌફીક નસીબ ફર્માયે, ઈબાદતમે યુસ્તીકી તૌફીક નસીબ ફર્માયે ઔર મૌતકો લમ્હા—બ—લમ્હા યાદ રખનેકી તૌફીક નસીબ ફર્માયે.

ઉસ બંદેસે પૂછેગા મેરે બંદે ! કોઈ આરગૂ હો તો બયાન કર ! કોઈ તમજા હો તો બયાન કર ! વો અર્જ કરેગા, અય રખ્યે કદીર ! એક હી આરગૂ હૈ, મેરા દોસ્ત જો હુન્યામે નેકીમે મેરા સાથ હેતા થા ઉસે જન્નતમે ભી મેરા સાથ અતા કર હેના. સરકાર ફર્માતે હે; ઉસ્કી ઈસ આરગૂકી રબ લાજ રખ લેગા ઔર ઉસકા દોસ્ત જબ મરેગા તો ઈમાન પર ખાત્મા હોગા ઔર જન્નતમે ઉસકો ઉસકે દોસ્તકા સાથ હે દિયા જાયેગા. ઔર અગર કોઈ શખ્સ કિસી ફાસિકો—ફાજિરસે દોસ્તી રખતા હૈ, કિસી શરાબીસે દોસ્તી રખતા હૈ, કિસી અયાશાસે દોસ્તી રખતા હૈ ઔર નતીજા યે હોતા હૈ કે ઉસ દોસ્તકી બુરી સંગતકી વજહસે બુરી આદતે ઉસમે ભી આ જાતી હૈં. દોનોમે સે કોઈ શખ્સ અગર પહલે ઈસ હુન્યાસે કૂચ કર જાયે ઔર આ'માલે બદકે સબબસે અગર ઉસે જહનમ મિલે તો વહાં પર વો અર્જ કરેગા, અય અલ્લાહ ! મેં બુરા નથા મેરા દોસ્ત બુરા થા ! ઔર ઉસ્કી સંગતને મુજે બુરા કિયા જિસકી સજા ભુગતને કે લિએ આજ મૈં જા રહા હું. અય મેરે પરવરદિંગાર ! મેરી તેરી બારગાહમે ઈલિજાહે કે જહાં તૂ મુજે રખના વહી મેરે દોસ્તકો ભી રખના. ઉસકો ભી જહનમકે દહેકતે હુએ અંગારેમે ડાલના ! યે હફ્તાવારી ઈજતેમા જો મુન્નાકિદ કિયા જાતા હૈ આદતો કો સુધારને કે લિએ, આદતકી ઈસ્લાહક લિએ યે ઈજતેમા મુન્નાકિદ કિયા હૈ કે તા કે આઓ ઔર બુરે દોસ્તોંકી દોસ્તી હોળકર નેકોંકી દોસ્તી ઈખ્તિયાર કર લો ! તુમહારે સબબસે કોઈ દૂસરા જન્નતી બન જાયે ઔર ઉસકે સબબસે તુમ જન્નતી બન જાઓ ! અય સરકારે મદીનાકે દીવાનો ! મૌત ઔર જિંદગીકી તખ્લીકકા મકસદ યે હે કે કૌન હે જો નેક અમલ કરતા હૈ ? મૌતકો યાદ રખ્યોગે તો બાહુમ નેકીકી તૌફીક મયસ્સર હોગી, મૌતકો યાદ રખ્યોગે કિનાઅતકા જગ્બા પૈદા હોગા, મૌત કો યાદ રખ્યોગે તો ઈબાદત કે અંદર ચુસ્તી પૈદા હોગી. પરવરદિંગારકી બારગાહમે હુઅ હૈ, રખ્યે—કદીર અપને પ્રારે હભીબ ﷺ કે સદકાઓ તુફીલ હમ સબકો અચ્છી આદતોકી તૌફીક નસીબ ફર્માયે, આખિરતકી તૈયારીકી તૌફીક નસીબ ફર્માયે, ઈબાદતમે યુસ્તીકી તૌફીક નસીબ ફર્માયે ઔર મૌતકો લમ્હા—બ—લમ્હા યાદ રખનેકી તૌફીક નસીબ ફર્માયે.

શૈતાનકા ફરેબ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰى
سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ أَعَمِّلُ مَا مَنِعَنِي ! فَأَعُودُ بِاللّٰهِ مِنَ
الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ إِسْمَ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الشَّيْطَنَ لِلنَّاسِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ
صَدَقَ اللّٰهُ الْعَظِيمُ

الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰا رَسُولَ اللّٰهِ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰا حَبِيبَ اللّٰهِ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰا تَمِّيَ اللّٰهِ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلٰامُ عَلٰيْكَ يٰا نُورَ اللّٰهِ.
صَلٰى اللّٰهُ عَلٰيْكَ وَاللّٰكَ وَسَلَّمَ

આ'લા હજરત અજીમુલ બરકત ઈમામે ઈશ્કો મહિષત ઈમામ
અહમદ રજાખાં મુહદિષે બરેલ્વી ને કયા હી ખૂબ કહા ! :-

ઓર કોઈ ગૈબ કયા તુમસે નિહાં હો ભલા
જબ ન ખુદા હી છુપા તુમ પે કરોળો દુર્દ

મેરે આકા મુર્જુલ કો અલ્લાહ કા દીદાર નસીબ હુંવા ઉસેસે
બળુંકરકે ઔર ચીજ કયા હો સકતી હૈ. બહેર કય્યું અકીદેકી ઈસ્લાહકે
લિએ ઈલ્મે ગૈબકે સિલસિલેમં જો મા'લુમાત આપ તક મુખલિલગે સુણ્ણી
દા'વતે ઈસ્લામીને પહુંચાઈ, આપ યકીનન અપને પાસ એક અરદ્ધા
હથિયાર ઔર અગયાર સે અપને ઈમાનકે તહફુલુંકે લિએ આપને
બહોત કુછ હાસિલ કિયા. અલ્લાહ સરકાર મુર્જુલ સદકાઓ તુઝેલ હમ સબકો રસૂલે આ'જમ મહિષતમે
ઉનકે ફિઝાઈલ ઔર ઉનકે કમાલાત બયાન કરતે હૂંએ જીને ઔર
મરનેકી તૌફિકે રફીક નસીબ ફર્માયેં. આમીન.

☆ શૈતાન ખુલા દુશ્મન હે ! ☆

મૈને જિસ આયતે કરીમાકો અપના મૌજૂદે સુખન બનાયા હૈ ઉસમે
રજ્બે કદીર મુર્જુલ ઈશ્રાદ ફર્માતા હૈ કે, બેશક ! શૈતાન ઈન્સાનકા ખુલા
હુંબા દુશ્મન હૈ. દુન્યાકા હર ઈન્સાન કિસી ન કિસી સે દોસ્તી કરતા હૈ
ઔર કિસી ન કિસીસે દુશ્મની કરતા હૈ. ઔર ઉસકે સાથ દુન્યાકે
ઈન્સાનકા યે મા'મૂલ હોતા હૈ કે અગર કોઈ દોસ્ત કિસી દુશ્મનસે
આગાહ કર દે તો ઉસ દોસ્તકે એહસાનકો લિંદગીભર ફરામોશ નહીં
કરતા ઔર દુશ્મનસે અપને આપકે તહફુલું અપને એહલો અયાલકે
તહફુલું, અપને મોહલ્લેવાલોંકે તહફુલુંમંે લિંદગીકે લમ્હાત બસર
કરતા હૈ. મિથાલકે જરીએ મેં આપકો સમજાના ચાહતા હું કે, અલ્લાહ
ન કરે અગર કોઈ શખ્સ આપકો યે ઈજેલા દે કે ફિલાં આપકા દુશ્મન
આપકી દુશ્મનીમે ઈસ હદ તક આગે નિકલ ચૂકા હૈ કે આપકે એહલો
અયાલકો વો કટલ કર દેના ચાહતા હૈ, આપકે મકાનકો વો જલા દેના
ચાહતા હૈ. આપને અગર ઉસકી બાત પે યકીન કરકે અપને તહફુલુંકે
લિએ અગર કોશિશ કી ઔર આપ ઉસકે અંદર મળન હો ગયે મસ્તુફ
હો ગયે કે કિસી ભી તરીકે સે દુશ્મનકે ઈસ મકો-ફરેબ ઔર દુશ્મનકી
ઈસ શરારતસે મેં અપને ઘરવાલોંકો બચા લું. તો આપ યકીનન ઉસમે
મસ્તુફ હો જાયેંગે તો કામિયાબ હોંગે, લેકિન અગર કિસી દોસ્તને

બતાયા ઔર બતાનેકે બાદ આપ ગફલતકે શિકાર હો ગયે ઔર બર વક્તવ્ય વો દુશ્મન આકાર આપકે ઘર પર હમલા કર લેં યા આપકે એહલો અયાલકો કટલ કર દે, તો આપ બેનાહ તકલીફ કે શિકાર ભી હોંગે ઔર ઈસીકે સાથ સાથ વકત જ્યાદા ગુજર ચૂકા હોગા. લેકિન જિસને બતાયા ઉસકી બાત પર આપ બિલ્કુલ આગાહ હો કર, બાખબર હોકર આપને પહેલેસે હી અપના સારા ઈન્ટેજામ કર લિયા ઔર દુશ્મનકે આનેસે પહેલે આપને મુક્કમલ તૌર પર અપને તહફ્કૂજાકા ઈન્ટેજામ કર લિયા ઔર દુશ્મન જબ આએગા તો નાકામ હોકર ચલા જાયેગા. તો આપ અપને દોસ્તકા એહસાન જિંદગીભર ન ભૂલેંગે કે અગર યે દોસ્ત મુજે પહેલેસે આગાહ ન કરતા તો મૈં શાયદ અપને ઘરબારકો લૂંટા ચૂકા હોતા ઔર ઈસીકે સાથ અપને એહલો અયાલકો લૂંટા ચૂકા હોતા.

મેરે ઘ્યારે આકા કે ઘ્યારે દીવાનો ! યે તો દુન્યવી મા'મલાત કે અંદર દુન્યવી નુકસાનાતકે સિલસિલે મેં હે. મેરા પરવરદિગાર તો શૈતાનકે સિલસિલેમેં ઈર્શાદ ફર્માતા હૈ કે શૈતાન ઈન્સાનકા ખુલા હુવા દુશ્મન હૈ. ઔર વો કહાં બેઠતા હૈ ? ખુદા કહતા હૈ, **لَا قَعْدَنَ لَهُمْ صِرَاطُكُ الْمُسْتَقِيمُ** કે સિરાતે મુસ્તકીમ પર મૈં બેઠતા હુ. ઉન લોગોંકે લિયે જો મેરે પરવરદિગાર હરજીલ કી બારગાહ તક પહોંચના ચાહતે હૈ. તો શૈતાન ઉન રાહોં પર બેઠકર રોકતા હૈ કે જિન રાહોં પર ચલકર ઈન્સાનકો કુર્બે ખુદાવંદીકી દૌલત મયસ્સર હોતી હૈ, શૈતાન નહીં ચાહતા કે કોઈ બંદાં ખુદાકે કુર્બ્દી દૌલત સે માલા માલ હો. ઈસ લિયે શૈતાન મુખ્તલિફ હિલે બધાનેં બનાકર, મુખ્તલિફ જાવિયોંસે, મુખ્તલિફ વસવસોંસે, મુખ્તલિફ ગુનાહોંસે ઈન્સાનકો જહનમકી જનિબ લે જના ચાહતા હૈનું ઔર રહ્યે કહીર ઈન્સાનકો પૂકાર પૂકારકર કહ રહા હૈ, **إِنَّ الشَّيْطَنَ لِلْإِنْسَانِ عَذَّلُ وَمُصِينٌ** કે શૈતાન ઈન્સાનકા ખુલા હુવા દુશ્મન હૈ. લેકિન દુન્યાકા ઈન્સાન અગર તુમ્હેં દુશ્મનસે આગાહ કર દેં તો તુમ ઉસકી બાત પે ભરોસા કરકે અપને આપકે તહફ્કૂજમેં લગ જાતે હો, લેકિન મેરા પરવરદિગાર

હરજીલ તુમ્હેં દુશ્મનસે બાખબર કર રહા હૈ ઉસકે બાવજૂદ તુમ શૈતાની શરારતોંકે શિકાર હો રહે હો ! શૈતાનકે બતાએ હૂએ તરીકે પર અમલ કર રહે હો ?! શૈતાન કબી કિસ્મ કિસ્મકે હિલે બનાતા હૈ, કિસ્મ-કિસ્મકે બધાને બનાતા હૈ, મુખ્તલિફ કિસ્મકી લાલચે હેકર, મુખ્તલિફ કિસ્મકી જ્વાહિશાતકા શિકાર કરકે, મુખ્તલિફ કિસ્મકી આરગ્ઝાઓંકો હિલોમેં પૈદા કરકે યે શૈતાન તુમ્હેં ખુદાકે કુર્બ સે મેહરુમ રખના ચાહતા હૈ.

☆ શૈતાનકી બેહકાનેવાલી ચાલેં ☆

મેરે ઘ્યારે આકા **صلى اللہ علی علیئِ و آللِ** કે દીવાનો ! મેરે ઘ્યારે આકાને શૈતાનકે હબોંકે સિલસિલે મેં ભી ઈર્શાદ ફર્માયા; કે શૈતાનકી કુછ ચાલેં હુવા કરતી હૈનું, શૈતાન કુછ રાહોં પર બેઠા કરતા હૈ, તુમ ઉસસે અપને તહફ્કૂજાકા ઈન્ટેજામ કરો. અલ્લાહકે રસૂલ **صلى اللہ علی علیئِ و آللِ** અપને ઘરોંકી હિફાજત કે લિયે શૈતાન ઘરોંમેં દાખિલ ન હો ઉસકે સિલસિલેમેં મેરે આકા **صلى اللہ علی علیئِ و آللِ** ને ફર્માતે હૈનું; કે જબ રાતોંકો તુમ અપને ઘરોં કે દરવાજોંકો બંદ કરો તો તો પણહકે બંદ કરો તા કે શૈતાન તુમ્હારે ઘરમેં દાખિલ ન હો. મેરે ઘ્યારે આકા **صلى اللہ علی علیئِ و آللِ** કે ઘ્યારે દીવાનો ! શૈતાન નહીં ચાહતા કે, ખુદાકે કુર્બકી દૌલતસે ઈન્સાન મુશર્ફ હો, શૈતાન નહીં ચાહતા કે ખુદાકી બારગાહમેં ઈન્સાન સર બસુજૂદ હો ઉસકે લિયે કઈ કિસ્મકે હબે ઈસ્તે'માલ કરતા હૈ. આપ અંદાજા લગાઈએ, કબી ઈન્સાનકે હિલો દિમાગમેં યે ખ્યાલ પૈદા હોતા હૈ કે ઢીક હૈ ! મૈં કલ સે સુધર જાઉંગા ! આજ કુછ જામ પીલું ! આજ કુછ પિકચર દેખ લું, આજ કુછ નમાજે છોળ લું ! કલસે મૈં નમાજાકા પાબંદ હો જાઉંગા, કલસે મૈં અલ્લાહકે રસૂલકી સુન્નતોંકા પાબંદ હો જાઉંગા. ગર્જ કે મુખ્તલિફ કિસ્મકે વસાવિસ ડાલતા રહતા હૈ. ઔર કબી યે બાત જહનમેં આતી હૈ કે કયા જરૂરત હૈ અભી ઈન્ન ચીજોંકી ? અભી તો મૈં જવાન હું ! જવાનીકી દેહલીજસે ગુજર જાઉ, જબ જઈફ હો જાઉં, બુણા હો જાઉંગા, કિસી કામકા ન રહુંગા જબ જા કુન્મારોંને પણહુંગા, ગુનાહોંસે બચુંગા, અભી તો કઈ કામ મેરે બાકી હોય.

ઈસ કિસ્મકે વસવસાતકે જરીએ ઈન્સાનકો શૈતાન, ખુદાવંદે કુદુસકે કુર્બકી દૌલતસે મેહરૂમ રખના ચાહતા હૈ. લેકિન એસે મોકે પર બા'જ એસે બંદે હોતે હૈ જિનકા દિલ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી મહબ્બતમાં સરશાર હોતા હૈ. બેસાખના જબ ઈસ કિસ્મકે વસાવિસ આતે હૈ, ﴿لَأَحَوْلٍ وَلِأَقْوَةِ إِلَيْهِ الْعُلَىٰ الْعَظِيمُ﴾ ઈન્સાન કહતે હી શૈતાન નાકામ હો જતા હૈ ઔર યે ખુદાકા બંદા ઉસકે મકરો ફરેખકા શિકાર હોને કે બજાએ અલ્લાહકે કરીબ અલ્લાહકી ઈબાદતકે કરીબ, રહમતે આલમ માટે કે કરીબ હો જતા હૈ.

આપ સોચીએ તો સહી ! કભી મુસ્તફા જાને રહમત કુર્બાકાર કરવાકર, કભી મુસ્તફા જાને રહમત કુર્બાકાર કરવાકર, કભી રહમતે આલમ મો'જેઝાતકા ઈન્કાર કરવાકર યે શૈતાન સીનેસે ઈમાન ધીનના ચાહતા હૈ. એસે મોકે પર બેપનાહ જરૂરી હોતા હૈ કે ઈન્સાન અપને ઈમાનકા તહફ્કૂજ કરે, નેક અમલકી તરફ રાગિબ હો. બુજુર્ગને દીનને ફર્માયા કે શૈતાનકે મદ્દો ફરેખસે બચના હો, શૈતાનકે હીલે બહાનેસે બચના હો ઔર કુર્બે ખુદાકી દૌલતસે મુશર્ફ હોના હો તો અપને લિયે દો ચીઓંકો લાજીમ પકળ લો. પહેલી ચીજ તો યે હે કે, હર વકત અપને મૌલાસે પનાહ માંગો, મેરે મૌલા ! મૈં શૈતાનકી શરારતોસે તેરી પનાહ ચાહતા હું, તુ અપની પનાહમાં મુજે લે લે. ઈસ લિયે કે શૈતાન એક કુતેકે માનિન્દ હૈ તો કુતેસે પનાહ ઉસ વકત ઈન્સાનકો મિલ સકતી હૈ જબ કુતેકે માલિકસે પનાહ હાસિલ કર લિયા જાએ. કુતેકે માલિકકી પનાહમાં આ જાયા જાએ. બુજુર્ગને દીન ફર્માતે હૈ, કુતેસે મુકાબલા બહોત દુશ્વાર હોતા હૈ, કુતા કભી કાટ લિયા કરતા હૈ. કુતેકે સામને ઈન્સાન કભી કભી આજિજ હો જાયા કરતા હૈ. લેકિન કુતેકે માલિકકી પનાહમાં આ જાએં તો ઉસકે બાદ કેફિયત યે હો જતી હૈ કે કુતા ભોકના બંદ કર દેતા હૈ, કુતા પરેશાન કરના બંદ કર દેતા હૈ કે યે ઈન્સાન તો સારી કાઈનાતકે માલિકકી પનાહમાં ચલા જા ચૂકા હૈ. ઈસી લિયે ફર્માયા ગયા કે જબ કુર્બાનકી તિલાવત તુમ શુરુઅ કરો તો સબસે પહેલ શૈતાન રજીમ સે

અલ્લાહકી પનાહ માંગ લો. નમાજ શુરુ કરતે હી હમ તખ્વૂજ પણ લેતે હેં ગોયા શૈતાનસે અલ્લાહકી પનાહ તલબ કર રહે હેં, લેકિન મેરે પ્યારે આકા ﷺ કે પ્યારે દીવાનો ! યે પનાહ આજ “રફ્લી” તૌર પર અદા કી જાતી હૈ, યે પનાહ રફ્લી તૌર પર તલબકી જાતી હૈ, ઈસી વજહસે આજ અલ્લાહ ﷺ કી પનાહ જાહીર તૌર પર, ઔર જબાની તૌર પર, સિફ દિલસે ન તલબ કરનેકે સબબસે ઈન્સાન ગુનાહોંકા શિકાર હો રહા હૈ, ઈન્સાન નફ્સાની ખ્વાહિશાતકા શિકાર હો રહા હૈ.

મેરે પ્યારે આકા ﷺ કે પ્યારે દીવાનો ! મૈં આપકો બતાઉ કે, શૈતાન ઈશાકી નમાજસે ભી રોકતા હૈ ઔર ફજરકી નમાજસે કેસે રોકતા હૈ ? અલ્લાહકે રસૂલ ﷺ ને ફર્માયા; કે મુનાફિક પર ઈશા ઔર ફજરકી નમાજ ગિરાં ગુજરતી હૈ. યે મેરે આકા ﷺ કે ઈશાંડકા મફલૂમ હૈ. આપ સોચો, રાતકે વકત ઈન્સાન થક કર ઘર પર આયા, બેપનાહ થકા હવા હૈ, બચ્ચોંકી મહબ્બત, ખાનેકી તરફ તબિયત ઔર થકાન ઉસે ઈશાકી નમાજ કે વકત પરેશાન કરતી હૈ કે ઈશાકી નમાજ ન પણહતા ! તો સુષ્પસે લેકર શામ તક માશકે લિયે, રોજીકે લિયે ઈન્સાન પરેશાન રહા, બીવી—બચ્ચોંકી પરવરિશકે લિયે રોજી કમાતા રહા, એહલો અયાલકી ખ્વાહિશાતકી તકમીલકે લિયે બેપનાહ ઉસને મશકકત કી. લેકિન જબ રાત ઘર પર લોટા તો ઉસ વકત ભી કેફિયત ઘરવાલોંકી મહબ્બતમાં અલ્લાહકી બારગાહમાં સર બસુજૂદ હોનેકી નહીં હૈ. મુનાફિક પર ઈશા ઔર ફજરકી નમાજ ગિરાં ગુજરતી હૈ. ઔર શૈતાન બીવી બચ્ચોંકી મહબ્બત ઔર યે કહકર કે હિનભર તો તુ થકા હુવા રહા, કારોબારમાં મસરૂફ રહા, થોળી દેર તો અપને એહલો અયાલકો હે ! થોળી દેર તો એહલો અયાલકે સાથ હસી મળાક કર લે. ઉસ મોકે પર અગર કોઈ બંદાં મોભિન રહ્યે કદીરકી મહબ્બતમાં સરશાર હૈ, તો સબસે પહેલે અપને મા'બૂદ્ધકી બારગાહમાં સર બસુજૂદ હોતા હૈ, ઈશાકી નમાજ અદા કરતા હૈ ઔર ઉસકે બા'દ અપને એહલો અયાલકે સાથ ગુંઠગૂમે મસરૂફ હો જતા હૈ.

મરે પ્યારે આકા ﷺ કે પ્યારે દીવાનો ! ઈસી તરીકેસે ફજરકી

નમાજકે લિયે શૈતાન કિસી તરીકેસે વરગલાતા હે કે કભી આરામ ચલા જાયેગા, કભી. હિન્ભર કારોબારમાં તબિઅત નહીં લગેગી, કભી યે બહાના બનાતા હે કે સરમે દર્દ હોગા! કિસ્મ કિસ્મકે મુખ્તલિફ વસાવિસ જબ ઈન્સાનકે દિલો દિમાગમે શૈતાન ડાલ દેતા હે. ઉસ તરફ મોઅઝિન પૂકારતા હે, **نَمَاجٌ نَّيْدٌ سَبَقَهُ الظُّلُمُونَ** નમાજ નીદસે બેહતર હે લેકિન બેશુમાર લોગ, નરમો ગુદાજ બિસ્તરકો છોળે બગેર, નરમો ગુદાજ બિસ્તર પર પણ રહેતે હેં. ઔર અપની રાત ઈસી તરીકેસે ખ્વાબે ગફલત મેં ગુજાર દેતે હેં ઔર સુષ્પ જબ નમૂદાર હોતી હે તો ખુદાકી યાદસે ગફલતકે અંદર વો બેદાર હોતે હેં. મેરે ઘારે આકા **سَبِّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ** કે ઘારે દીવાનો! ઉસ મૌકે પર અલ્લાહી અઝમતે ઉસકી ઈબાદતકી લગ્જાતે જિસકે દિલકે અંદર પોશીદા હેં વો બંદા અપને નરમ ગુદાજ બિસ્તરકો છોળકર **لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ** યે કહેતા હે. ઔર જબ નીદ ઉસ ગાલિબ પર હોતી હે તો વો યદી ચાહતા હે કે નીદકા ગલ્બા હટ જાએ. ઉસકે બા'દ વો બેદાર હોકર અપને મા'બૂદ પરવરદિગારકી તમહીદો તહલીલ કરકે ઈબાદતો રિયાઝતમે મસ્રૂફ હો જાતા હે. ઈસ વકત મેરી બહનેં ઔર ઈસ્લામકી મુકદ્દસ શહેજાઈયાં મેરી બાત સુન રહી હોંગી, મૈં યકીનકે સાથ કહતા હું કે અગર ઔરતે યે અજૂમ કર લેં કે સુષ્પ અપને શોહરકો નમાજ કે લિયે જરૂર બેદાર કરેગીં, વો અગર મહિષતકે સાથ, વો અગર ઘાર કે સાથ અપને શોહરકો નમાજકે લિયે ઉઠાએ તો યકીનન! સારે મુહલ્લેકે લોગ ઔર સારે મુહલ્લેકે નૌજવાન નમાજી બન જાઓંગે.

★ નમાજ નીદસે બેહતર હે ! ★

અરે સોચો તો સહી ! હજરતે ફારુકે આજમ **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** કે નામસે શૈતાન કયું કાંપતા થા ? હજરતે ફારુકે આજમકે દિલકે અંદર નમાજકી મહિષત થી ! ઈબાદતકી મહિષત થી, અલ્લાહી બારગાહમે સર બસુજૂદ હોનેકા શૌક થા ઔર કેફિયત યે થી કે ફારુકે આજમ **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ** જબ સારી હુન્યા મહુવે ખ્વાબ હોતી તો બેદાર હોતે. સબસે પહ્લે ખૂદ

તહજૃદકી નમાજ અદા ફર્માતે ઉસકે બાદ અપની બીવીકો જગાતે. જબ વો તહજૃદકે લિયે બેદાર હોતી તો ઉસકી જગહ પર ખૂદ આરામ ફર્માતે. જબ ઉનકી જવજ એ મોહતરમા જબ તહજૃદકી નમાજ અદા કર લેતી ઉસકે બા'દ જો હે ઉનકી જવજ અપને લખ્યે જિગરકો ઉઠાતી ઔર વો તહજૃદકી નમાજ અદા કરતે.

મેરે ઘારે આકા **سَبِّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ** કે ઘારે દીવાનો ! કહનેકા મતલબ યે હે કે નીદ નમાજસે બેહતર નહીં બલ્કે નમાજ નીદસે બેહતર હે. જબ કભી અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે ઈશ્વરાં પર અમલ કરનેકે લિયે શૈતાન તુમ્હેં વરગલાયે, તુમ્હેં યદી કહના હે, મેરે મૌલા ! મૈં તુઝસે પનાહ માંગતા હું ! શૈતાનકે સિલસિલેમેં તૂ મેરી મદદ ફર્મા, અપને અમાનમે લે લે, અપની હિફાજતમે લે લે. મેરે મા'બૂદ ઈબાદતકા શૌક અતા ફર્મા. મૈં સબ કુછ તો ગવારા કર સકતા હું તુઝસે દૂરી ગંવારા નહીં કર સકતા, તેરી દૂરી ગંવારા નહીં કર સકતા, શૈતાન તુઝસે દૂર હુવા ઉસસે તૂ મુજે દૂર રખ.

મેરે ઘારે આકા **سَبِّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ** કે ઘારે દીવાનો ! કભી શૈતાન સિનેમા ઘરોંકી તરફ, કભી શૈતાન જૂએ કે અડોંકી તરફ, મુખ્તલિફ કિસ્મકે ગુનાહોંકે અંદર મસ્રૂફ કરકે યે શૈતાન તુમ્હેં અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ **سَبِّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ** દૂર કર દેના ચાહતા હે. ઈસ લિયે એક બુજુર્ગ ફર્માતે હેં કે સુનો ! તુમ તો કિસ હદ તક ગાફિલ હો કે શૈતાન તુમ્હેં અલ્લાહ ઔર રસૂલ ઔર જન્નતસે દૂર કરનેમે હમેશા મસ્રૂફ હૈ ઓર તુમ અપને દુશ્મનકો ભૂલ ચૂકે હો, ફરામોશ કર ચૂકે હો, વો થોળી દેરકે લિયે ભી તુમસે ગાફિલ નહીં, વો ચંદ સાંતોં કે લિયે ભી તુમસે ગાફિલ નહીં હે બલ્કે હમેશા ઈસી તદબીરમે રહતા હે કે અચછા ! નમાજી હે ! ઈસકી નિયત બદલ ડાલો તા કે ઉસકી નમાજ બર્બાદ હો જાએ, અકીદા હુરૂસ્ત હે તો મુખ્તલિફ વસાવિસ ઉસકે જેહનમે ડાલ હો તા કે કુફ્કી હાલતમે મરે તો જહીનમી બને ! ઔર યકીન અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ **سَبِّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ** પર ઈમાન ન લાનેવાલા જહીનમકે દહકતે હુવે અંગારોકે અંદર ડાલા જાઓંગા, લેકિન ઉસે ભી શૈતાન નહીં છોળતા તો હુમ તો મોભિન હેં ! વો હમેં કેસે છોળેંગા ! ઔર યાદ રખો ! જિતની

ઈબાદતે ઓર રિયાજતે જ્યાદા કરોગે ઉતના શૈતાન જ્યાદા હમલે કરેગા, ઉતના શૈતાન જ્યાદા વરગલાએગા, ઉસી હદ તક શૈતાન અપની તાકતકો જ્યાદા સે જ્યાદા ઈસ્તેમાલ કરેગા.

★ જિબ્રીલ ઓર જન્ત વ જહનમ *

ઈસ મૌકે પર હજરતે જિબ્રીલલે અમીન ઉલ્લિલો તસીલ કી વો હઠીપે મુખારકા મુજે યાદ આ રહી હૈ કે જબ જિબ્રીલલે અમીન ઉલ્લિલો તસીલ કો રખ્યે કદીર મુજૂર ને ઈશ્વાદ ફર્માયા, કે જિબ્રીલિલ ! મૈને જહનમકો પૈદા કર દિયા હૈ, જરા જહનમકો દેખો. જિબ્રીલલે અમીન ઉલ્લિલો તસીલ જબ તશરીફ લે જાતે હૈનું ઓર જહનમકો દેખતે હૈનું તો દેખનેકે બાદ રખકે હુઝૂર અર્જ કરતે હૈનું, મેરે મૌલા ! અગર ઈસકી સંભિત્યાં ઓર અજાબકી કેફિયતોંકા ઈલ્મ ઈન્સાનોંકો હો જાએ તો કોઈ ઈન્સાન કભી ઐસા અમલ ન કરેગા ઓર કભી નહીં ચાહેગા કે જહનમકે દહ્કણે હૂએ અંગારોંકે અંદર વો ડાલા જાએ. પરવરદિગાર મુજૂર ને ફિર ઉસું બાદ જિબ્રીલલે અમીન ઉલ્લિલો તસીલ જન્તકા મુશાહેદા કરને કે સિલસિલેમં ફર્માયા કે જન્તકા મુશાહેદા કર લો. જિબ્રીલલે અમીનને જબ જન્ત દેખી તો દેખનેકે બા'દ અર્જ કરતે હૈનું, મેરે મૌલા ! જન્તકી આ'લા ને અમતોંકે દેખનેકે બા'દ કોઈ ઈન્સાન યે ન ચાહેગા કે જન્તમે ન જાએ ! જન્તકો પાનેકા લિએ વો સબ કુછ કુર્બાન કર દેગા. ઉસકે બા'દ મેરે પરવરદિગાર મુજૂર ને જહનમકે કરીબ નેકિયોંકે અંબાર ઓર ઈસ તરીકેકી મુશક્કતે ઓર ઈબાદતોંકી કેફિયતોંકો રખ દિયા કે બંદા ઉન મશક્કતોં કો, જહનમસે બચ કબ સકતા હૈ.

જહનમકે કરીબ રખ્યે કદીર મુજૂર ને ખ્વાહિશાતકે ઈતને અંબાર લગા દિયે કે બંદા ઉન ચીઝોંકી તરફ માઈલ હોકર જહનમમે ચલા જાએ ! કભી નમાજોંકો તર્ક કરના, કભી ખુદાકી નાઈમાની કરના, કભી એશ કરના, કભી ગફલતમે જિંદગી ગુજારના, યે ઈસ કિસ્મકે દરખત ઉઘર લગે હૂએ થે કે બંદે ઉસે બચ નહીં સકતે ઓર ઉનકે મુર્તકિબ હો કે જહનમમે ચલે જાએં ઓર જન્તકે કરીબ વો સારે આ'માલ (જિનકો

કરનેકે બા'દ) ઈન્સાન જહનમમે જતા હૈ ઉનસે બચનેકી સારી ચીઝોં વો જન્તા કે કરીબ રખને રખ હી. મકરુહાત, હરામ યે સારી ચીઝોં કે ઈન્સાન અગર ઈન ચીઝોંસે બચે તો જન્તમે દાખિલ હો જાયે.

મેરે પ્યારે આકા મુજૂર ને પ્યારે દીવાનો ! કહનેકા મકસદ યે હૈ કે જન્ત ઈતની આસાનીસે નહીં મિલ જાયેગી ! હમેં અપને આપકો શૈતાનકી શરારતોંસે બચાના હૈ, હમેં અપને આપકો અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલકે ઈશ્વાદાતકા આમિલ બનાના હૈ, હમેં શૈતાનકે મકો ફરેબસે બચકર અપને મૌલાકે હુઝૂર સર બસુજૂદ હોના હૈ. યાદ રખ્યો ! જબ કભી તુમ્હારી તબિઅત ગુનાહોંકી તરફ માઈલ હો તો બસ ! યે સમજ લેના કે શૈતાન ખુદાકે કુર્બસે મેહરુમ રખના ચાહતા હૈ, લા હૌલ પળ્ણો, અપને મૌલાસે મદદ તલબ કરો, નેકિયોંકે અંદર મસરુફ હો જાવ. જબ યે કેફિયત પૈદા હોયું તો જન્તકી રાહ ઈભિત્યાર કર લોગે. લેકિન નેક અમલ કર લેનેકે બાદ ગુનાહોંસે બચનેકે બા'દ અપને આપ પર કભી ભરોસા ન કરના, કભી નેકિયોં પર ભરોસા ન કરના ! હમેશા યહી અર્જ કરના કે મેરે મૌલા ! જન્ત મિલેયી તો તેરે ફજૂલસે, જહનમસે બચ્યુંગા તો તેરે કરમસે બચ સકતા હું.

★ ઓરતેં ગ્રયાદા જહનમમે કચ્યું ? ★

આજકા દૌર બણે ગુનાહોંકા દૌર ચલ રહા હૈ, પુર આશેબ દૌર ચલ રહા હૈ, કદમ કદમ પર ગુનાહ ઈસ્તકબાલકે લિએ મુન્તજિર હૈનું. અય ઈસ્લામકે મુક્કદસકે શહાદાદો ! અપની જિંદગીકો બદલ ડાલો ! ઓરતોં કે સિલસિલમં એક મર્તબા મેરે આકા મુજૂર ને ઈશ્વાદ ફર્માયા, અય ઓરતોં ! તુમ સદકાત કિયા કરો, સદકા દિયા કરો, ઈસ લિએ કે મૈં જહનમમે સબસે જ્યાદા ઓરતોં દેખ રહા હું. કુછ ઓરતોં ને અર્જ કિયા, યા રસૂલલ્લાહ ! મુજૂર જહનમમે કષરતસે ઓરતેં કિસ વજહ સે હોયું ? અલ્લાહકે રસૂલ મુજૂર ને ઈશ્વાદ ફર્માયા; લાન તાન કી કષરત ઓર શોહરકી ના શુકીકી વજહસે. યે દો બાતે મેરે આકા મુહદિધીન ઈસકી તશ્રીહ ફર્મતી હૈનું કે ઓરતેં જહાં દો ચાર જમા હોયું લાન તાન કા સિલસિલા, બુરાઈ ભલાઈકા

સિલસિલા, ગાલી ગલોચકા સિલસિલા યે બેપનાહ આમ હો જતા હૈ. ઔર બેપનાહ કષરતસે ઓરતેં ઈસ ચીજકી શિકાર હોતી હૈં ઔર દૂસરી બાત જો મેરે આકા صلى اللہ علیہ وَاٰلہ وَاٰسٰ ને ફર્માઈ, વો યે હૈ કે શોહરકી નાશુકી વજહસે ઓરતેં જહનમકા ઈધન બનેગી, જહનમમેં ડાલી જાએગી. તો અય ઈસ્લામકી મુકદસ શહજાહીયો ! જો મેરી બાતોનો સુન રહી હૈં, મેરે પ્યારે આકા صلى اللہ علیہ وَاٰلہ وَاٰسٰ કે પ્યારે દીવાનો ! આપ અપને ઘરોમેં જાકર અપને એહલો અયાલકે સામને, ઓરતોને સામને યે બાત પેશ કરો કે, રહમતે દોઆલમ صلى اللہ علیہ وَاٰلہ وَاٰسٰ ને ઈન દો બાતોને બચનેકી તા'કીદ ફર્માઈ હૈ ઔર ઈસીકે સાથ ઈન દો ચીજોનો જહનમમે જાનેકા સબબ કરાર દિયા હૈ.

મેરે પ્યારે આકા صلى اللہ علیہ وَاٰلہ وَاٰسٰ કે પ્યારે દીવાનો ! ઈસસે કોઈ મર્દ યે ન સમજે કે વો લાન તાન કર સકતા હૈ, કોઈ મર્દ યે ન સોચે કે બીવીકો ગાલી ગલોચ કર સકતા હૈ યા બીવીકે હુકૂક કી અદાયગી ન કરે ! નહીં ! નહીં ! હમારે લિએ ભી જરૂરી હૈ કે હમ એહલો અયાલકે હુકૂકો સહી તૌર પર અદા કરેં, ઈસીકે સાથ અપની જબાંકી હિફાજત કરેં. યાદ રખો ! શૈતાન ઈન્સાનકા ખુલા હુા હુશ્મન હૈ. ઈન્શાઅલ્લાહ ! જિંદગી બખેર રહી તો ઈસી મૌજૂદ પર આઈન્દા હફતેકો મેં આપકે સામને અર્જ કરુંગા. લેકિન યાદ રખ લો ! આજ સે તથ કરના હૈ ઈશા ઔર ફજરકી પાંબદી હી નહીં ! નમાજ હી નહીં પણહની બલ્કે પંજવકતા નમાજકી પાંબદી કરની હૈ. દુન્યાકી સારી ચીજે યહીંકી યહી ઘરી રહ જાએગી, કબ્રકી તારીક વાદીમેં કોઈ ચીજ કામ નહીં આએગી, અગર કોઈ ચીજ કામ આએગી તો હમારે નેક અમલ કામ આયેંગે. અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે ઈશ્વાર પર અમલ કરના કામ આએગા, સારી દુન્યાકી બાતિલ તાકતે યે ચાહતી હૈં કે હમ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે ઈશ્વારકે બિલાફ અમલ કરકે અપની આભિરતકો બર્બાદ કર હોય. તો હમારે લિએ જરૂરી બન જતા હૈ કે હમ સબ કુછ ગવારા કર કે અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે ઈશ્વારકે બિલાફ અમલ નહીં કરેંગે. જબ યે અજ્રમ હમ કર લેંગે તો ઈન્શાઅલ્લાહ ! માઝાશરેકે અંદરસે બુરાઈયાં ખૂદ બ ખૂદ ખત્મ હો જાએગી. ઈસકે લિએ જરૂરી હૈ કે આપ આગે આએ,

અપને ઈલાકે કે નૌજવાનોંનો આગે લાએં, ખૂદ ભી દીનકે કામમે મસ્તકું હો જાએં.

ઔર યાદ રખો ! સબસે જ્યાદા શૈતાનકો જિલ્લત ઉસ વકત હોતી હૈ જે જબ કોઈ બંદા અપને ગુનાહોંસે સચ્ચે દિલસે તૌબા કરકે આઈન્દા નેકિયોંકા ઈરાદા કર લેતા હૈ તો શૈતાન જલીલો રૂસ્વા હોતા હૈ. ઈસ લિએ હમેશા અપને ગુનાહોંનો પેશેનઝર રખકે રખબે કદીરકે હૂજૂર સચ્ચે દિલસે તૌબા કિયા કરો, નેકિયોંની તૌફીકી ઈલ્લેજ કિયા કરો, ઔર કૌન ઐસા હોગા જો ગુનેહગાર ન હો ! હમ સબ ગુનેહગાર હોય ! ઈસ લિએ દિનમે જિતની મર્તબા હો સકે અપને મૌલાસે અપને ગુનાહોંની તૌબા કરનેકે સાથ નેકિયોંની તૌફીક કી હુાંદી હુંબા કરની ચાહિએ. અલ્લાહ صلى اللہ علیہ وَاٰلہ وَاٰسٰ સરકારે અબદ કરાર صلى اللہ علیہ وَاٰلہ وَاٰسٰ કે સદકાઓ તુઝેલ હમ સબકો નેકિયોંની તૌફીકે રફીક અતા ફર્માયો ઓર ગુનાહોંસે બચનેકી તૌફીકે રફીક અતા ફર્માયો.

જો અલ્લાહકે લિએ કિસીસે દોસ્તી કરે, યા અલ્લાહકે લિએ કિસીસે દુશ્મની કરે, અલ્લાહકે લિએ કિસીકો કુછ અતા કરે, અલ્લાહકે લિએ કિસીકો મના કરે, વો કામિલ મોભિન હૈ. પતા યે ચલા કે હમારી દુન્યાવી એતેબારસે અગર દોસ્તી ભી હો તો અલ્લાહકે લિએ ઔર દુશ્મની ભી હો તો અલ્લાહકે લિએ. આપ અંદાજા લગાએં, યે શૈતાનસે ભી જો દુશ્મની હૈ શૈતાન જો હમારા દુશ્મન હૈ તો વો અલ્લાહકી વજહસે હૈ, અલ્લાહકી મહિબતકી વજહસે હૈ. રસૂલે આ'જમ صلى اللہ علیہ وَاٰلہ وَاٰسٰ સે હમારી મહિબતકી વજહસે યે શૈતાન હમારા દુશ્મન બના હુંવા હૈ. ઈસ લિએ કે શૈતાનકો શૈતાન ઈસી લિએ કહા જતા હૈ કે શૈતાનકો પરવરદિગારને અપને કુર્બકી દોલતસે મેહરુમ કર દિયા. શૈતાનકો અલ્લાહ صلى اللہ علیہ وَاٰلہ وَاٰسٰ ને અપની બારગાહસે મરદૂદ કરાર દિયા. પરવરદિગાર صلિ اللہ علیه وَاٰلہ وَاٰسٰ કે ફજલો કરમસે શૈતાન દૂર હો ગયા રખબે કદીર صلિ اللہ علیه وَاٰلہ وَاٰسٰ કી નેઅમતોને ઔર રખબે કદીર صلિ اللہ علیه وَاٰلہ وَاٰسٰ લૂટ્કો-ઈન્યામસે શૈતાન મેહરુમ હો ગયા. તો અબ જબ શૈતાનકો પરવરદિગાર صلિ اللہ علیه وَاٰلہ وَاٰسٰ ને અપની બારગાહકા મરદૂદ કરાર દિયા, અપની બારગાહકા મહિન કરાર દિયા, અપની બારગાહસે ઉસે નિકાલ દિયા તો શૈતાન યે નહીં ચાહતા

કે કોઈ ભી બંદા પરવરદિગાર કે કુર્બકી દૌલતસે માલા માલ હો ! અલ્લાહ عَلَيْهِ السَّلَامُ કે કરીબ હો જાએ, અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી ફર્માબરદારી કરે. ઈસ લિયે કે કુર્બે ખુદાકી દૌલત, અલ્લાહકે રસૂલકી કુર્બકી દૌલત, અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી ફર્માબરદારીમાં પોશીદા હે. જિતની જ્યાદા ખુદા ઔર ઉસકે રસૂલકી ઈતાઅત કરેંગે ઈતા પરવરદિગાર અપને કુર્બકી દૌલતસે માલામાલ કરેગા.

☆ શૈતાનકે હર્બોસે બચનેકા ઈલાજ ☆

મેરે ઘારે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ કે ઘારે દીવાનો ! અથ શૈતાન ઈન્સાનકો ખુદાસે કેસે દૂર કરતા હે ? શૈતાન કોનસે હર્બોકા ઈસ્તે'માલ કરતા હે જિસસે બંદા કુર્બે ખુદાકી દૌલતસે મેહરમ હો જાએં જિસસે પરવરદિગારકા બંદા અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી ફર્માબરદારી સે દૂર હો જાયે.

મેરે ઘારે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ કે ઘારે દીવાનો ! આપ અંદાજા લગાએ અલ્લાહકે ઘારે હબીબ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને ઈશાદ ફર્માયા; એક ખત બિંચનેકે બા'દ મેરે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને ફર્માયા, યે જો ખત હૈ ઈસ રાહ પર ચલકર તુમ ખુદાવંદે કુદુસકે કુર્બકી દૌલતસે મુર્શરફ હોંગે. લેકિન મેરે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને ઉસી ખતકે કુછ કરીબ ઔર કઈ ખત બિંચ દિયે દાયેં જાનિબ, બાયેં જાનિબ, સામનેકી જાનિબ, પીછેકી જાનિબ ઉસ ખતકે કરીબ બિંચ દિયે, ઉસકે બાદ મેરે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને સહાબા એ કિરામ પણ સે ફર્માયા; કે યે ખુદાકી રાહ ઔર ઈસકે કુર્બો જવાર મેં જો હે ખુદા તક પહોંચનેકે રાહસે શૈતાન મુક્કમલ રાસ્તા રોકે હૂએ હે. કભી દાઈ જાનિબસે હમલા કરતા હે, કભી બાઈ જાનિબસે હમલા કરતા હે કભી સામનેસે હમલા કરતા હે, કભી પીછે સે હમલા કરતા હે, ઔર વો યે નહીં ચાહતા કે કોઈ ભી બંદા ખુદાકે કરીબ હો જાએ. ઈસ લિયે મુખ્તલિફ કિસ્મ કે વો ઈન્સાનકે દિલોંકે અંદર વસાવિસ પૈદા કરતા હે. મુખ્તલિફ તરીકે સે ઈન્સાનકો ખુદાવંદે કરીમકી બારગાહમેં પહોંચને સે માનેઅ બન જાતા હે. અલ્લાહકે રસૂલ

ને ઈશાદ ફર્માયા; સહાબાએ કિરામ (F.....) ઈશાદ ફર્માયા, અવલિયાએ કિરામને ઉસકી તશીહ ફર્માઈ કે હિલ એક કિલ્યેકે માનિન્દ હે ઔર ઈસ કિલ્યેકે તહફુલુંકે લિયે ઈન્સાનકો હમા વકત અલ્લાહકે જિકમે મસરુફ રહના ચાહિએ. લેકિન ઈસ કિલ્યેકો ગિરાનેકે લિયે, ઈસ કિલ્યેમાં દાખિલ હોનેકે લિયે, ઈસ કિલ્યે પર હમલા કરનેકે લિયે, શૈતાન મુખ્તલિફ હર્બોકા, મુખ્તલિફ અસલહોકા ઈસ્તે'માલ કરતા હે ઔર વો યે તાકમે લગા રહતા હૈ કે ઉસ પર હમલા આવર હોતા રહે. સહાબાએ કિરામ એ આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ કો મેરે આવકા ને તા'લીમ ફર્માઈ, અય મેરે સહાભીયો ! શૈતાની વસવસાતસે બચનેકે લિયે મેરે આકાકે ઈશાદકા મફલૂમ અર્જ કરતા હું. શૈતાનકી શરારતોંસે બચનેકે લિયે મેરે આકા صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ ને તા'લીમ ફર્માઈ કે તુમ એ કષરતસે પળહા કરો. તુમ એ આગૂડાبِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ પળહોગે તો ગોયા તુમ ખુદાકી પનાહમેં આ જાઓગે, ખુદાકી નિગેહબાનીમેં આ જાઓગે, ખુદાકી હિફાજતમેં આ જાઓગે, ખુદાકી પનાહમેં આ જાઓગે. જથું તુમ કિસીકી પનાહમેં આ જાઓ તો પનાહમેં આ જાને કે સબબસે મુશ્કિલ હૈ કે કોઈ ઉસ પર હમલા આવર હો સકે. જિતની પનાહ મજબૂત હોણી ઉતના ઈન્સાન જ્યાદા મેહરુલ રહેગા. ઔર ખુદાસે બજકર કિસી ઓરકી પનાહ કયા હો સકતી હૈ. ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ આગૂડાبِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ અય અલ્લાહ ! મૈં તેરી પનાહ ચાહતા હું શૈતાન મરદૂદસે. અબ કોઈ બંદાએ મોમિન અલ્લાહકી પનાહ માંગ લે શૈતાન મરદૂદકી શરારતસે ઉસકે મકો ફરેબસે તો મેરા મા'બૂદ અપને બંદકો અપની હિફાજતમે લે લેતા હે, નિગાહબાનીમેં લે લેતા હે. ઈસી લિયે આપ દેખો :-

એક મર્તબા અલ્લાહકે ઘારે હબીબ તાજદારે કાયનાત સહાબાએ કિરામસે ઈશાદ ફર્માયા જિસ્કા મફલૂમ બયાન ફર્માતા હું.

રહમતે આલમ માટે ઈશ્વરી અગર કોઈ બંદાએ મોમિન સુખ્ષકો દસ મર્તબા પણહતા હે તો પરવરદિગાર એક ફરિશતાકો મુકર્રર કર દેતા હે જો ઉસ બંદેકી શૈતાનસે હિંફાજત કરતા રહતા હે.

ઈસી કે સાથ હજરતે હસન બસરી **رضી الل્લાહُ عَنْهُ** ઈશ્વાદ ફર્માતે હે, અગર કોઈ બંદાએ મોમિન સુખ્ષકો દસ મર્તબા પણહતા હે તો રખ્યે કદીર કી તરફસે ઉર્જા ઉસ બંદે ઓર રખકે દરમિયાન શૈતાન હાઈલ ન હો ઈસકે લિએ ઉસ દરમિયાન તીનસો પદ્દે હાઈલ કર દિયે જાતે હેં, આપ અંદાજા લગાઈએ, અલ્લાહ ઉર્જા કી પનાહમેં આ જાનેકે બા'દ બંદા શૈતાનકી શરારતોસે મેહફૂજ રહેતા હે.

★ શૈતાનસે કયું બચ નહીં પાતે ! ★

મેરે ઘારે આકા કે ઘારે દીવાનો ! આપ સોચો ! હમ નમાજ પણહતે હેં તો ઉસમાં ભી **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ** પણહતે હે. હમ કુઅને મુકદસાકી તિલાવતકા આગાજ કરતે હેં તો ઉસમાં ભી પછોંચે હમને નમાજ શુરૂઆ કી મસ્જિદમાં પછોંચે હમને તો **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ** તો હમ પણહતે હેં, અલ્લાહકી પનાહમેં તો આ ગચે, લેકિન નમાજસે જેસે હી બાહર નિકલતે હેં તો શૈતાની કામમાં મસ્તક કયો હો જાતે હેં ? શૈતાની અજકારમાં મસ્તક કયું હો જાતે હેં ? શૈતાની કામોંકે ઔર શૈતાની અફાલકે શિકાર કયું હો જાતે હેં ? શૈતાનકે મકો ફરેબ હમ પર કયું ચલ જાતે હેં ? મેરે ઘારે આકા કે ઘારે દીવાનો ! ઉસકા જવાબ હજરતે ઈખાહીમ ઈઝે અદહમ સે **رضી الل્લાહُ عَنْهُ** કિસીને દર્યાફત કિયા થા કે અય ઈખાહીમ ઈઝે અદહમ ! અલ્લાહકે બરગુજીદા બંદે ! જરા યે તો બતાઈયે કે અલ્લાહ

ને કુઅને મુકદસમે ઈશ્વાદ ફર્માયા, **أَدْعُوُ إِلَيْكُمْ أَسْتَجِبُ لَكُمْ** તુમ મુજે પૂકારો ! મૈં ઉસકા જવાબ દુંગા ! હમ અપને અલ્લાહકી બારગાહમે દુઅાએં કરતે હેં લેકિન હમારી દુઅાએં કુબૂલ કયું નહીં હોતી ? અલ્લાહને જબ ફર્મા દિયા કે તુમ મુજે પૂકારો મૈં તુમારી પૂકાર સુનુંગાં. તુમ મુજસે માંગો ! મૈં તુમ્હેં અતા કરુંગા ! લેકિન ગિર્યાઓ જારી કરતે હેં, હમ ખુદાકી બારગાહમે હાથ ઉઠાકર ભીક માંગતે હેં, ખુદાવંદે કુદુસકી બારગાહમે ગિર્યાઓ જારી કર કરકે માંગતે હેં લેકિન કયા બાત હૈ કે હમારી દુઅા કુબૂલ નહીં હોતી ? હજરતે ઈખાહીમ ઈઝે અદહમ ને ઉસકે ચંદ અસ્બાબ બયાન ફર્માયે ઈસે આપ ગૌર સે સુનો ઔર ઈન અસ્બાબકો દિલો દિમાગમે બિઠાએં ઉસકે બાદ અપની દુઅાઓંકા જાઈએ લેં, ઉસકે બા'દ અપની જિંદગીકા મુહાસેબા કરેં તો બાત અચ્છે તરીકે સે સમજમેં આ જાયેગી.

હજરતે ઈખાહીમ ઈઝે અદહમ ને ફર્માયા; સબકે કૌલ ગલત હો સકતે હે લેકિન અલ્લાહ કા ફર્માન ગલત નહીં હો સકતા. હુઝૂર માટે **رضી الل્લાહُ عَنْهُ** કા ફર્માન ગલત નહીં હો સકતા. જબ રખ્યે કદીરને ફર્મા દિયા, **أَدْعُوُ إِلَيْكُمْ أَسْتَجِبُ لَكُمْ** મેરા મૌલા જબ ફર્મા ચુકા હૈ તો યકીન વહી દુઅાઓંકો કુબૂલ કરનેવાલા હૈ, નકસ હમારે અંદર હૈ ઈસ લિએ કે ઉસકા વાદા તો હક હૈ. લેકિન બતાઓ ! ઉસકે અસ્બાબકી તરફ કભી તુમને તવજીહ કી કે તુમારી દુઅાએં કયું કુબૂલ નહીં હોતી ? સુનો ! ઉસકા એક સબબ તો યે હૈ કે તુમારી દુઅાએં ઈસ લિએ કુબૂલ નહીં હોતી કે તુમ દા'વા તો કરતે હો અલ્લાહકે બંદે હોનેકા લેકિન કામ કરતે હો શૈતાન કા ! તુમ ખુદા કે રસૂલકી મહિબતકા ભી દાવા કરતે હો લેકિન શૈતાનકી પૈરવી કરતે હો. ઈસી તરીકે સે તુમ રખ્યે કદીર ઉર્જા કી નેઅમત તો ખાતે હો લેકિન ઉસકી નેઅમતે ખાનેકે બા'દ ઉસકા શુક તો અદા નહીં કરતે, બલ્કે મજીદ ઉસકી નાઈમાની કરતે ચલે જાતે હો. જબ તુમ મુફલિસીકા શિકાર હો તો ઉસીકી બારગાહમે હાથ ઉઠાકર દુઅા કરતે હો ઔર જબ વો તુમ્હેં દૌલત દેતા

હે તો ઉસી દૌલતસે તુમ ઉસકે જિલાફ કામ કરતે નજર આતે હો. ઈસી તરીકેસે ફર્માતે હૈ કે રખ્યે કદીરને ઈશ્વરાને ઈશ્વરાને શૈતાન તુમ્હારા દુશ્મન હૈ તુમ ભી ઉસસે દુશ્મની કરો ! લેકિન તુમ અલ્લાહ મુર્દુલ કે ઈશ્વરાને પર અમલ નહીં કરતે કે શૈતાનકો દુશ્મન તો માનતે હો લેકિન ફિર ભી તુમ ઉસકી તા'બેદારી કરતે હો ! તો બતાઓ ! જબ તુમ્હારી જિંદગીમાં યે સારી બાતે હોંગી તો કિસ તરીકેસે તુમ્હારી દુઆએ કબૂલ હોણી ? કેસે તુમ્હારી આરજૂએ મુક્કમલ હોણી ? અગર તુમ ચાહતે હો કે તુમ્હારી દુઆ ખુદા કે હુઝૂર કુબૂલ હો જાએ અગર તુમ ચાહતે હો કે રસૂલે આ'જમ તુમસે રાજી હો જાએં તો ઉસકે લિએ જરૂરી યે હે કે તુમ જિસ ખુદા કો અપના મા'ખૂદ તસ્વીભ કર ચુકે હો ઉસકી ઈતાઅત ઔર પૈરવીકે અંદર અપની જિંદગીકો ગુજાર હો.

મેરે ઘારે આકા صلى اللہ علیہ وسلم કે ઘારે દીવાનો ! હમ કહતે તો હેં કે ઉદ્ડોદુદُ بِاللّٰهِ مِن الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ લેકિન તવજ્જોહ ઔર હમારી ખૂદ સુપૂર્હગી જો ખુદાકી બારગાહમાં હોની ચાહિયે વો નહીં હો પાતી. આપ સાચો ! અગર આપકો ઈસ ચીજકા ખતરા હો કે કોઈ દુશ્મન આપ પર હમલા આવર હોગા ઔર કોઈ કહનેવાલા યે કહ હે કે મેરે મહલકે અંદર આપ મહફૂજ હો જાએં, આપકા કોઈ બાલ બિકા ભી નહીં કર સકેગા. આપ મેરે હિસારકે અંદર આ જાએં, મેરી નિગરાનીકે અંદર આ જાએં, મેરે માતેહત આ જાએં, મેરે કિલ્યે કે અંદર મહેફૂજ હો જાએં કોઈ આપકો તકલીફ નહીં પહુંચા સકેગા. આપને કહા, ઠીક હૈ આપને મુઝે પનાહ હે દી, મૈં આપકી પનાહમાં રહતા હું. તો આપ જબ તક કે ઉસ હિસારકે અંદર રહેંગે, ઉસ પનાહકે અંદર રહેંગે ઔર જિસને પનાહ દી હૈ ઉસને આપકો તાકીદ કર દી કે તુમ જિલાફ સે જાંકના નહીં, તુમ છિત પર મત ચણહના, તુમ દરવાજે પર મત જાના તુમ બાહર કદમ ન રખના ઔર તુમ યે સારી ચીજોસે એહતિયાત કરના તો મેરી નિગેહબાની તુમ્હારે લિયે હૈ ! તો મૈં યકીનકે સાથ કહતા હું કે હુન્યાકા કોઈ ઈન્સાન અગર ઈસ તરીકે સે નિગેહબાનકી હિદાયતકે મુતાબિક અમલ કરેં તો કોઈ દુશ્મન ઉસ પર હમલા આવર નહીં હો સકતા. લેકિન અગર નિગેહબાની કરનેવાલા ઔર અપની

નિગેહબાનીમાં લેનેવાલા કહે કે તુમ જિલાફસે મત જાંકના ઔર અગર તુમ જાકર જાંકને લગો ઔર અગર ઉસમાં કોઈ તીર ચલા હે ઔર તુમ મર જાઓ, તો ઈસમાં નિગેહબાની દેનેવાલેકા કુસૂર નહીં હૈને. બસ ! યહીં હમારી જિંદગી હૈ. મેર મૌલાકી પનાહ તો હમ માંગતે હૈને લેકિન મેરા મૌલા ફર્માતા હૈ, તુમ મેરી ઈતાઅત કરો, મેરે હબીબકી પૈરવી કરો, હલાલ ઔર હરામકા ખયાલ કરો તો શૈતાન તુમ પર હમલા આવર નહીં હો સકતા. લેકિન હમ હેં કે ઉસકી નિગેહબાની ભી માંગતે હૈને, ઉસસે પનાહ ભી માંગતે હૈને, ઉસકે બા'દ શૈતાનકી તરફ તવજ્જોહ ભી દેતે હૈને ! ઉસકે કામકે અંદર મુઆવિન ભી બન જતે હૈને, ઉસકે બતાએ ખૂએ તરીકે પર અમલ ભી કરતે હૈને, તો ફિર પરવરદિગાર મુર્દુલ અપને બંદેકી હિફાજત તો ફર્માતા હૈ, હિફાજતકા વા'દા તો ફર્માતા હૈ લેકિન બંદા ઉસ હિફાજતસે ખૂદ હી નિકલ જાતા હૈ, ગુનાહોં કે દલદલમાં ફસનેકે બા'દ અપની આખિરતકો બર્બાદ કરતા હુંવા નજર આતા હૈ.

★ ગુસ્સા કયા ચીજ હૈ ? ★

આપ સોચો કે ઈન્સાનકો ગુનાહોંકી તરફ લે જાને કે લિએ શૈતાન કૌનસે હર્બે ઈસ્તેમા'લ કરતા હૈ ? મુફસિસરીને કિરામ ઓર મુહદિધીને એજામને ફર્માયા કે શૈતાન દો તાકતવર ચીજોકે જરીઆ ઈન્સાનકો ગુનાહોંકી તરફ લે જાતા હૈ, એક ઉસકો ગુસ્સેકા શિકાર કર દેતા હૈ. અગર કિસીકો ગુસ્સા આ જાએ ઔર વો ગુસ્સે પર કાબૂન પાસકે તો ઈસ ગુસ્સેકી બુન્યાદ પર હજારો ગુનાહ સર જદ હો સકતે હૈને. આપ દેખ્યે મુઆશરેમે તલાક જો વાકેઅ હોતી હૈ, અજદવાજી જિંદગીમાં ખલલ જો પૈદા હો જાતી હૈ, મર્દ બીબીકો જબ તલાક દેને પર આમદા હોતા હૈ તો કિસી હરકતકે સબબસે જબ વો ગુસ્સેમાં આ જાતા હૈ તો વહી ગુસ્સા ઈસ અજદવાજી જિંદગીમાં ખરાબીયાં પૈદા કર દેતા હૈ, વહી ગુસ્સા ઈન્સાનકો પતા નહીં કિંતને ગુનાહકા મુર્તકિબ કર દેતા હૈ. ઈન્સાન ગુસ્સેકે સબબસે કલ્લી ગાલી ગલોચ કર દેતા હૈ, ઈન્સાન કલ્લી ગુસ્સેકી બુન્યાદ પર કિસીકા કંતા કર દેતા હૈ. ઈન્સાન ગુસ્સેકી બુનિયાદ પર પતા નહીં કિંતને કુફિયાત બક જાતા હૈ, ઈન્સાન ગુસ્સેકી બુન્યાદ પર ન

જાને કેસે કામ અંજામ હે દેતા હૈ, ઈસી લિયે ફર્માયા ગયા, શૈતાન ખૂદ કહતા હૈ, કે જબ કોઈ બંદએ મૌભિનકો મેં ગુસ્સા હિલા દેતા હું ઔર મેરે મકરકા વો શિકાર હો જાતા હૈ, તો મેં ઉસ ગુસ્સેવાલે ઈન્સાનસે ઐસે ખેલતા હું જેસે કોઈ બચ્ચા બેટ ઔર બોલસે ખેલતા હૈ કે જહાં ચાહે લુગા હેં. તો જબ કિસીકો ગુસ્સા આ જાતા હૈ તો ઉસે મેં વો કામ કરા લેતા હું જો હોશમેં વો કભી કર હી નહીં સકતા. મેરે આકા
صلى اللہ تعالیٰ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ ને ઈસકે લિયે તદબીર ફર્માઈ, તા'લીમ ફર્માઈ કે ગુસ્સા જો હૈ વો હરામ હૈ, અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ ને ગુસ્સેસે બચનેકા તરીકા
યે ઈશાં ફર્માયા; કે અગર તુમકો ગુસ્સા આ જાએ તો ઉસ મૌકા પર તુમ પાની પી લિયા કરો કે ગુસ્સા આગ હૈ ઔર તુમ પાની પી લોગે તો ગુસ્સા ઠંડા હો જાએગા. અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ ને ફર્માયા; અગર તુમ ગુસ્સે પે કાબૂ નહીં પા સકતે, પાની પીને પર ભી અગર તુમહારા ગુસ્સા નહીં જાતા, તો વુગ્ઝ કર લો, ખણ હો તો બૈઠ જાઓ, બેઠે હો તો લેટ જાઓ, ઉસકે સબબસે તુમહારા ગુસ્સા કાઢુર હો જાએગા.

મેરે આકા
صلى اللہ تعالیٰ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ પ્યારે દીવાનો ! યે રહમતે આલમ
صلિ اللہ تعالیٰ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ કા એહસાને અઝીમ હે કે ઉન્હોને શૈતાનકે મકરો ફરેબસે
બચનેકી હમેં તદબીરેં અતા ફર્માઈ તા કે હમ દુન્યાકી હિફાજત કર
સકેં, દુન્યા ભી અચ્છી રખ સકેં, હમારી આખેરત ભી બરબાદ ન હોં. મેરે પ્યારે આકા
صلى اللہ تعالیٰ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ કે પ્યારે દીવાનો ! યકીનન ! જબ કોઈ
ઈન્સાન અપની જાતકે લિયે જબ કિસી પર ગુસ્સા કરતા હૈ ઔર ગુસ્સે
કે સબબસે જબ ઉસકી જબાનસે બેપનાહ ગલત જુમલે નિકલ જાતે હેં તો ઉસકે
બા'દ ઉસકો પછીતાના પણહતા હૈ, વો અફસોસ કરતા હૈ કે કાશ ! મેં
ઈસ કિસમકે જુમલે ઈસ્તે'માલ ન કરતા. મેરે આકા
صلى اللہ تعالیٰ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ ને ગુસ્સેસે બચનેકી સખત તા'લીમ ફર્માઈ ઔર તાકીદ ફર્માઈ હૈ. લેકિન
હાં ! હાં ! ઈસ બાતકો ભી જહનમે રખના કે હર જગહ ગુસ્સેસે બચના
નહીં ! ગુસ્સા એક ફિતરી ચીજ હૈ જો ઈન્સાનકો આના હી આના હૈ.
લેકિન કિસ બાત પર ગુસ્સા આયે ? કભી જાતકે લિયે કિસી પર
ગુસ્સા ન કરના, કભી અપને નફસકે લિયે કિસી પર ગુસ્સા ન કરના,

લેકિન જબ કભી દીનકી બાત આ જાએ, અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી બાત આ જાએ, ઉસ મૌકે પર ગુસ્સા કરને પર તુમ્હેં અજૂર મિલેગા, ગુસ્સા કરને પર તુમ્હેં ધવાબ મિલેગા. ઈસ લિયે કે તુમ યે જો ગુસ્સા કર રહે હો વો અપની જાતકે લિયે નહીં કર હૈનું અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે લિયે કર રહે હો. ઈસી લિયે કોઈ મેરે પ્યારે આકા
صلى اللہ تعالیٰ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ કી શાનકે અંદર ગુસ્તાખી કરે તો ઉસ પર ગુસ્સા આ જાએ તો ઉસ પર અફસોસ ન કરના બલકે અલ્લાહકા શુક અદા કરના કે હકીકી મા'નોમે જબ ગુસ્સા આના ચાહિયે ઉસ વકત પરવરદિગારને હું ગુસ્સા અતા ફર્માયા, ઈસ ગુસ્સે પર રબ્બે કદીર અજરે અઝીમ અતા ફર્માતા હૈ.

ઈસી તરીકેસે મેરે પ્યારે આકા
عزز مل કુન્ઝ કે પ્યારે દીવાનો ! કોઈ કાફિર અગર જૈરતકો લલકારે તો ઉસ મૌકે પર ભી ગુસ્સા જાઈજ હૈ. પતા ચલા કે દીનકી ખાતિર અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી ખાતિર ઔર કિસીકી ઈસ્લાહ કી ખાતિર ઔર હર ઈસ્લાહકે પીછે અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી રજા મકસૂદ હો તો એસે મૌકે પર અહસન તરીકેસે ગુસ્સા આ જાએ તો ઈસ ગુસ્સેકે ઉપર મુવાખેજા નહીં હોગા. મિષાલકે તૌર પર અગર આપ બચ્ચેકો ગુનાહોંકે દલદલમેં દેખતે હૈનું, આપ અપને કિસી સાથીકો ગુનાહોંકે દલદલમેં ફસે દેખતે હૈનું, આપ ઉસકો સમજા રહે હૈનું લેકિન નહીં સમજ રહા. મુદ્દિકન હૈ કે આપકા ગુસ્સા ઉસકો રાહે રાસ્ત પર લાયે, ઉસ વકત આપકા ગુસ્સા કરના ઈસ પર અજાબ નહીં હોગા. બલકે યે ગુસ્સા આપકે લિયે મુફીદ હોગા. ઉસકી જિંદગી બદલ જાએગી, ઔર પરવરદિગાર
عزز مل ઈસ પર અજરે અઝીમ ફર્માયેગા. તો ઈસ મૌકે પર ગુસ્સા જાઈજ હૈ લેકિન જાત કે લિયે ગુસ્સા નહીં કરના ચાહિયે.

☆ ઈમાન અફરોઝ હિકાયત ☆

હજરતે ઈમામે હસન
صلى اللہ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ ઓર બા'જ રિવાયતોમે ઈમામે
હુસૈન
صلى اللہ علیہ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ કે મુતાલિક યે વાકેઆ મિલતા હૈ કે, આપકે યહાં

દા'વતકા દસ્તરખ્વાન બિધાયા ગયા, મેહમાન દસ્તરખ્વાન પર બેઠે હૂએ થે. ઓર જબ આપને ખાના તલબ ફર્માયા ઉસ મૌકે પર ખાદિમ જબ ગર્મ પ્યાલા સાલનકા લેકરકે હાજિર હુવા. અચાનક ઉસકા પાઉં ફિસલા ઔર સાલન ઈમામે આલી મકામ યા ઈમામે હસન رضي الله عنه પર ગિરા, ગિરના થા કે ઈમામ હસન યા હુસૈન صلى الله تعالى عليه وسلم જલાલકે સાથ ઉસ ખાદિમ કી તરફ જૈસે હી નિગાહ ઉઠાતે હોય ! તો ઉસ દૌરકે ખાદિમ ભી કિતને પ્યારે થે કે કુર્ઝાનકી આયતોંકા ઈલમ રખતે થે, કુર્ઝાનકે ફરામીનકો જાનતે થે. ઉસી મૌકે'પર કુર્ઝાને મુક્કદસકી ઈસ આયતે કરીમાકી ઉન્હોંને તિલાવત કી وَاللَّذِي ظُبْحَيْنَ الْغَيْظَ "ગુસ્સેકો પી જાનેવાલે" ઈમામ હસન رضي الله عنه ને ઉસી મૌકે પર ખાદિમસે ફર્માયા, મૈં ગુસ્સેકો પી ગયા. ઈતના ઉનકા કહના થા કે આગે ઉસને આયતકી તિલાવત કી "وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ" "લોગાંકી ખતાઓકો મા'ફ કર દેનેવાલે", આપને ફર્માયા, જા ! મૈંને તુઝે મા'ફ કિયા. ઉસને પણ હા દેનેવાલે" કે "બેશક ! અલ્લાહ એહસાન કરનેવાલોંસે મહિષબત ફર્માતા હો", આપને ઉસી મૌકે પર ફર્માયા, જા ! મૈંને તુઝકો આગાદ કર દિયા ! પતા યે ચલા કે અગર કુર્ઝાને મુક્કદસકી આયતોંકી મા'લૂમાત હો તો ઐસે મૌકે' પર કુર્ઝાનકી આયત નજીતકા જરીઆ બન જાતી હૈ. ગુસ્સેકો હમેશા પીનેકી કોશિશ કરની ચાહિયે ઔર અપની જાતકે લિયે કભી કિસીસે ઈન્ટેકામ નહીં લેના ચાહિયે.

★ જ્યાદા ખાના પીના કેસા હો ? ★

દૂસરી ચીજ : શૈતાનકા જો દૂસરા હર્બા હોતા હૈ વો હૈ શહવત. ઈન્સાનકે અંદર શહવતકો પૈદા કરકે શૈતાન ઉસે ગુનાહ કરને પર આમાદા કર દેતા હૈ. શહવત ઈન્સાનકો ઉસ વકત ગુનાહોંકી તરફ લે જાતી હૈ ઔર શહવત ઉસ વકત ઈન્સાનકે અંદર પૈદા હોતી હૈ જબ ઈન્સાન ખૂબ શિકમ સૈર હોકરકે ખૂબ જ ભરકે ખાએ, તો શહવતમે ઈજાફા હોતા હૈ ઔર ઈન્સાન ઉસકે બા'દ ઐસે ગુનાહ કર બેઠતા હૈ

જિસ ગુનાહસે ઉસકો રૂકના ચાહિયે. મેરે પ્યારે આકા صلى الله تعالى عليه وسلم પ્યારે દીવાનો ! ઈસી લિખે બુજુર્ગને દીન ઔર અલ્લાહકે પ્યારે હથીબ ને કષરતસે ખાનેસે મના' ફર્માયા, કષતસે પીનેકે સિલસિલમેં મના ફર્માયા કે યે દિલકો મુર્દા કર દેતા હૈ. મેર આકા صلى الله تعالى عليه وسلم ને ઈશ્વાદ ફર્માયા; જ્યાદા ખા પીકર તુમ અપને દિલકો મુર્દા મત કરો ! દિલ ખેતીકે માનિન્દ હેં કે ખેતીકે અંદર અગર જ્યાદા પાની ચલા જાએ તો ખેતી મુર્દા હો જાતી હૈ ઈસી તરીકે સે અગર તુમ જ્યાદા ખા-પી લોગે તો તુમ્હારા દિલ મુર્દા હો જાઓગા. એક બુજુર્ગ ફર્માતે હેં કે, ખા પી લેનેસે ઈન્સાનકો અલ્લાહકી ઈબાદતમે સુસ્તી પૈદા હો જાતી હૈ, જ્યાદા ખા પી લેનેસે ઈન્સાન શૈતાની કામોંકા શિકાર હો જાતા હૈ. ઈસ લિખે ફર્માયા ગયા કે તુમ કમ ખાઓ, કમ પીઓ, તા કે ઉસકે સબબસે તુમ્હારી તબિઅત ગુનાહોંકી તરફ માઈલ ન હો.

★ મુફ્લિસીકા ડર ઓર હસદ ★

મેરે પ્યારે આકા (B) કે પ્યારે દીવાનો ! શૈતાન કે ઔર ભી કઈ હબે હેં, કભી શૈતાન જો હૈ વો મુફ્લિસી ઔર ઈફલાસકા ડર દિલા દિલાકર ઈન્સાનકો ગુનાહોંકા શિકાર કર દેતા હૈ ઔર કભી કયા કરતા હૈ ? સુનો ! હજરતે નૂહ عليه الصلاة والسلام જબ અપની કશ્તીકો લેકર આપ કશ્તીકો લે જાના ચાહતે હેં તો કશ્તી પે સારે લોગ સવાર હો ગયે ઉસમે એક ઝઈફ ઈન્સાન ભી સવાર હુવા. હજરતે નૂહ عليه الصلاة والسلام ને ઉસ ઝઈફ ઈન્સાન સે પૂછા તૂ કહાં સે આયા ? તૂ કૌન હૈ ? ઉસને કહા, અય નૂહ મા'મલા દર અસ્લ યે હે કે જો કશ્તી મેં આપકે સાથ સવાર હેં ઉનકા જિસ તો આપકે સાથ હૈ લેકિન ઉનકે દિલકો અપને સાથ કરનેકે લિખે મૈં ઈસ કશ્તીમેં સવાર હુવા હું. હજરતે નૂહ عليه الصلاة والسلام ને ફર્માયા, તૂ યે તો બતા કે તૂ ઈનકે દિલ અપને કખ્ખેમેં કેસે કર લેતા હૈ, ઉસને કહાં, પાંચ ચીજેં હે, લેકિન મૈં ઉનમેંસે તીન આપકો બતાઉંગા. રબે-કદીર عزوجل કી તરફસે વહી નાજિલ હૂઈ, અય નૂહ ! યે શૈતાન હૈ ઈસસે કહના,

જો તૂ દો બાતેં નહીં બતાના ચાહતા, મૈં વહી સુનુંગા ! ઔર જો તીન બાતેં તૂ બતાના ચાહતા હૈ મૈં ઉસકો સુનનેકે લિએ રાજી નહીં હું. ઈતના જબ આપને કહા તો શૈતાનને કહા, અથ નૂર ! عليه الصلاة والسلام મૈં અલ્લાહકે બંદોકે દિલોંકો અપની તરફ માઈલ કરનેકે લિએ હો સબસે બળો હબોંકા ઈસ્તેમા'લ કરતા હું, ઉનમેસે એક યે હે કે ઉનકે અંદર હસદ પૈદા કર દેતા હું ઔર ઉનકે અંદર હિસ્સ પૈદા કર દેતા હું, યે દો ચીજોં હે કે મૈં જિસકે સબબસે ઉન્હેં અપના બના લેતા હું. અપને કરીબસે કરીબતર કર લેતા હું ઔર ઉનકે સબબસે ઉનકી નેકિયાં બરબાદ કર દેતા હું, ઉનકે આ'માલ બરબાદ કર દેતા હું, ઉનકો ગુનાહોંકા મુર્તકિબ કર દેતા હું. મેરે ઘારે આકા صلى الله تعالى علـيـهِ وآلـهـيـ وسـلـيـ ઘારે દીવાનો ! ઈસ લિએ હસદ જૈસી બદતરીન બીમારીસે બચના ચાહિયે.

★ જન્નતી હોનેકી બશારત ક્યું મિલી ? ★

એક મર્તબા અલ્લાહકે ઘારે હબીબ તાજદારે કાઈનાત અરવાહોના ફિદાહો صلى الله تعالى علـيـهِ وآلـهـيـ وسـلـيـ ને ઈશાદ ફર્માયા; આજ મજમેમેં એક શખ્સ આયેગા જો સબસે આભિરમેં આયેગા, ઉસકે ઉલ્ટે હાથમેં જૂતે હોંગે, સબસે આભિર બેઠેગા ઔર સબસે પહલે ચલા જાયેગા. જિસ શખ્સને ઉસે દેખા ઉસને જન્નતીકો દેખા ! સહાબાએ-કિરામ નું رضي اللـهـ تـعـاـلـاـ عـلـيـهـ તશરીફ ફર્મા થે, એક શખ્સ આભિરમેં આએ, સર્બસે પીછે બેઠે, મેહફિલ ખત્મ હૂઈ અપને હાથોંમં ઉન્હોંને જૂતા લિયા ઔર રવાના હો ગએ. દૂસરે રોજ સરકાર صلى الله تعالى علـيـهـ સહાબાએ-કિરામ નું رضي اللـهـ تـعـاـلـاـ عـلـيـهـ કે સાથ તશરીફ ફર્મા થે કે મેરે આકા صلى الله تعالى علـيـهـ ને ફિર ઈશાદ ફર્માયા; કે એક શખ્સ આયેગા ઔર સબસે આભિરમેં બેઠેગા, ઉલ્ટે હાથમેં જૂતે હોંગે ઔર સબસે આભિરમેં બેઠેગા ઔર મેહફિલ ખત્મ હોગી તો સબસે પહલે મહેફિલસે ચલા જાયેગા. જિસને ઉસકો દેખા ઉસને જન્નતીકો દેખ લિયા ! દૂસરે હિન ભી વહી સહાબી તશરીફ લાએ, તીસરે રોજ મેરે આકા صلى الله تعالى علـيـهـ ને ફિર યે ઈશાદ ફર્માયા; કે આભિરમેં આયેગા, ઉલ્ટે હાથમેં જૂતે હોંગે, ઔર જબ મેહફિલ ખત્મ

હોગી તો સબસે પહલે વો ચલા જાયેગા. તીસરે હીન ભી વહી આએ. જબ મેહફિલ ખત્મ હૂઈ ઔર જાને લગે તો એક જલીલુલકદ્ર સહાબી ઉનકે કરીબ ગયે ઔર અર્જ કરને લગે, મૈં ચાહતા હું કે તીન રોજ આપકા મહેમાન બન્નું અગર આપ ઈજાજત હો તો મૈં આપકે સાથ ચલનેકો તૈયાર હો જાઉ. ઉન્હોંને કહા ચલીએ ! તીન રોજ વો ઉન્કે સાથ રહે. વો સહાબી ફર્માતે હું કે પહલી રાત જૈસે હી હૂઈ મૈં સિઝ યે જાનનેકે લિયે ઉનકે સાથ ગયા થા કે યે કૌનસા એસા અમલ કરતે હું જિસકે સબબસે અલ્લાહકે રસૂલ صلى الله تعالى علـيـهـ ને ફર્માયા, જિસને ઈનકો દેખા ઉસને જન્નતીકો દેખ લિયા ! યે મુજદાએ જાફાં સુનાયા હૈ. મૈં સિઝ ઉનકે અમલકો દેખના ચાહતા થા. ઈશાદ ફર્માતે હું, રાત હૂઈ તારીકી જૈસે હી છાઈ તો ઈશાકી નમાજકે બા'દ કુછ અવરાદો વળાઈફકે બા'દ યે અલ્લાહકે બરગુજીદા બંદે સો ગયે. મૈં ઈબાદતમે મસ્તુફ રહા. તહજ્જુદકા વકત હુવા યે બેદાર હુંએ તહજ્જુદકી નમાજ અદા કીયે, ઉસકે બા'દ જિકો ફિકમેં મસ્તુફ રહે ઔર ફજરકી નમાજ અદા કી. ઉસકે બા'દ ફિર જિકો ફિકમેં મસ્તુફ હોને કે બા'દ અપને કારોબારમે મસ્તુફ હુંએ. યહાં તક કે વકતે ઈબાદત ઈબાદત કરતે ઔર વકતે કારોબાર કારોબાર કરતે. પહેલા હિન એસે હી ગુજર ગયા. ફિર દૂસરી રાત હૂઈ ઔર ઈસી તરીકેસે મૈને દેખા કે થોળી દેર ઈબાદતકે બા'દ ફિર યે સો ગયે. તહજ્જુદકે વકત બેદાર હુંએ ઔર ઈસી તરીકેસે જિકો અજકારમે મસ્તુફ રહે ઔર સુષ્પ હો ગઈ. મૈં પરેશાન રહા, મૈને તીન રાતેં ઈનકી ઈબાદતી યે કેફિયત હેખી ઔર તીનોં હિન મૈને ઈબાદતકા હાલ દેખા, હિલમેં યે ખયાલ પૈદા હુવા કે હિનસે તો બહોત જયાદા ઈબાદત કરનેવાલે બેશુમાર સહાબા મૌજૂદ હું લેકિન અલ્લાહકે રસૂલ صلى الله تعالى علـيـهـ ને તપ્સિસકે સાથ ઈનકે સિલસિલમેં ક્યું ફર્માયા ? તીન રોજકા જબ વકત મુક્મલ હો ગયા તો મૈને કહા, મુજે જાનેકી ઈજાજત અતા ફર્માઈયે ! જબ મૈં જાને લગા તો વો સહાબી કહને લગે, યે તો બતાઓ કે તીન રોજ મેરી રિફાતકા સબબ કયા થા ? અર્જ કરને લગતે હું કે, સુનો ! સુનો ! અલ્લાહકે રસૂલ صلى الله تعالى علـيـهـ ને તુમ્હેં દેખનેકે સિલસિલેમેં ફર્માયા; કે જિસને ઈનકો દેખા ઉસને જન્નતીકો દેખા !

મૈને ઈસ લિયે તીન દિન રાત આપકે સાથ ગુજારે કે મુજે યે પતા ચલે કે આપ કૌનસા એસા અમલ કરતે હોય જિસકે સબબસે આકા
માટે આપકે મુતાલિક યે ઈર્શાદ ફર્માયા. ફૌરન વો સહાબી ફર્માતે હોય, જો કુછ તુમને મેરા અમલ દેખા હો યેહી મેરી જિંદગીકા મા'મૂલ હોય ! ઈસકે એલાવા મૈં કોઈ અમલ નહીં કરતા ! અલભતા, મેરી એક આદત હોય કે જબ કિસી સરકારકે ગુલામકે ઉપર કોઈ નેઅમતકી ફરાવાની દેખતા હું કે ખુદાવંદે કુદુસને ઉસે નેઅમતોસે માલામાલ કર રહા હો તો મેરે દિલમે ઉસકે લિયે હસદ પૈદા નહીં હોતા, બલ્કે મૈં દુઆ કરતા હું કે મેરે મૌલા ! જો કુછ તુને અતા ફર્માયા ઉસસે જ્યાદા ઈસકો અતા કર દે. શાયદ ઈસી સબબસે મેરે આકા
માટે આપકે મુતાલિક યે ઈર્શાદ ફર્માયા હોય.

☆ હસદ નેક્ઝિયોંકો ખા જતી હોય ☆

મેરે ઘ્યારે આકા
માટે આપકે ઘ્યારે દીવાનો ! આપ અંદાજા લગાયો,
અગર કોઈ બંદા હસદસે બચતા હો તો મેરે આકા
માટે આપકે મેં યે ઈર્શાદ ફર્માતે હોય ઔર હસદ નેક્ઝિયોંકો ઈસ તરીકે સે
ખા જતી હો જેસે આગ લક્ખીકો ખા જતી હો. મેરે આકા
માટે આપકે હસદસે બચનેકા હુકમ હિયા ઔર શૈતાન જો હો વો હસદ કા શિકાર કર
દેતા હો. શૈતાન જો હો વો હસદકી તરફ રાગિબ કરતા હો. શૈતાન જો હો
વો મુખ્તલિફ વસાવિસકે જરીઆ ઈન્સાનકે દિલોંકે અંદર હસદ પૈદા
કરતા હો. કભી કોઈ ઈન્સાન દૌલતકી હસદ કરતા હો, કભી કોઈ ઈન્સાન
માલકી હસદ કરતા હો, કભી કોઈ ઈન્સાન દૌલતો માલકા હસદ કરને
કે સાથ અપની આખિરત બર્બાદ કરતા હો. યે સોચતા હો કે કુદરતને કયું
ઉસે ઈતની દૌલત હો ! યે ઈસકે પાસસે ચલી જાની ચાહિયે ! યે માલ
ઈસકે પાસસે ચલા જાના ચાહિયે ! યે ઈજ્રાત શોહરત ઈસકે પાસસે
ચલી જાની ચાહિયે ! નહીં ! નહીં ! મેરે ઘ્યારે આકાકે ઘ્યારે દીવાનો ! યે
દેખો કે યે સબકો દેનેવાલા કૌન હો ? રબ્બે કદીર માટે હોય ! જબ વો દેના
ચાહતા હો તો તુમ હસદ કર કે અપને મૌલા સે મુકાબલા મત કરો !
અપને મૌલાકી બારગાહમેં દુઆ કરો, મેરે મૌલા ! જો કુછ તુને ઈસકો

અતા કિયા હો, મેરે પરવરદિગાર ! વો મુજે ભી અતા ફર્મા. જબ ઈસકો
સો રકાત નમાજકી તૌફિક અતા ફર્માયા હો તો મુજે હો સો રકાતકી
નમાજકી તૌફિક અતા ફર્મા. આજ ઈન્સાન દુન્યાકે અંદર હસદ કરતા
હો, તો દૌલતમંડકો દેખકર હસદ કરતા હો. ઈબાદત ગુજરાતી દેખનેકે
બા'દ અગર દિલમે યે ખ્યાલ પૈદા હો કે અય અલ્લાહ ! તૂને ઈસે
હાફિજે કુર્અન બનાયા હો તો મુજે આ'મિલે કુર્અન ભી બના હો. હાફિજે
કુર્અન ભી બના હો ! ઈસસે પરવરદિગાર માટે રાઝી હોય ઓર હસદકા
માદા ખાસ તૌર પર હમારી બહેનોમેં પાયા જાતા હો. કિસી ઔરતકે
પાસ અચ્છે લિબાસ દેખ લેં, કિસી ઔરતકે પાસ અચ્છી અશ્યા દેખ
લેં તો દિલમે યે ખ્યાલ પૈદા હોતા હો, ઈસસે અચ્છા મેરે પાસ હોં !
ઈસસે કીમતી મેરે પાસ હોં ! ઈસકે પાસ યે ચીજ કયું આઈ ? યાદ
રખ્યે ! યે સારે શૈતાનકે હથકંડે હો જિસકે સબબસે નેક્ઝિયાં બરબાદ હો
જતી હોય.

☆ જિકે ઈલાહી ઓર શૈતાન ☆

ઈસી તરીકેસે મેરે ઘ્યારે આકા
માટે આપકે ઘ્યારે દીવાનો ! શૈતાનસે
બચનેકા એક તરીકા મેરે આકા માટે આપકે ને યે ભી ફર્માયા કે, તુમ
કષ્ટરતસે અપને મૌલાકા જિક કરો કે જબ તુમ કષ્ટરતસે જિક કરોગો,
શૈતાન તુમહારે કરીબ નહીં આપેગા ઔર શૈતાન જિકે ઈલાહીસે બહોત
ભાગતા હો. હજરતે અધૃત્યાહ ઈબે મસ્તિદ ફર્માતે હોય કે,
એક જિકે ઈલાહીકી મેહફિલ થી ઔર લોગ જિકુલ્લાહમેં મસ્તુફ થે કે
શૈતાન આયા ઔર ઉસને ચાહા કે યે જિક કી મેહફિલ ખત્મ હો જાયે,
ઔર જિકી મેહફિલસે લોગ તિતર હો જાયે. ઉઠકર ચલે જાયે.
હજરત અધૃત્યાહ ઈબે મસ્તિદ ફર્માતે હોય કે શૈતાનને બહોત
કોશિશ કી લેકિન વો કામિયાબ નહીં હુવા. અબ શૈતાનકા મકસૂદ થા
ઉસ જિકી મેહફિલકો બરખાસ્ત કરાના. થોળે દૂર દેખા તો ચંદ દુન્યાકે
ઈન્સાન અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે જિક સે ગાફિલ દુન્યાકે ગપસપકે
અંદર બેઠે હુંએ હોય ઔર દુન્યાકી બાતોંકે અંદર મસ્તુફ હોય. ઈતને મેં
શૈતાન ઈન્સાન દરમિયાન હુજુજત કરવા હેતા હો, લગાઈ જધણે કરવા હેતા

હે યહાં તક કે ખૂન ખરાબેકી નૌભવત આ જાતી હૈ. જબ યે લગાઈ જગળા ઔર ફસાદ બરપા હોતા હૈ તો અલ્લાહકે જિક્કી મહેફિલમાં બેઠે હૂએ હજરાત વહાંસે ઉઠતે હોય, ઈનકો સમજાનેકે લિયે જબ વો મેહફિલસે ઉદ્કર ઉસ જગળે કો ખત્મ કરને જાતે હોય તથ શૈતાનકો ઈતિમનાન હોતા હૈ. હજરતે અખુલ્લાહ ઈબ્ને મસઉદ رضي الله عنه ફર્માતે હોય કે શૈતાનકા મકસદ ઉનકે દરમિયાન જગળા કરાના નહીં થા, બલ્કે શૈતાનકા મકસદ જિક્કે ઈલાહીકી મેહફિલ મેં બેઠે હૂએ ઈન્સાનોં કો કેસે ભી જિક્કે ઈલાહીકી મેહફિલસે મેહરૂમ કર દેનેકા થા. મેરે પ્યારે આકા صلى اللہ علیہ و آلہ و سلم કે પ્યારે દીવાનો ! શૈતાન ઈસ તરીકે સે અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકે જિક્કે દૂર કરના ચાહતા હૈ, યાદ રખો ! શૈતાની મકો ફરેબસે બયો ! શૈતાનકે મકો ફરેબસે બયનેકા એક તરીકા જો મેરે આકા صلى اللہ علیہ و آلہ و سلم ને ફર્માયા;

وَمَا يَهْدِي إِلَّاٰنَمِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ ઈસ મર્તબા પણ લો, મેરે આકા صلى اللہ علیہ و آلہ و سلم ફર્માતે હોય રખ્યે કદીર એક ફરિથતેકો મુકર્રર ફર્માયેગા જો શૈતાનસે તુમહારી હિફાજત કરેગા. અય અલ્લાહકે પ્યારે બંદો ! ઔર સરકારે મદીનાકે દીવાનો ! હમારે અંદર જો ઈબાદતકે અંદર ગફલત પૈદા હોતી હૈ, ઈબાદત કે અંદર જો સુસ્તી પૈદા હોતી હૈ, ઈબાદતમાં જો કાહેલી પૈદા હોતી હૈ ઉસકે અસબાબ યહી હૈ કે હમ શિકમ સૈર હોકર ખાતે હૈ, હમારી જિંદગી ગુનાહોંકે દલદલમાં ઈસ લિયે ફંસી હોય કે હમારી તવજજોહ રખ્યે કદીર કી જાનિબ નહીં હોતી, અલ્લાહકે બંદે હોનેકા દા'વા કરતે હોય કે લેકિન કામ શૈતાનકા કરતે હોય. ઔર અલ્લાહ عزوجل કે પ્યારે હબીબી મહિષતકા દા'વા કરતે હોય કે લેકિન ફર્માઓરદારી શૈતાનકી કરતે હોય ઔર યકીનન શૈતાન હમારા દુશ્મન હૈ, હમેં ભી અપને દુશ્મનસે દુશ્મની કરના ચાહિયે, હમેં ભી અપને દુશ્મનસે અપના તહફ્કૂજ કરના ચાહિયે ઔર હમારા તહફ્કૂજ યે હોય કે હમ અપને મૌલાકા જિક્ક કષરતસે કિયા કરેં. અપને મૌલાકી યાદ કષરતસે કિયા કરે, અપના મુહાસેબા કષરતસે કિયા કરેં, અગર કુદરત નેકિયોંકી તૌફિક ફર્માયે, ઈબાદતકી તૌફિક અતા ફર્માયે,

કુદરત ઈન સારે આ'માલે હસ્નાકી તૌફિક નસીબ ફર્માયે તો ઉસ પર અપની નિયતોંકો દુરુસ્ત કરે કે મેરે મૌલા ! યે સારી ચીજે જો હમ કર રહે હોય, ઔર બસ ! ઈસસે તૂ રાજી હો જા ! હમ તો સિઝ તુઝે ખૂશ કરનેકે લિયે કર રહે હોય. હમારી નિયતે ઈન્શાઅલ્લાહ ! દુરુસ્ત હોણી ઔર ઈબાદતો રિયાજત હમ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી રજાકે લિયે કરેંગો તો ઈન્શાઅલ્લાહ ! રખ્યે કદીર عزوجل ભી રાજી હોગા, સરકારે મદીના صلى اللہ علیہ و آلہ و سلم ભી રાજી હોંગે. ઈસ લિયે આજસે યે આપ મા'મૂલ બના લેં કે સુષ્ણ જબ આપ ઉઠ્યેં, સુષ્ણ જબ બેદાર હોં તો આગુડુંبِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ પણ હોય.

★ શૈતાન મોટા ઓર દુબલા કેસે હોતા હૈ ★

આપ અંદાજા લગાઈયે, એક મર્તબા અલ્લાહ કે પ્યારે હબીબ તાજદારે કાયનાત صلى اللہ علیہ و آلہ و سلم કે જાનિસાર સહાયીને દેખા, દો શૈતાન હોય, એક શૈતાન દુબલા પતલા નજર આ રહા હૈ ઔર એક શૈતાન બળા તંદુરસ્તો તવાના નજર આતા હૈ, ઉસ તંદુરસ્તો તવાના શૈતાનસે પૂછા ગયા કે, યે તો બતા કે તૂ કિસ બુન્યાદ પર તાકતવર નજર આ રહા હૈ ? તેરા ચેહરા ભી ચમક રહા હૈ, તૂ તંદુરસ્ત નજર આ રહા હૈ ઔર મોટા કેસે નજર આ રહા હૈ ઉસ મૌકે પર ઉસ શૈતાનને જવાબ દિયા કે સુનો ! સુનો ! મેરા તાચલુક કાફિર કે સાથ હૈ, કાફિર ખૂબ શિકમ સૈર હોકરકે ખાતા હૈ, ખૂબ ગુનાહ કરતા હૈ તો જબ વો ખૂબ શિકમ સૈર હોકરકે ખાતા હૈ, ખુદાકી નાઈમાની કરતા હૈ તો ઉસસે મુજે ગિઝા મિલતી હૈ ઔર મેં તાકતવર નજર આતા હું. લેકિન જબ મોમિનકે શૈતાનકો દેખા ગયા તો દુબલા પતલા બેપનાહ નાતવાં થા. પૂછા ગયા, તૂ કમજોર કયું હોય ? તો ઉસને કહા, ઉસકી વજા યે હોય કે મેરા એક મોમિનકે સાથ વાસ્તા કર દિયા ગયા હૈ, ઔર વો ખુદાકા બંદા અલ્લાહ عزوجل કે જિક્કમે ઈતના મસ્તુફ રહેતા હૈ કે જબ ભી કોઈ જાઈજ કામ કરતા હૈ તો બગેર બિસْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ પણ નહીં કરતા. ખાતા હૈ તો